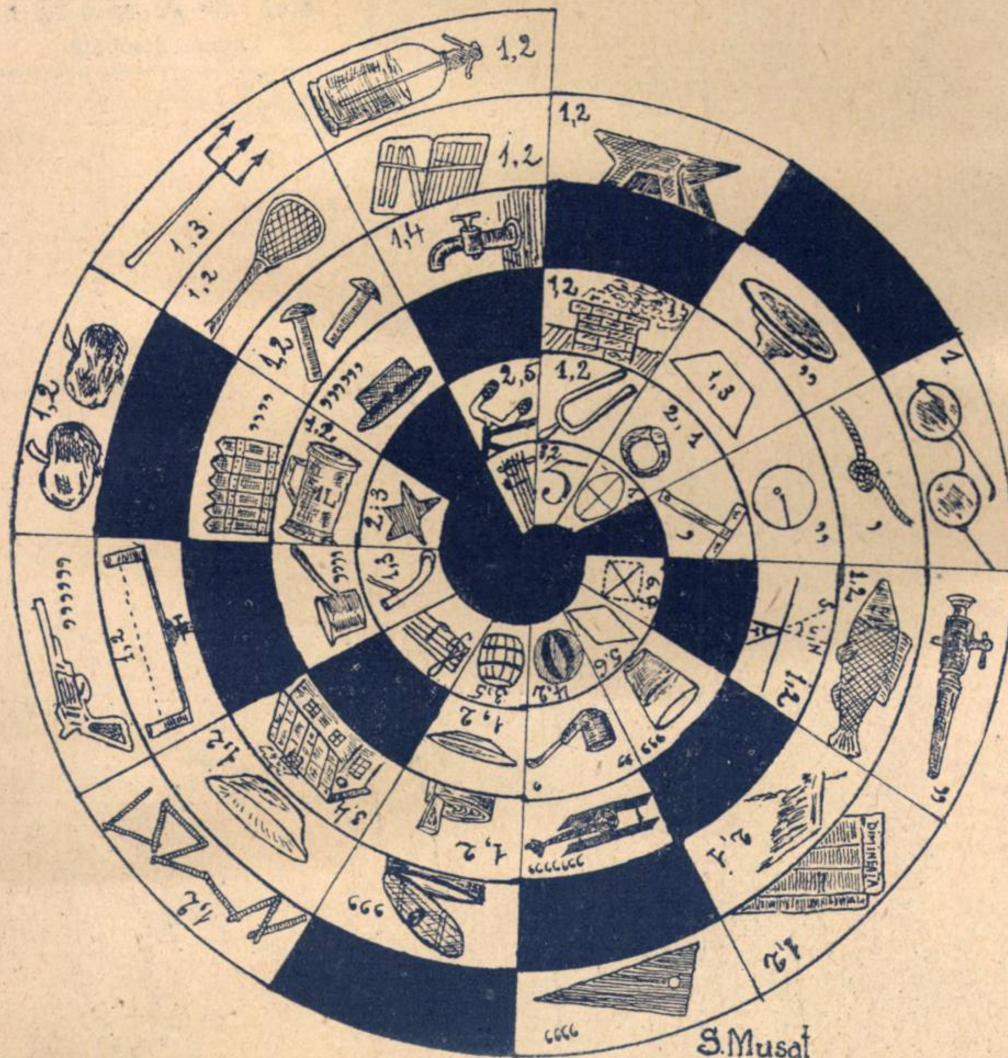
Jocurile Realităţii

Joc de silabe-încrucișate-ilustrate, în spirală

(15 puncte) de **S. MUŞAT**

In mod analog ca în jocurile de silabe încrucişate ilustrate obişnuite, fiecare imagine alcătueşte o silabă care se formeazü fie luând din numele ilustraţiei unui pătrăţel literile indicate de numere, fie eliminând atâtea litere — dela începutul sau sfârşitul cuvântului — câte apostroafe avem, la începutul sau la sfârşitul imaginei. Se deosibesc numai prin: In coloana orizontală cuvintele formate se citesc dela centru spre periferie (mergând în spirală); iar cele din coloana verticală se citesc dela periferie spre centru.

Dela centru spre periferie **(orizontal):** 1) Marginea mării cu fundul puţin adânc; 2) Caracterul celor nedrepte (fig.); 3) Odihnite (mold.); 4) Scândurică întrebuinţată de pictori; 5) Profet; 6) Sentinţă; 7) Asupreşte; 8) Alipiri; 9) Mijloc întrebuinţat spre a ajunge la un scop; 10) Arbori; 11) Mojici (fig.); 12) Prilej; 13) A repara o clădire.

Dela periferi spre centru **(Vertical):** 1) Păsări; 2) Jocuri; 3) Opresiune; 4) Stradă mică; 5) Orăşel în România; 6) Planuri (fig.); 7) Mătăciune (Bot.); 8) Primiţi; 9) Preferi; 10) Anagrama cuvântului ziar; 11) Palide; 12) Fructe întrebuinţate spre a da miros; 13) Cinstite; 14) Inchinăciune; 15) A odihni (mold).

Joc No. 2 Rebus

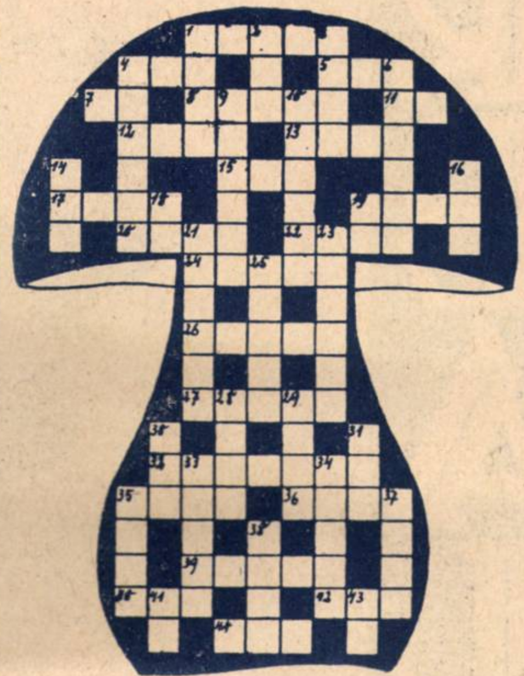
(5 puncte) de **CONST. COJAN**

Să se găsească o zicătoare românească.

Joc No. 3 Cuvinte sinonime

(10 puncte) de **S. MUŞAT**

Orizontal: 1) Rege barbar; 4) Fluviu în Europa; 5) Fluviu în Europa; 7) Pronume; 8) Localitate în România; 11) Fluviu în Franţa; 12) Sat în Galileia, 13) Fluviu în Europa; 15) Vehicul; 17) Planetă; 19) Oraş şi port în Europa; 20) Interjecţie; 22) Personagiu mitologic; 24) Incurajează; 26) Planetă; 27) Pronume; 32) Folositor; 35) Suferinţă (fig.); 36) Avânt; 39) Funcţionar public; 40) Oraş în Peru; 42) Infern; 44) Adverb.

Vertical: 1) Pictor român; 2) Munte în Creta; 3) Oraş în România; 4) Scriitor grec; 6) Personagiu mitologic; 9) Personagiu biblic; 14) Romanicer francez (1804—1857); 16) Fluviu în Europa; 18) Poftim; 19) Notă muzicală; 21) Provincie spaniolă; 23) Tragedian francez; 25) Peninsulă asiatică; 28) Măsură de greutate; 29) Păsări; 30) Mijloc de intrare (fig.); 31) Rege Iudeu; 33) Localitate în România; 34) Fabricanţi de vase; 35) Orăşel în România; 37) Departament francez; 38) Oftică (fam.); 41) Prepoziţie; 43) Literă din alfabetul Slav.

Joc No. 4 Proverb ascuns

(5 puncte)

Se dau următoarele silabe: de — frun — la— la — nă —nas — pâ— pas — po — poş — şap — şi — te — te — un.

Să aranjeze în aşa fel, încât să se găsească un proverb românesc.

Joc No. Proverb ascuns

(5 puncte)

Se dau următoarele cuvnite: Maria — Arbore — Armonică — Lear — argat — nacelă — cădere — general — rege — ajun — maimuţă — mulţime — oftică — omorât—plânge — răşină — ştiucă — petală — sătul.

Să se ia o silabă din fiecare cuvânt şi să se aranjeze într'o ordine anumită şi să se găsească un proverb românesc.

Deslegările jocurilor se primesc la redacţie până la 10 Oct. cor. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obţine numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerile 33, 34, 35 şi 36, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea é de 5000 lei ; premiul al treilea 300 lei. Următorii şapte deslegători primesc câte un volum din operile autorilor renumiţi. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Octombrie 1928.

REALITATEA ilustrată

ANUL II, No. 35
15 Septembrie 1928

20 PAGINI
Apare Sâmbătă

„FARUL MEDITERANEI"

Vulcanul Stromboli în recenta erupție

Atelierele „Adevĕrul" S. A.

REALITATEA ilustrată

ANUL II, No. 36
22 Septembrie 1928

20 PAGINI
Apare Sâmbătă

Prima zi de şcoală

Preţul 8 Lei

Falimentul lor...

AM scris cândva un articol prin care ne ridicam împotriva izbânzilor deşuchiate pe care sportul le înregistra în dauna culturei. Spuneam că omul viitorului nu va mai fi aşa cum îl prezintase un scriitor, odată, individul cu structură caricaturală: un trup de liliput şi un cap enorm. Imaginea acestui om fusese plăzmuită pe vremea când oamenii intrau în bibliotecă şi 'n librărie, când o controversă ştiinţifică stârnia aprige discuţii în cuprinsul unor fruntarii şi dincolo de ele, când spiritul tindea tot mai sus, tot mai departe, spre culmile ştiinţei.

Omul viitorului urma să fie spirit, inteligenţă. Pentrucă o facultate se desvoltă în dauna alteia, muşchii individului aveau să se topească spre a menţine şi a spori flacăra albastră a minţii omeneşti.

Preocupările sportive au pornit, probabil, din îngrijorarea că rasa omenească e ameninţată să piară în urma efortului cerebral, excesiv. Sportul tindea să stabilească un echilibru desigur necesar, între o activitate şi cealaltă a omului.

Din nefericire, s'a trecut de la o extremă la alta; obiectivul a fost nu numai atins, dar întrecut cu mult.

Trăim astăzi în grijă sportivă.

De ani de zile cântă cucuveaua prin laboratorii şi prin biblioteci. Cartea a ajuns un obiect care pornit din tipografie încremeneşte în raft şi la vitrină. A te preocupa şi a te pasiona de-o problemă, de-o controversă, de-o pagină literară, e ceva deplasat.

E şic astăzi să te interesezi de-o izbândă sportivă, de-un campion cu stigmate lombroziene, cu frunte îngustă, cu pumni de asasin.

E şic să citeşti ziarul sportiv, să urmăreşti un match, să te simţi furnicat când falca unuia dintre combatanţi deraiază, când nasul celuilalt e transportat la ceafă, să îndemni ca un surugiu, să înjuri ca un gardist, să aplauzi ca un claqueur.

Au loc în momentul acesta şi la noi, nişte matchuri sportive. Auzim că pentru un loc spectatorul plăteşte vreo patru sute de lei şi că spectatorul e nefericit, e gata să implore şi gata să ucidă, când primeşte răspunsul că nu mai sunt bilete.

Lumea dă năvală şi încinge bătălii, pentru a-şi face loc în cuprinsul arenei, unde luptătorii schimbă pumni cari, desigur, ar ucide un taur.

Boxeurul e însă mai impetuos şi e mai rezistent.

Cei cari se temeau altădată de primejdia ce plana asupra rasei noastre, să fie liniştiţi. Omenirea nu va dispărea, anemiată de eforturi şi elanuri spirituale. Omul de mâine nu va mai fi exemplarul cu trup de liliput şi cu un cap enorm. Omul de mâine, va fi individul cu trup enorm, cu braţe muşchiuloase, — şi cu fruntea de-un milimetru.

Putem fi liniştiţi...

Ei nu, n'avem dreptate. Spiritul îşi recucereşte întâietatea. Orgia sportivă se risipeşte. Cheflii se ridică ruşinaţi de la locurile în care şi-au făcut de cap o bucată de vreme, şi pornesc pe drumul altor preocupări.

Ne-au înştiinţat ziarele că eroii boxului, de pildă, au căzut în disgraţie. Carpentier se află în căutarea altei profesiuni. N'avea până acum decât pe aceea de campion şi de adorat al femeilor, ca atare. Tot în calitate de campion obţinuse angajament pe diferite scene.

Astăzi este fără angajament. Numele său nu mai constitue o atracţie pe program. Femeile un se mai pamează în faţa muşchilor cari frângeau trupul lor şi, cuprinse iarăş de-o veche slăbiciune, iubesc poeţi, actori, oameni mai mult sau mai puţin cumsecade.

Alt campion al boxului fenomenul mondial Bretonnel, s'a spânzurat în completă uitare şi 'n cruntă sărăcie. Avea numai douăzeci şi trei de ani, şi până acum viaţa îi dăduse toate încântările, dar de acum încolo avea să-i refuze orice.

Iar Gene Tunney, biruitorul lui Dempsey care, după înfrângere, s'a apucat de teatru, Gene Tunney s'a înscris la Universitate, să înveţe cartea pe care admiratorii săi de până eri o ignorau.

Melancolic sfârşitul carierei acetsor campioni, dar îmbucurător pentru spiritul omenesc, care a trecut doar printr'o criză, dar care, precum se vede, nu a dat faliment.

ION PAS

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

UN eveniment al săptămânei poate fi desigur considerat, congresul *Fidac*-ului („Federation interallié des anciens combatants"), congres din ale cărui dezbateri, s'a desprins strânsa solidaritate ce există între cei cari au luptat altădată pe front, cari activează acum pentru consolidarea bunurilor cucerite cu riscul vieţii şi, deasemeni, pentru îndrumarea popoarelor pe căile progresului.

Câteva milioane de foşti luptători formează tăria acestei Federaţii animată de spiritul pacific. A reeşit încăodată, din dezbaterile congresului cari au avut loc în Bucureşti, dorinţa unanimă a desăvârşirii legăturilor prieteneşti dintre popoare, în interesul salvgardării postulatelor permanente ale umanităţii.

Reprezentanţii autorizaţi ai celor câteva milioane de luptători, aliaţi în război, au făcut declaraţii care îndreptăţesc speranţe într'un viitor de senină şi activă operă constructivă.

Aliaţi în război, ei continuă a fi şi aliaţi ai păcii.

* * *

APELE politice s'au tulburat la noi. Sfârşitul vacanţei însemnează redeschiderea ostilităţilor. Circulă versiuni. Unele cu aparenţe de temei, altele fanteziste. Pleacă guvernul? Când şi de ce? Vine alt guvern? Care, când şi de ce?

In momentul când scriem buletinul acesta, situaţia politică este una. In momentul când d-voastră îl veţi citi, situaţia va fi, poate, alta, sau poate neschimbată.

Cine ştie...

* * *

CONTINUĂ ancheta în chestiunea fraudelor cu terenurile petrolifere din Dâmboviţa şi continuă seria arestărilor.

* * *

CHAMBERLAIN a trecut printr'un mare pericol. Se afla, dimpreună cu familia sa, pe bordul vaporului „Orcoma" care urma să străbată acea regiune a mării Antilelor, groaznic bântuită de uragan.

Ciclonul a pricinuit pagube colosale, şi a făcut victime numeroase.

Câtva timp nu s'a ştiut nimic nici de soarta vaporului „Orcoma". Câtva timp îngrijorarea cu privire la soarta lui Chamberlain a fost generală în Anglia.

Din fericire, s'a constatat apoi că temerile fuseseră lipsite de temei, vaporul pe care se afla bărbatul politic britanic, izbutind să evite la timp groaznicul uragan.

LLOYD GEORGE

Congresul femeilor române

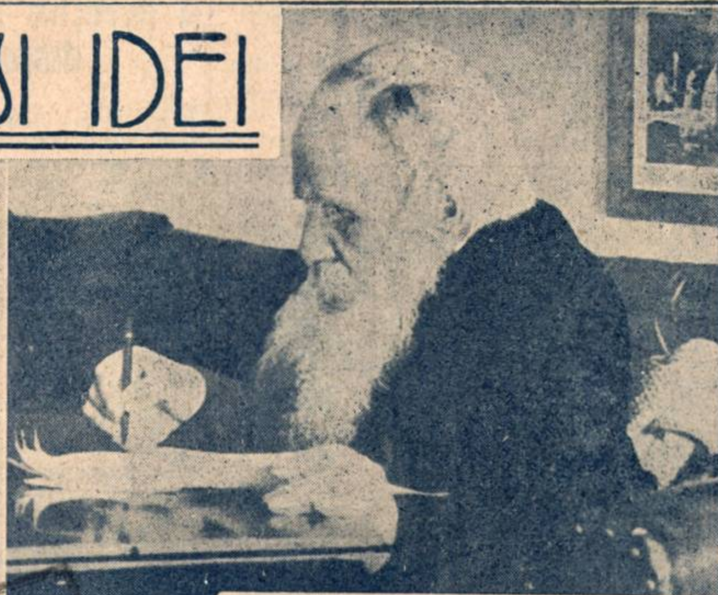

A avut loc anul acesta la Cernăuţi. Fotografia noastră, înfăţişează grupul congresiştilor, pe treptele primăriei. La mijloc, d-na Maria Baiulescu **preşedinta societăţii ortodoxe a femeilor române între** mitropolitul Bucovinei **şi** d. ministru I. Nistor.

OAMENI FAPTE ȘI IDEI

Fostul ministru al Aeronauticei Franceze Bokanowsky, decedat săptămânile trecute, in urma unei prăbușiri cu avionul, la un meeting de aviație.

TOLSTOI, al cărui centenar s'a serbat in toată lumea la 9 Septembrie a. c., fotografiat in 1909, in vârstă de 81 ani, — cu un an inaintea morței, — la conacul din Iasnaia Poliana.

FRAȚIA NEAGRĂ. D-rul Robert E. Moton, președintele Ligii naționale comerciale a negrilor din America, intâmpinat la congresul anual național al negrilor, care a avut loc de curând in biserica Mother Zion A. M. E. din New-York.

O VEDETĂ REGALĂ. PRINCIPESA IRENA MAKAULA, din Bacaland, (Nordul Rhodesiei) apare intr'o revistă de mare spectacol, la teatrul Drury-Lane din Londra. Tatăl principesei, este un rege indigen, iar mama ei, o englezoaică.

INUNDAȚIILE CATASTROFALE DIN JAPONIA. La Tokio, apele fluviului Senda, au venit atât de mari, încât au inundat cartierele periferice, atingând inălțimea acoperișelor. Au fost sute de victime și pagube imense.

O călătorie de nuntă în aeroplan

Se ştie că marinarii atunci când se înapoiază dintr'o lungă călătorie pe mări, îşi petrec orele libere cu predilecţie, vâslind pe lacul vreunui parc. Acelaş lucru se

poate spune despre un factor poştal, căruia în orele de distracţie, îi place să umble.

Locotenentul aviator R. R. Bentley, unul din forţele aeriene britanice, s'a căsătorit de curând cu o drăgălaşe femeie din Johnnesburg, Africa de Sud. După căsătorie, veni vorba despre „călătoria de nuntă". Şi, pentrucă Bentley a zburat din Anglia la Johannesburg cu aparatul său, a propus o călătorie cu aeroplanul înapoi.

Tânăra căsătorită a primit cu însufleţire şi astfel locotenentul Bentley şi-a pregătit aeroplanul, luându-şi soţia ca pasageră. Şi au parcurs cei 13.000 km. dela Johannesburg la Croydon, Anglia, fără accidente, deşi au trecut prin câteva aventuri frumoase şi emoţionante.

Tablouri printre vechituri

IN muzeul artelor din Moscova, a fost expus zilele acestea un tablou care se spune că ar fi un Rafael original, găsit nu de mult. E vorba de un tablou al Madonei. Profesorul Grabor l-a găsit în localitatea Nijni-Taguil, din Urali, unde se afla de o sută de ani în proprietatea unei familii Demidow. Tabloul se afla printre diverse vechituri, într'un fel de grajd murdar şi aproape deteriorat. Un funcţionar al „Ermitajului" l-a restaurat şi susţine că e originalul tabloului, cunoscut sub numele de Madona del Populo, care până acum nu era cunoscut decât din copii. Opera poartă semnătura lui Rafael şi data 1509. Profesorul Grabor a primit material din partea prinacotecilor din Paris, Londra, Madrid, Dresda, Kopenhaga şi Florenţa, pentru a putea controla autenticitatea celor susţinute de dânsul.

In Scoţia se pare că s'a dat de asemeni peste o operă originală, a marelui pictor german Franz Hals. National Gallery din Edinburg a intrat prin 1916, în posesia unui tablou, despre care se spunea că ar fi un Franz Hals peste care se pictase altceva. Administraţia muzeului a ordonat atunci o examinare minuţioasă a acestui tablou. După foarte grele şi îndelungi cercetări, pare că azi să se fi ajuns la concluzia, că e într'adevăr un Franz Hals veritabil.

Pe de altă parte, din Franţa ne vine ştirea, că acolo s'ar fi dat peste un Rembrandt original. In oraşul Croix s'a găsit un tablou foarte prăfuit, după curăţirea căruia experţii de frunte au declarat, că într'adevăr tabloul e una din operile lui Rembrandt, marele maestru olandez al umbrelor şi luminilor, în pictura de acum câteva sute de ani. Tabloul acesta reprezintă un episod din viata lui Alexandru cel Mare.

O pereche fericită, dar cam... disproporţionată

DACĂ, după cum ni-i arată fotografia, soţii Gottschalks din Berlin, nu se prea potrivesc fiziceşte, menajul lor este totuş, unul dintre cele mai fericite.

Herman — acesta-i numele piticului — are vârsta de 38 ani, tocmai numărul îndoit al anilor pe cari îi are consoarta sa Mina. Dânsa e în vârstă numai de 19 ani, dar în schimb bărbăţelul nu-i ajunge în înălţime, decât aproape de jumătatea trupului ei. Inălţimea Minei este de un metru şi optzeci, iar a lui Herman ceva mai puţin de jumătate: 88 cm.

Ori unde apare această bizară pereche, pe străzi, în tramvae sau în trenuri, provoacă luarea aminte a tuturora şi dau prilej acelora cu cari se întâlnesc, să facă tot felul de comentarii hazlii.

Dar probabil că n'aveţi de unde şti că cei

doi soţi sunt şi eroii unui roman de dragoste ?

Să vi-l povestim pe scurt.

Herman reprezinta un număr de atracţie la un circ. Stătea frumuşel pe fotoliu şi după ce era destul de admirat, vindea cărţi poştale ilustrate publicului spectator. Intr'o zi veni şi Mina la circ. Acolo zărind pe Herman, cumpără o ilustrată. Se plăcură. Mina îl găsi foarte amuzant şi interesant. Se înfiripă o idilă.

Circul plecând prin alte meleaguri, între eroii noştri începu o corespondenţă amoroasă.

Din diferitele localităţi pe unde poposea circul, Herman trimitea dulcineei sale fotografii, pe care nota acelaş refren: „Ard de nerăbdare să fii lângă mine".

In acea vreme, Herman avea înălţimea de optzeci cm. şi trecea drept cel mai pitic printre pitici. Dar iată că începu să crească încet, încet, până atinse aproape înălţimea de nouăzeci cm.

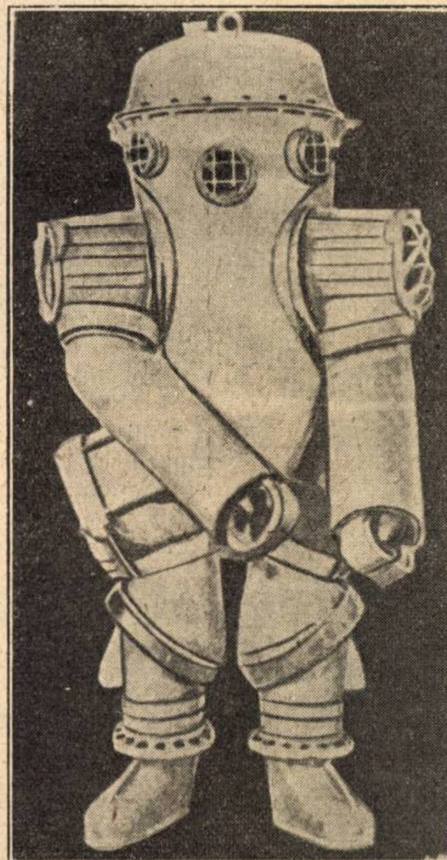
Văzând că reputaţia i se dărâmă, se gândi că ar fi momentul să se retragă din arenă, mai ales că avusese grijă să-şi agonisească şi oarecare avere. Singura problemă era aceea de-a avea cu cine împărţi bunurile pe cari şi le putea procura.

Făcu propunerea Minei, prin corespondenţă. Dânsa primi bucuroasă, iar dânsul veni îndată la Berlin. In scurtă vreme s'au căsătorit şi de atunci trăesc fericiţi.

Amănuntul interesant e că Herman a început să crească într'un chip apreciabil. Totuş nu vedem încă pericolul de-a atinge în înălţime pe Mina.

Un costum de scafandru de o mărime extraordinară

Se ştie că uneori, trebuesc scoase din fundul mărilor sau oceanelor, adevărate comori scufundate şi în acest scop sunt lansaţi din timp în timp scafandrii bine echipaţi. De când mijloacele de salvare au

luat o desvoltare mai întinsă şi costumele speciale au fost perfecţionate, rezultatele acestor lansări submarine sunt mai importante. Valoarea comorilor scoase din fundul mărilor, creşte din an în an.

Cel mai nou model de costum de scafandru, este acela inventat de americanul H. L. Bowdoin. E un obiect — după cum se vede în fotografie — care inspiră o adevărată groază. E în întregime construit din oţel şi pare a fi unul dintre acei monştrii pe cari îi descrie marele scriitor H. G. Wells în cartea sa „Războiul lumilor".

Dar pe cât e de înfiorător acest costum ca înfăţişare, cu atât este de util.

Imbrăcat în acest costum de oţel, care cântăreşte vreo 600 kgr., un scafandru poate coborî la o adâncime de peste 150 metri de la suprafaţa apei fără nici un pericol. Insuşi inventatorul a coborât de câteva ori şi a putut rămâne de fiecare dată, câte trei sferturi de oră sub apă. Acest timp, reprezintă întrucâtva un record şi se datoreşte desigur confortului pe care-l oferă scafandrului.

La capătul mâinilor, acolo unde trebue să se găsească degetele, costumul e prevăzut cu cleşti, care pot prinde şi reţine cele mai mici obiecte.

Costumele scafandrilor sunt de origine antică. Aristotel, le-a menţionat undeva în opera sa şi se crede că şi Alexandru cel Mare a coborât odată sub apa mării, îmbrăcat într'un astfel de costum.

Serbare

AEROCLUBUL - Albastru, va organiza Duminică 23 Septembrie c., la orele 10 dim. un pelerinagiu, la mormintele eroilor aviaţiei.

La prânz, va avea loc o masă comună, pe insula din Parcul Carol iar după amiază, până la orele 2 noaptea, vor fi mari serbări, cu bătae de flori pe lac, concursuri de frumuseţe, vâslit, de mandoline şi ghitare, producţii artistice, lupte şi box, serbare veneţiană, premii pentru dansuri, etc. etc.

La sfârşit, se va organiza o retragere cu torţe.

Onor. public, este rugat a da tot concursul.

In grădina zoologică din Londra, un elefant demonstrează femelei sale, dragostea pe care i-o nutrește.

TRADIȚIE: Un berar german, distribuitor al butoiașelor cu populara băutură, bându-și paharul cu bere, in zorii zilei, inainte de a incepe munca. Tradiția spune, că cel dintâi pahar, trebue să-l bea căruțașul.

BUZE ROȘII IN PERMANENȚĂ: Buze ca rubinul, cari să nu se decoloreze niciodată, se pot obține printr'o tatuare specială, așa cum se vede in fotografie. Aceasta, natural, in America.

MINUNILE TECHNICEI MODERNE. Un turn de porțelan, innalt de 20 mtr., care constitue senzația târgului de mostre din Lipsca. (Germania).

Ultima dragoste a lui Voltaire

Legăturile lui cu Marchiza du Châtelet

— Şederea lui la castelul din Cirey —

CELE scrise în numărul de faţă sunt o complectare a articolului nostru din numărul trecut. Ultima, cea mai lungă în ce priveşte durata şi totodată cea mai serioasă şi mai puternică dragoste a lui *Voltaire* a fost cu *Marchiza du Châtelet*, care datoreşte acestei legături faptul că a trecut şi ea la posteritate.

Voltaire începe să o frecventeze în anul 1729. O cunoscuse însă încă de pe când ea — cu numele de domnişoara *Emilie de Breteuil* — era o fetiţă de zece ani. O fetiţă am putea spune excepţional înzestrată, în privinţa spiritului şi a inteligenţei. E de ajuns să relevăm faptul că atunci când E-

milie n'avea decât 15 ani, întreprinde o traducere în limba franceză a întregei opere a marelui poet latin *Virgiliu*.

In 1729, când Voltaire începe să o frecventeze, Emilie este măritată, de câţiva ani, cu *Marchizul de Châtelet*, om de viţă nobilă. Intre timp continuase să se cultive, ajungând mai cu seamă în ce priveşte studiul ştiinţelor,o adevărată autoritate, şi nu-şi găseşte mulţumirea în această căsătorie. Şi, poate tot de-aceia, până a nu lega prietenie cu Voltaire avusese alţi doi amanţi — al doilea fiind vestitul *Richellieu*.

* * *

Vreme de patru ani, adică dela 1729 până la 1733, între dânsa şi Voltaire nu erau altfel de raporturi decât cele care decurg dintr'o prietenie intelectuală. In anul 1733 însă intervin între dânşii şi legături de dragoste, legături cari nu iau definitiv sfârşit decât peste 15 ani.

Semnalăm aci, ca o adevărată ciudăţenie că de îndată ce devine amantul ei, s'ar putea spune *oficial*, Voltaire socoate ca un fel de datorie de a aduce faptul acesta la cunoştinţa prietenilor săi, cărora le trimite, în proză şi versuri, scrisori de *faire part*. S'ar părea că el ţine ca toată lumea, ca Europa întreagă să afle că e îndrăgostit şi că e prietenul aceleia căreia i-a consacrat versuri din cele mai frumoase.

In anul următor — 1734 — o împrejurare specială îi apropie mai mult pe cei doi amanţi, silindu-i să trăiască împreună. Anume, Voltaire e nevoit să se ascundă, ba chiar să fugă peste graniţă, din cauză că Parlamentul dela Paris osândise la distrugerea prin foc a lucrărilor sale *Remarques sur les Pensées de Pascal* şi *Lettres philosophiques* sau *Lettres anglaisses*.

Marchizul du Châtelet posedă însă, chiar aproape de graniţa Franţei, dinspre Lorena, *castelul dela Cirey*. Era un castel vechiu şi părăsit. Voltaire se hotărăşte să se stabilească acolo, de oarece, atunci când ar fi fost urmărit, putea să treacă uşor peste graniţă.

Fiind, precum ştim, om bogat, cheltueşte din averea sa sume destul de mari, transformând şi renovând totul şi făcând din acest castel o reşedinţă ideală. Această reşedinţă nu va fi părăsită definitiv de el, decât în anul 1748, ceeace nu înseamnă că a stat încontinuu acolo. Pleca des şi chiar pentru termene destul de lungi, însă se întorcea din nou, cu aceiaşi plăcere şi cu o dragoste şi mai aprinsă, pentru prietena sa.

* * *

Ştim şi am pomenit mai sus că Marchiza du Châtelet era o femeie foarte cultă. Era însă şi o femee frumoasă.

Răspunsul la această întrebare prezintă interes pentrucă vădeşte cât de deosebit văd ochii unui îndrăgostit, de ochii unor oameni indiferenţi, dacă nu chiar pătimaşi.

In repeţite rânduri Voltaire face, totdeauna în versuri, portretul iubitei sale *Emilie*.

Aşa, *Epître sur la Calomnie*, începe cu următoarele versuri, în care Voltaire vorbeşte pentru întâia oară de dânsa:

„Ascultă-mă, onorată Emilie
Eşti frumoasă; aşa dar o jumătate
Din genul omenesc îţi va fi duşmană
Posezi un geniu sublim:
Vei fi temută; duioasa-ţi prietenie
E încrezătoare; deci, vei fi trădată".

Iar într'o scrisoare trimisă unui prieten, Voltaire scrie despre Emilia sa, între altele, şi versurile ce urmează:

„E o mică deosebire
Intre zei şi Emilia:
Cu cât ştii mai mult despre dânşii,
Cu atât mai puţin îi tămâiezi,
Dar aceea pe care o ador
Merită ceva mai mult omagiul tău.
Află că atunci când vei vedea-o
Ai să o învoci cu atât mai mult"..

Lămurim că versurile acestea erau un răspuns la două versuri ale prietenului său, care scria despre Marchiza că „O adori ca pe zeii pe cari îi invoci, fără să-i cunoşti".

Insfârşit, într'o altă poezie, Voltaire descrie în felul următor chipul Emiliei:

„Ai chipul feciorelnic al Graţiilor,
Ai spiritul unei Muze şi inima unei păstoriţe".

şi continuând în felul acesta, lăudându-i trăsăturile feţei, zâmbetul ei dulce, frumuseţea şi fineţea mâinilor etc.

Oricât de mari ar fi exagerările datorite faptului că Voltaire vede cu ochii unui îndrăgostit, — şi în adevăr că era — suntem totuşi îndreptăţiţi să credem că, în ce priveşte fizicul, Marchiza du Châtelet se prezinta destul de bine.

Rog, luaţi însă cunoştinţă de portretul ei, făcut de două din prietenele sale şi atunci când aceiaşi Emilie n'avea decât 25 de ani.

Era, spun ele, o femeie foarte înaltă, uscată, fără piept, cu picioare enorme, cu mâini formidabile, avea pielea ca o stafidă sbârcită, obrajii supţi, coloarea de cărămidă, dinţii rari şi stricaţi.

Nu-i aşa că nu se potriveşte deloc portretul făcut de Voltaire cu portretul schiţat de bunele prietene ale Marchizei?

Iar, cum e regula de obiceiu, adevărul fiind la mijloc ar trebui să tragem concluzia că Emilia cea atât de iubită şi de proslăvită de Voltaire nu era chiar ceeace se poate numi o femeie frumoasă. Adăugăm însă numai decât că pentru a fi iubită, nu e neapărată nevoe ca o femee să fie şi frumoasă.

* * *

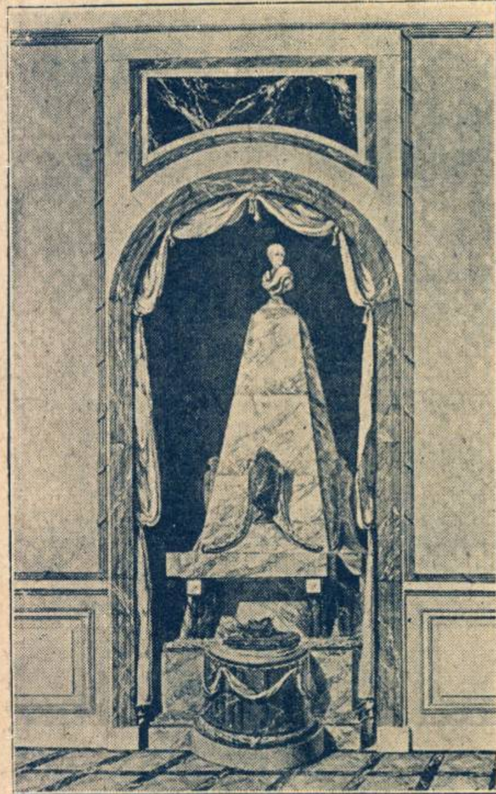
La Cirey, atât Voltaire, cât şi Marchiza lucrau mult şi se distrau destul de bine. Primeau lume, dădeau reprezentaţii teatrale, în care ei jucau rolurile principale.

Dar se şi certau destul de des. Voltaire — să nu se uite — era un om plin de defecte, iar în scrisorile ei, Marchiza se plânge în deosebi de două rivale teribile: *ambiţia fără frâu* a lui Voltaire şi *temperamentul lui neliniştit*, care nu-i dedea astâmpăr.

Intre certuri, urmate de împăcare şi între despărţiri, unele destul de lungi, legăturile lor merg până în anul 1748, când are loc ruptura definitivă.

Ruptura aceasta e provocată de intervenţia poetului *Saint-Lambert*, pe atunci în vârstă de 33 de ani (deci aproape cu zece ani mai tânăr decât Marchiza) bărbat frumos, om foarte spiritual, autor de versuri plăcute şi mare cuceritor de inimi feminine.

Emilia, cum o numea într'una Voltaire

INIMA LUI VOLTAIRE

pe Marchiză, se îndrăgosteşte de acest Don Juan, cu pasiunea primejdioasă a femeilor cari au trecut de vârsta de 40 de ani. Voltaire primeşte lovitura ca un adevărat filosof şi îşi dă, am putea spune *oficial*, dimisia din calitatea de amant, în versuri de un farmec deosebit.

In versurile acestea a spus, între altele, lui Saint-Lambert, cu care a rămas toată viaţa prieten, că *„pentru tine Saint-Lambert, sunt acum frumoasele flori, mâna ta va culege rozele, mie rămânându-mi spinii".*

* * *

Un an după acestea şi anume în ziua de 4 Septembrie 1749, Marchiza du Châtelet naşte o fetiţă, eveniment care i-a fost fatal, de oarece cinci zile mai târziu moare, de durerile naşterii.

Voltaire deşi nu mai era amantul şi prietenul ei, simte o durere fără margini. Iată de pildă, ce scrie prietenului său d'Argental: „N'am pierdut o metresă, am pierdut jumătatea din mine însumi, un suflet pentru care era făcut sufletul meu, o prietenă de douăzeci de ani, pe care o văzusem născându-se."

Să citim şi epitaful scris de Voltaire, sub prima impresie a ştirei despre moartea fostei sale prietene:

„Universul a pierdut pe sublima Emilie.
Ea a cules plăcerile, artele, adevărul.
Zeii dându-i sufletul lor şi geniul lor,
Nu păstraseră pentru dânşii decât nemurirea".

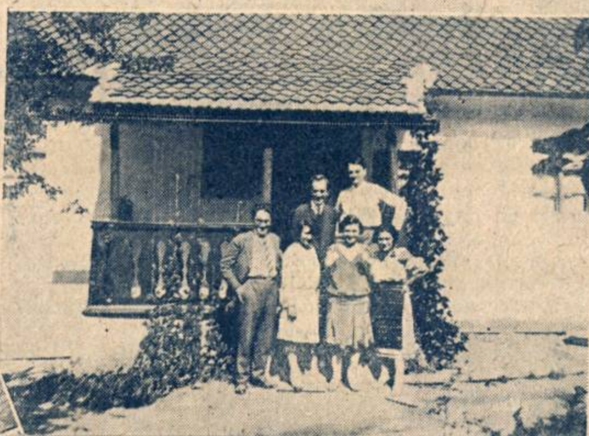
După moartea ei nici o femeie nu mai intervine în viaţa lui Voltaire. De altfel, era şi cam târziu: Voltaire avea vârsta de 55 ani.

ELVIN

CONCURSUL DE FOTOGRAFII AL „REALITĂȚII ILUSTRATE"

La băile Oglinzi.

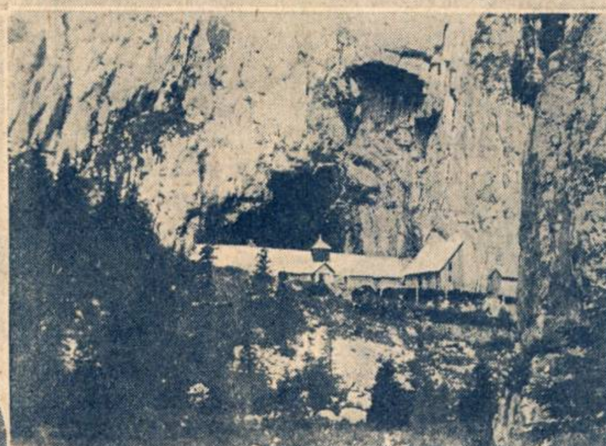
SATU-LUNG-BRAȘOV. In primul plan: D. N. L. Roteanu, D-na Louise Roteanu, D-na Popper și D-ra Hurezeanu. Planul II: D-nii N. Batzaria și Popper.

Pasul Surduc. Foto C. Tulvan-Orăștie.

In gara Rupea. Foto I. Ionescu.

Peștera Ialomicioara cu chiliile. Foto V. Ghica.

LA TROIȚĂ.

Un quartet simpatic pe plaja din Orsova.

Pe plaja băilor Oglinzi.

Cheile Zănoagei. Foto I. Ionescu.

Interesante cercetări ştiinţifice asupra dragostei

Dece un milionar, care se însoară cu o chelneriţă poate găsi în căsnicie mai multă fericire decât un şofer care se căsătoreşte cu o bogătaşe?
Dece e mai bine şi mai convenabil ca soţul să munciască pentru soţie, decât soţia pentru bărbat?
Dece femeile destăinuesc secretele bărbaţilor?

A cui dragoste e mai mare — a bărbatului sau a femeei? această întrebare s'a pus de nenumărate ori şi în jurul ei s'au creiat teoriile cele mai felurite. Răspunsul, un răspuns care să pună capăt acestei întrebări, nu s'a dat încă. Un celebru autor american, Robert Briffault, într'o lucrare ştiinţifică apărută de curând şi intitulată „Mamele", arată că dragostea bărbatului şi a femeei este cu totul diferită.

Pe primele trepte ale scării zoologice şi dela începutul evoluţiei, masculul a fost un blestem şi o calamitate pentru femelă. — era însă un rău necesar şi, treptat, în mersul veacurilor, dânsa nu numai că a reuşit să-l supună, dar l-a învăţat chiar s'o iubiască şi să-i fie de folos, încât acum, la fiinţele omeneşti femeia a obţinut victoria ca bărbatul să muncească pentru dânsa.

Ca să ajungă la acest triumf, dânsa a inventat, pentru profitul ei şi al copiilor, nu numai dragostea în sine ci şi întregul cortegiu de drăgălăşenie, de virtuţi, de sacrificiu şi de altruism, pe cari le-a oferit bărbatului.

In lumea animalelor, lucrul nu se prezintă în acelaş fel. Acolo, contrar felului cum poeţii şi chiar unii observatori nu-i i-au zugrăvit, e obiceiul ca soţii să se urască unii pe alţii.

De pildă, „regele animalelor" şi „regina" sa. Leul nu poate convieţui cu leoaica decât cel mult un an, după care timp vine despărţirea, fiecare căutându-şi altă tovărăşie. In acest caz, leoaica s'ar putea simţi jignită pentrucă leul nu prea îşi joacă frumos rolul de soţ. E foarte adevărat că va aduce acasă la vizuină vreun vânat proaspăt — lucru care s'ar asemăna cu leafa lunară, pe care un bărbat o aduce soţiei sale — dar în loc să-l serviască doamnei leoaice şi puilor, se înfruptă dânsul cel dintâi, până când nu mai poate. Dacă e un vânat mai mic e pe deîntregul devorat de leu, iar dacă mai rămân rămăşiţe, acelea nu pot fi mâncate de leoaică până când leul nu adoarme.

Mai grozav încă e faptul cunoscut că leii se iau la harţă între dânşii şi-şi sfâşie soaţele, soartă pe care o împărtăşesc în urmă şi puii, rămaşi orfani. Totdeauna, când vânătorii dau de o pereche de lei, trag mai întâiu în leoaică. Pentrucă, dacă e doborît mai întâiu leul, oricât de rău soţ i-a fost, leoaica se va repezi la vânători ca să-şi răzbune soţul căzut. Leul însă, dacă e doborîtă leoaica, merge mai întâiu de cercetează ce s'a întâmplat şi apoi o ia la goană, când înţelege primejdia.

Sculptorii sau pictorii cari redau pe leu mângâindu-şi consoarta sunt foarte greşiţi. După constatările ştiinţifice, cari sunt cuprinse în acest articol, veţi vedea că lucrurile stau cu totul altfel.

O gorilă apărându-şi femela şi puiul. E poate începutul instinctului la bărbat ca să-şi protejeze femela

Un cocostârc dintr'o specie anumită, întreţinându-se foarte afabil cu consoarta. Ii povesteşte probabil vre-o hazlie păţanie păsărească.

Păsările au reputaţia de a fi tovarăşi fideli şi, în majoritatea cazurilor, aceleaşi perechi se întorc, anotimp după anotimp, la aceleaşi cuiburi. La multe specii fidelitatea matrimonială este uneori chiar exagerată. Sunt, în lumea păsărilor femele, care nu tolerează prezenţa masculilor decât doar câteva zile sau săptămâni pe an.

Cămila femelă, după o foarte scurtă convieţuire, îşi arată pe neaşteptate dinţii domnului Cămilă, şi-l alungă astfel din apropierea ei. Dânsul înţelege că se poate socoti drept cămilă divorţată şi nu poate reveni decât peste un an. In timpul acesta, domnul cămilă va face probabil curte unei alte cucoane-cămile, care-l tratează la urmă în acelaş fel.

Intreaga grije de-a hrăni, de a apăra şi a da puilor educaţie, revine mamelor la majoritatea speciilor. In tot cazul leoaica îşi duce menajul ceva mai binişor — cu resturile pe cari i le lasă leul, — decât doamna cămilă care n'are nimic depe urma domnului cămilă, — din pricina divorţului lor prematur.

Vaca, la fel, are un soţ care nu-i face prea mare plăcere. Boii nu prea se sinchisesc să câştige simpatia vreunei anumite vaci. Dânşii consideră toate vacile ca o proprietate a lor, şi atacă boii potrivnici dintr'un simplu principiu general de gelozie. Luptă împotriva lupilor şi a altor animale carnivore, dintr'un instinct de conservare.

Maimuţoii sunt soţi mult mai buni. Aceştia îşi pun viaţa în primejdie, ca să-şi apere femelele şi puii. Ba aduc şi hrană şi de multe ori îşi port puii, prea mici.

Printre triburile sălbatice, bărbatul poate fi considerat ca domesticit, într'un grad destul de înaintat. Dânsul vânează, pescueşte şi face alte multe treburi folositoare întregei familii. Dar dragostea romantică, aşa cum o cunoaşte civilizaţia, e ceva care nu-i poate stăpâni nici măcar imaginaţia. Femeea are multe drepturi care vor fi impuse bărbatului de către rubedeniile ei şi susţinute de întregul trib. Când îi moare nevasta, bărbatul, e obligat să se aşeze în mijlocul satului şi să-şi jelească femeia prin urlete şi gemete prelungite.

Ca un bărbat sălbatec, însurat de un an sau doi, să-şi sărute consoarta, sau s'o înlănţuiască cu braţele sale, este ceva cu totul neauzit.

In faze mai înaintate ale civilizaţiei, femeia a ajuns la ideea de a avea pe lângă căminul ei un soţ, pentru tot timpul vieţii. Atunci a inventat dânsa dragostea romantică — adică inspirarea bărbatului a unor sentimente care să-l facă a crede că o femeie poate fi cu totul diferită şi superioară ca făptură, celorlalte semene ale sale. Invenţia acestui ideal, care a fost sugerată şi pe care l-a adoptat bărbatul, a condus la subjugarea soţilor de către femei.

Odată ce această prefacere a isbutit, s'a născut nevoia pentru femeie de-a perpetua situaţia aceasta. Ca să nu desamăgiască pe bărbat, dânsa a trebuit să-şi modifice felul de viaţă şi să-şi înăbuşe unele predispoziţii sălbatice naturale.

Se dovedeşte prin argumentele pe care le înşiră autorul pomenit la începutul acestui articol, că dragostea bărbatului e mai idealistă dar şi mai crudă decât a femeei. Dragostea femeei e mai delicată, numai dacă nu e întărîtată de gelozie dar are o laturе de materialism. Bărbatul doreşte o anumită femeie pentrucă el gândeşte că aceea e creatura cea mai curată şi mai frumoasă din lume. Dânsul o vrea pentru ceeace este ori crede că este. Femeia însă, vrea un bărbat pentru ceeace acesta poate îndeplini, în folosul său şi al copiilor ei.

Privirile bărbatului se opresc asupra unei feţe frumoase care, din punct de vedere practic, nu are nici o valoare. Acelea ale femeei se opresc însă asupra unei perechi de umeri sdraveni, cari, în subconştientul ei, o asigură că-i vor fi de un real folos muncind şi aducându-i acasă toate bunătăţile. Aceşti umeri ar putea totuş să-şi arate vreodată puterea, maltratând-o, dar pentru aceasta dânsa e ferită prin situaţia pe care şi-a creiat-o şi astfel bărbatul o respectă fără să ştie pentru ce.

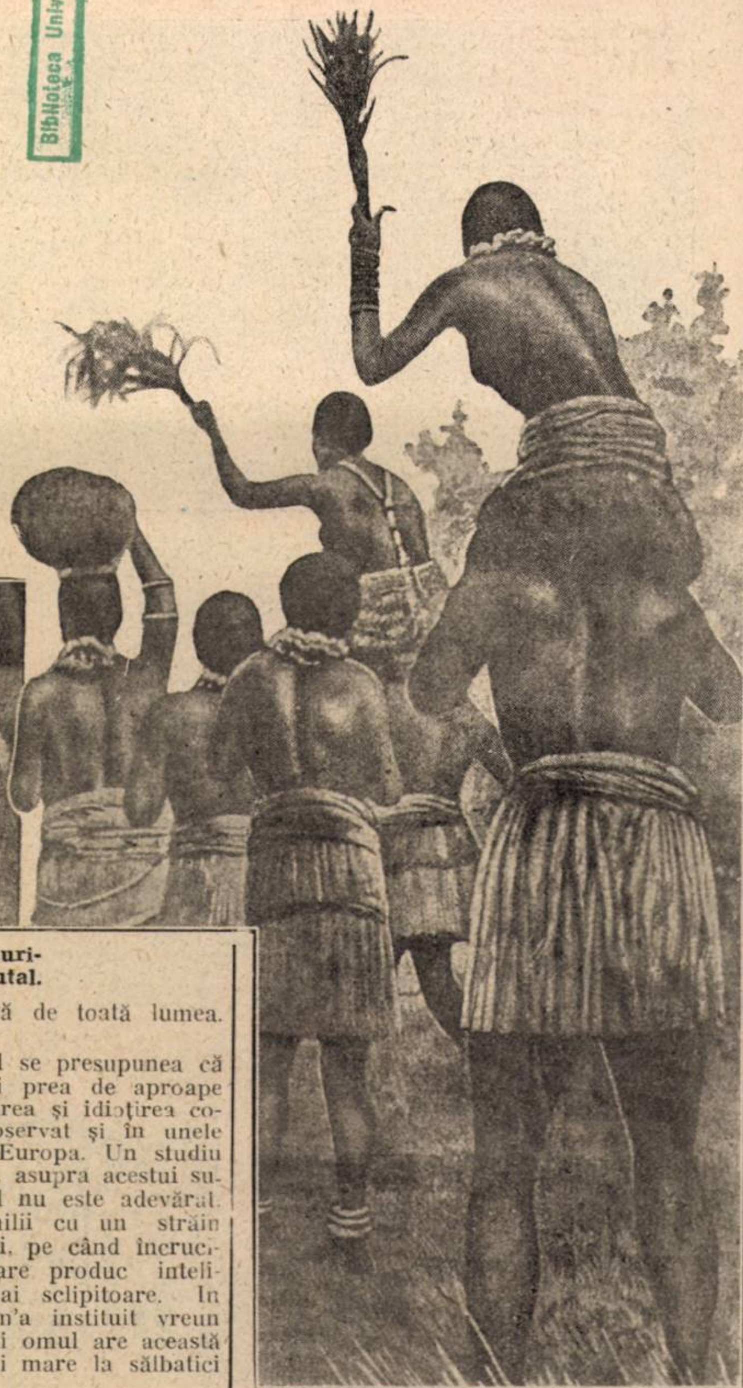
Această deosebire între felul de dragoste al femeei şi al bărbatului ar putea explica dece o chelneriţă săracă dar drăgălaşe poate fi mai norocoasă căsătorindu-se cu un milionar, decât şoferul însurat cu doamna din lumea mare, care l'a observat din fotoliul ocupat în spatele volanului. Fata săracă găseşte în bogatul ei soţ un excelent protector, şi satisfacţiile ei merg crescând. Doamna bogată măritată cu şoferul, observă foarte curând că acesta cheltueşte sume prea mari şi că depe urma lui, dânsa nu se alege cu nimic. Dragostea ei unilaterală nu e satisfăcută şi deaceea curând îl va da pe uşă afară.

Lilliam Milkey, câştigătoarea premiului la concursul de modele din nisip şi nămol, — care s'a ţinut la Veneţia. Modelele premiate sunt un crocodil şi un şarpe.

„Dragoste de viţei"... Viţelul e foarte drăgăstos faţă de surioara sa, dar mai târziu va deveni supărăcios şi chiar brutal.

Femei din tribul Konyama, călărind pe tinerii lor soţi, după ceremoniile de nuntă

Dar în trecut femeia a avut pe bărbat sub ordinele sale cu mult mai mult decât îl are acum. Toate cercetările făcute în antichitatea omenească scot la iveală urmele supremaţiei femeei, arată stări în care dânsa conducea familia şi tribul, cu o mână energică, pe când bărbatul era supusul ei.

Pentrucă astăzi femeia e socotită „sexul slab", antropologii au afirmat că puterea lor dominantă de altă dată nu se putea explica decât printr'un soi de diplomaţie. Dar d. Briffault combate această afirmaţie. Dânsul crede că femeile umblau la început în sălbăticie şi luptau ca şi bărbaţii. Se cunosc doar faptele vitejeşti ale amazoanelor, acele războinice din timpurile istorice care luptau cu o bravură superioară celei a bărbaţilor.

Cum s'a eliberat bărbatul de sub jugul femeilor nu se poate şti. Se crede însă că aceasta se datoreşte luptelor dintre triburi. Există în natura omenească dorinţa, pentru acei cari conduc, — să însărcineze plăcute. Şi desigur că dinastiile de femei au fost mereu în certuri şi în lupte. Insă luptele erau probabil făcute de bărbaţi, din ordinul şi îndemnul conducătoarelor. Dar armata însemnează organizare şi astfel, bărbaţii victorioşi au avut un prilej binecuvântat de-a smulge sceptrul din mâinile femeilor împodobite şi fără griji.

Unul din obiceiurile de nuntă cele mai remarcabile, printre sălbatici, este acela care există la triburile din Konyama, Africa. A treia zi, după o serie de ceremonii felurite, mirele înfăşoară miresei pe mână nişte brăţări, făcute din frunze şi apoi o urcă călare pe umerii săi purtând-o aşa pe o distanţă de vreo 200 de metri. O coboară apoi, iar femeile care o urmează o lovesc, fiecare uşor, odată sau de două ori. In urmă, mireasa încalecă din nou şi mirele o aduce îndărăt la locul de plecare. Tot timpul mireasa nu uită să-şi lovească mirele cu burueni, cari ţin locul cravaşei.

Ritul acesta pare să fie o urmă a vechei supremaţii femeeşti şi a obiceiului mai nou acela al căsătoriei prin răpire; când bărbaţii au înfrânt atotputernicia femeilor şi au căpătat mai multă îndrăsneală, ei îşi furau nevestele din chiar casele părinţilor.

Atât albii civilizaţi cât şi sălbaticii de diferite culori au o morală comună: aceea că indivizii în grade prea apropiate de rudenie nu trebue să se căsătorească. Teoria aceasta e acceptată de toată lumea. Din ce pricină?

Până acum de curând se presupunea că încrucişeri între indivizi prea de aproape înrudiţi cauzau degenerarea şi idioţirea copiilor, aşa cum s'au observat şi în unele case conducătoare din Europa. Un studiu ştiinţific mai aprofundat, asupra acestui subiect, a arătat că faptul nu este adevărat.

Incrucişarea unei familii cu un străin idiot dă naştere la idioţi, pe când încrucişarea cu minţi superioare produc inteligenţe din ce în ce mai sclipitoare. In scara animală, natura n'a instituit vreun asemenea instinct. Numai omul are această prejudecată. Şi ea e mai mare la sălbatici decât la albi.

Autorul menţionează că starea asta de lucruri a fost inventată şi impusă de supremaţia femeei, pentrucă fără aceasta cu greu şi-ar fi putut ele menţine puterea. Femeia conducătoare, dintre femeile atotputernice, nu putea ea singură să ţie în frâu pe toţi bărbaţii. Ii trebuia, pentru aceasta, cooperarea cu toate celelalte femei, din toate familiile. Dar dacă băeţii ar fi avut permisiunea să ia de soţie surorile, verişoarele sau orice fete din preajma familiei lor, puterea unilaterală a femeilor s'ar fi divizat şi atotputernicia acestora ar fi fost sdruncinată. Deaceea lucrul era aspru oprit şi a rămas şi astăzi în obiceiul sălbaticilor să-şi caute nevestele prin triburi îndepărtate.

Unii cred, în aceeaş ordine de idei, că obiceiul bine cunoscut al femeilor, de-a destăinui prietenelor secretele de afaceri sau profesionale, ce le-au fost încredinţate de soţii lor, n'ar fi decât urma vechei atotputernice alianţe a femeilor de altădată.

(din englezeşte de **N. L. ROTEANU**)

Un eveniment teatral

Miercuri 12 Sept. c., s'a sărbătorit la teatrul „Scala", din b-dul Academiei, jubileul de 100 de reprezentaţii în şir, al revistei **„Să nu te superi că te'njur"**, de **Nicon, Nican** şi **Bodin.**

A fost un eveniment, întrucât această revistă, a repurtat cel mai mare succes serial, la noi.

Jucată cu antren, de un mănunchiu de artişti talentaţi, a descreţit multe frunţi şi foarte mulţi sunt aceia, cari au văzut-o de câteva ori în şir.

Congresul „Fidac"-ului la Bucureşti

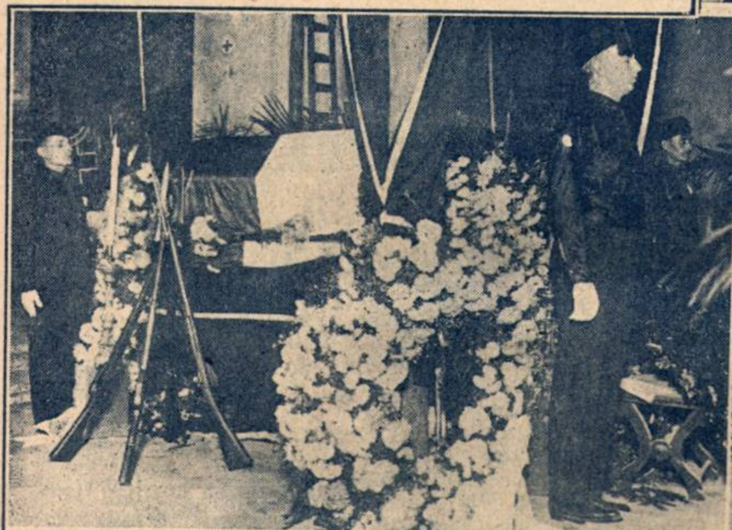

Sus, stânga:
Sosirea delegaţilor în Gara de Nord
Sus, dreapta:
DELEGAŢIA JUGOSLAVĂ
Rândul II stânga:
Delegaţia jugoslavă, fotografiată la sosire în gara de Nord.
Rândul II dreapta:
Delegaţia americană, cu generalul Giguillat
La mijloc:
„Fundaţia Carol I", unde s'a ţinut congresul
Jos, stânga:
DELEGAŢIA ENGLEZĂ
Jos, dreapta:
Drapele aliate, dau onorul Eroului Necunoscut al României

Funeraliile Generalului Rocca

Corpul generalului italian Francesco Rocca, victima unui accident de automobil, a fost îmbălsămat şi trimis în Italia Ilustraţiile noastre reprezintă: SUS la stânga: **corpul defunctului, pe catafalc, la biserica italiană.** La mijloc: **Necrologul la intrarea în biserică.** La dreapta: **Transportarea cosciugului, la afetul de tun:** JOS, la stânga: **Cortegiul spre Gara de Nord.**

INCENDIUL DIN GARA MOGOŞOAIA

Săptămâna trecută, s'a aprins în gara Mogoşoaia, un tren petrolifer. 5 vagoane-cisterne, pline cu ţiţei, au fost distruse. Deasemenea, au suferit avarii şi celelalte vagoane, iar circulaţia a fost întreruptă câteva zile.

Instantaneele noastre, sunt luate la faţa locului, în timpul incendiului.

Rubrica Cinematografică

SUB CONDUCEREA D-LUI VALENTIN PODEANU

E greu pentru artiştii comici...

AFLÂNDU-SE de curând într'o staţiune balneară din California, Harold Lloyd, marea vedetă a casei Paramount, n'a scăpat de calvarul de a fi interviewat de nenumărate ori. La început, Harold Lloyd a căutat să se eschiveze.

— Am venit aci să mă recreez, declara el. Soţia şi fetiţa mea mi-au interzis formal să mă ocup de afaceri.

Dar gazetarul, care voia să-şi facă datoria până la capăt, nu se dădea bătut.

— Numai câteva minute, repeta el rugător; iar în clipa următoare puse prima sa întrebare:

Nu sunteţi şi dv. mulţumit de faptul că puteţi creea atâtor oameni de pe lume, ceasuri de veselie curată ?"

— Se înţelege, răspunse **„El"** scurt.

— Nu găsiţi că actorii cari joacă rolurile principale în drame, sau interpreţii rolurilor de canalii au o activitate mult mai puţin generoasă decât d-voastră ?

— Iartă-mă te rog, dar în privinţa aceasta sunt de altă părere. Situaţia cea mai grea o are actorul comic. Gândeşte-te şi d-ta prin cât trebue să trec în filmele mele. Am totdeauna ghinion. Trebue să întâmpin situaţiile cele mai primejdioase, şi cu cât îmi merge mai prost, cu atât lumea râde mai mult de mine. Să luăm de pildă ultimele mele două filme. In filmul **„Trăiască sportul !"**, desfăşur cel mai înflăcărat entuziasm pentru sport, dar nu întâmpin decât răutate şi viclenie. Drept e asta ? sau gândeşte-te la celălalt film al meu: **„Pentru numele lui Dumnezeu !"**. Câte lucruri ne mai pomenite trebue să îndur aci, absolut fără nici o vină !... Nu, nu, activitatea mea nu e de fel agreabilă !

— Dar bine, bolborosi ziaristul, nu m'aţi înţeles...

— Se poate, zise el. In fond n'am să mă plâng, căci la sfârşitul tuturor filmelor, tot mă aleg cu fata iubită. Afară de asta, există un punct în care toţi trei, şi interpretul de roluri dramatice, şi canalia, şi comicul, suntem de plâns...

— Şi care e acel punct ? întreabă gazetarul, curios.

— Suntem siliţi să dăm interviewuri... Crezi d-ta că ăsta e lucru uşor ?... Bună ziua, d-le !

Se zice că ziaristul n'a fost tocmai fericit de rezultatul convorbirii sale cu Harold Lloyd.

O credem şi noi !

O nouă invenţie în domeniul Telecinematografului

Am scris într'un număr trecut, că un profesor german, doctor Karolus, dela universitatea din Leipzig, a găsit o modalitate de a transmite filmul la distanţe lungi prin cablu sau radiotelegrafie. Invenţia doctorului dela Leipzig nu-i singulară.

Mai acum câtva timp un inginer american, d-l Frank Conrad a reuşit să transmită cu succes prin „fără fir" dela Chicago la New-York trei metri de film, fragment dintr'un film interpretat de Vilma Banky. Deci această invenţie este o realitate.

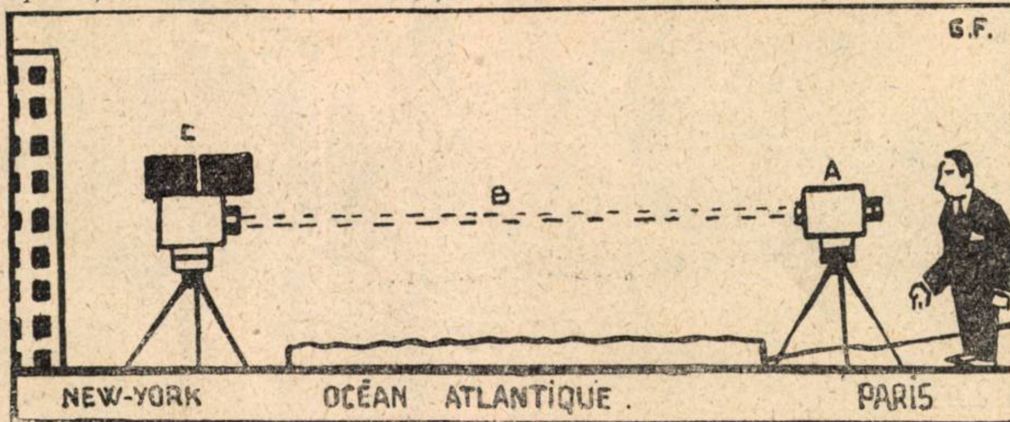
Chiar pe marele vapor „Leviathan" s'a construit o cabină specială, pentru recepţionarea unor astfel de filme, iar mai multe experienţe au fost duse la bun sfârşit, de „Westinghouse Electric Company" la Pittsburg.

Această invenţie care nu este decât transmiterea succesivă la mare distanţă, a mai multor fotografii, se bazează pe proprietatea transmiterii fotografiei, prin T. F. F. Dar această transmitere ia cam mult timp. Făcându-se calcule, s'a constatat că pentru transmiterea unui film care durează 10 minute, sunt necesare cinci ore şi jumătate, iar cheltuelile se ridică la frumoasa sumă de 6.500 de franci.

Pentru a evita această pierdere de timp şi bani, savantul francez Eduard Belin, încearcă o nouă modalitate pentru transmiterea filmului la mare distanţă.

După planurile acestui savant, trebuie să se construiască un aparat care să capteze imaginile unui film ce se turnează la Paris. Aceste imagini sunt apoi transmise prin ajutorul undelor herţiene la New-York, unde al doilea aparat, — completare al primului, — va căpăta imaginile transmise de undele herţiene şi le va impresiona pe o bandă nouă. Se poate chiar, ca la un aparat emiţător, să fie mai multe aparate de recepţionare. Am spus, că această invenţie, nu-i decât în studiu şi deci nu este încă pusă în aplicare.

TINA

TELECINEMATOGRAFUL CONCEPUT DE D-L EDOUARD BELIN
A, aparatul emiţător care se găseşte la Paris ; B. undele herţiene mergând să impresioneze la New-York negativul care se găseşte în aparatul C, care este o complectare a lui A.

Ecouri cinematografice

CU prilejul începerii nouei stagiuni, sălile noastre de cinema au început să ia un aspect mai occidental. Insemnăm în primul rând frumosul şi îngrijitul interior al sălii „Select" din calea Victoriei, cu bogatele sale covoare şi cu plasatorii îmbrăcaţi, cum trebue, în uniforme şi cari servesc publicul, fără a mai lăsa de dorit.

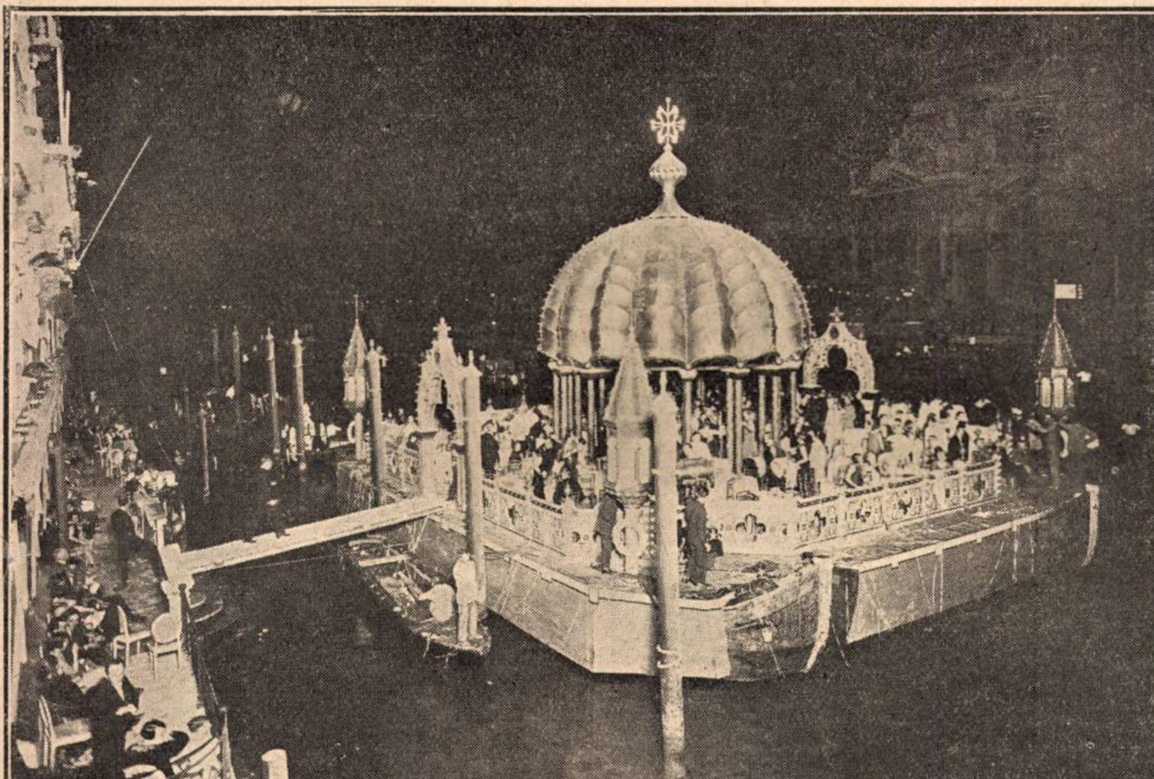
Nu uităm nici celelalte săli, de care ne vom ocupa în numărul viitor.

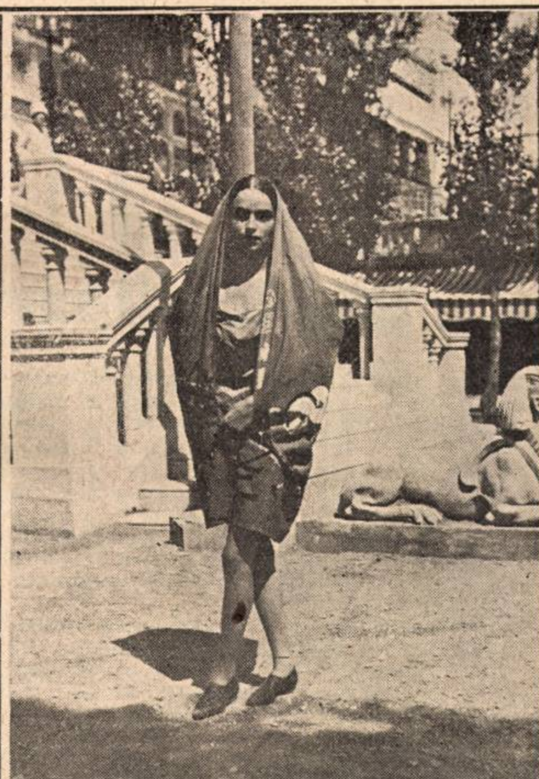
* * *

O MARE luptă se dă acum în America între casele Fox şi Paramount pentru cumpărarea lui **Warner Brothers,** care lichidează.

Paramount a oferit 10.000.000 dol. drept care Fox a oferit 12.000.000. Pentru a nu se lăsa mai pe jos, Paramount a mai adăogat 3.000.000 dolari. Rezultatul nu se cunoaşte, căci licitaţia continuă.

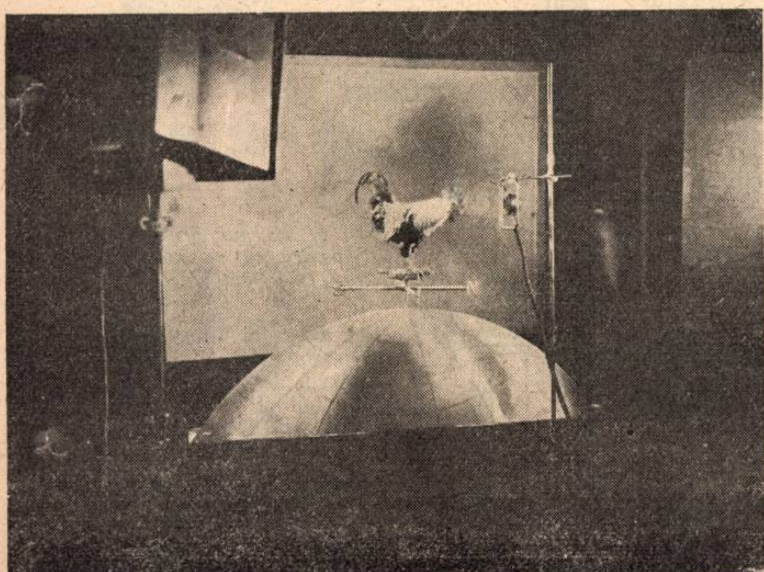
In ritmul muzicei, la strălucirea feerică a luminilor pe un doc plutitor, vizitatorii cosmopoliţi prânzesc şi dansează, iar în jurul lor trec gondolele poeticelor canale.

Fotografiile noastre înfăţişează locul şi lumea.

Sus la dreapta: răpitoarea stea de cinematograf germană şi bine cunoscuta pianistă Fatma Carell. Rândul de jos de la stânga la dreapta: d-ra Monica Arion care a avut un deosebit succes la concursul internaţional de dans instituit de „Excelsior" şi patronat de Principesa de Monaco.

Bae de soare pe plaja dela Lido, la ţărmul Adriaticei. Lidia Labasin în vârstă de 17 ani, fiica unui gondolier din Veneţia, a fost aleasă regina frumuseţei la o serbare din Lido.

IN „STUDIO"

Vestitul cocoş al lui „Pathé Fréres", anunţă lumei prin microfon, primele filme vorbitoare, turnate în America.

Patsy Jean Taylor e o nouă angajată a firmei Pathe Exchange. Fotografia de faţă e luată din filmul ei de debut: „Halbmond"

Femína

Impăciuitoarea căsniciilor

E o carieră nouă pentru femei, exercitată în mod oficial pentru prima oară în Suedia, patria Ellen-ei Key, aceea care încă acum câteva decenii a luptat cu atâta curaj și talent pentru liberarea căsniciei de sub jugul convenționalismului, pentru o morală mai sănătoasă a ei și pentru dreptul copilului, cerințe astăzi universal recunoscute în apus, dar pentru stabilirea cărora, propagandista temerară a avut mult de suferit, pe vremuri.

Stărui asupra faptului: **In mod oficial.** Căci în chip neoficial s'au găsit și se vor găsi întotdeauna în anturajul soților femei, care, chemate ori nechemate (de cele mai multe ori nechemate) să se amestece în certurile conjugale și, vrând să înlăture neînțelegerile, să le sporiască încă. Rostul **„împăciuitoarei căsniciilor"** post oficial în Suedia, este altul, și anume. Doi soți, cari cer desfacerea căsniciei, înainte de a intenta procesul de divorț, sunt datori să treacă pe la împăciuitoare, să-i expună în chip veridic motivele, care-i îndeamnă să se despartă, iar împăciuitoarea are obligațiunea de a le cerceta cu rațiunea și mai ales: cu **sufletul,** iar atunci când cauzele nu sunt chiar atât de grave, în special în căsnciile din care au rezultat copii, să facă tot posibilul de a readuce pe părinți la sentimente mai bune.

De fapt tentativele de împăcare la tribunalele noastre în procesele de divorț, termenele legale date părților înainte de a se pronunța sentința definitivă de despărțire, nu urmăresc nici ele altceva, decât să dea prilej soților să se mai răsgândească. Totuș, câtă deosebire! Aci rolul de împăciuitor fictiv — căci nu e decât o ficțiune — o are un funcționar rapid, căruia nu-i pasă și nu poate să-i pese de laturile sentimentale, de dedesubturile psihologice ale cererei de divorț și care rostește în mod mecanic frazele de rigoare, întotdeauna aceleași; dincolo un suflet încredințat de necesitatea rolului său împăciuitor, de sfințenia căsniciei, mai cu seamă pentru binele copilului, care-ți ascultă pășul cu pricepere, împărtășind durerea ta. Și deoarece un astfel de rol convine mai bine femeii, e și explicabil că pe lângă colegii masculini (există și împăciuitori bărbați în Suedia) ele au de înregistrat mai multe succese.

Totuș ne întrebăm, dacă o astfel de instituție e într'adevăr de folos. Credem fără rezervă în succesele împăciuitoarei suedeze, ne îndoim însă de faptul, dacă aceste succese aduc vre-o ameliorare în viața de toate zilele a soților uniți din nou. Femeia e în genere lesne influențabilă (se găsesc mult mai multe femei-medii telepatice decât bărbați și mania de cumpărături ce se observă la majoritatea femeilor se datorește tot faptului că vânzătorul exercită o sugestie asupra lor) și se prea poate să se lase sedusă de argumentările împăciuitoare — pentru moment. Dar după un timp, neînțelegerile dintre soți se ivesc din nou, ciocnirile inevitabile dintre temperamente se produc iarăș și viața conjugală obișnuită compusă din certuri și împăcări, de mici împunsături de ace otrăvite, viață nedemnă căreia erau hotărâți să-i pună capăt, reîncepe. Căci în definitiv, în afară de Rusia, în celelalte țări bărbatul și femeia nu se joacă de-a divorțul. Există întotdeauna cuvinte temeinice, pentru care doi oameni ce și-au legat viața, cer acum desfacerea, întotdeauna dureroasă, a acestei legături. Iar firea omului nu se schimbă ușor **Natura expellas furca, tamen usque requirat** (să alungi firea cu furca, ti totuși va reveni mereu) grăește înțelepciunea romanilor. Și atunci, ce face împăciuitoarea? Menține copilului căminul? Dar ce fel de cămin, învenimat prin neînțelegerile sau indiferența dintre părinți! Nu e oare preferabil, ca acest copil să crească fără mamă sau fără tată (după împrejurări) dar într'o atmosferă senină, neviciată de certuri?

Iată o problemă, pentru soluționarea căreia va mai trece multă vreme.

E. MARGHITA

Moda pariziană

DEȘI s'ar putea crede că suntem în plin „morte-saison" în ceeace privește moda, totuș marii creatori ai eleganței feminine, nu au odihnă și născocesc mereu, pentru frumoasele doritoare de noutăți, minuni de gust, în atelierele unde munca nu încetează.

Reuniunile, plimbările, ceaiurile dansante, petrecerile din casinouri cer mereu o întrecere în eleganță și neîntrecutul croitor

parizian Poiret, a lansat de curând toaletele în două tonuri.

Așa e de pildă primul nostru model, purtat de o elegantă a lumei engleze, la Deauville, la ceaiul de dup'amiază.

E o rochie care, deși creată de-o casă mare, poate fi totuș copiată la perfecție, de-o pricepută croitoreasă, dacă lucrează cu îndemânare aplicația.

Din crêpe de chine gris deschis și gris fer închis, această elegantă rochie are jupa plisată mărunt, centura lată în cele două tonuri de gris, iar la corsaj trei frunze mari, din crêpe, gris deschis, aplicate pe fondul închis.

Mai atrag atenția asupra mânecii, cu totul originală.

Cât despre toaleta de-a doua, ea e din voile Georgette negru, cu trei volane plissate, terminate cu dantelă fină „ocre". In față, doui butoni de strassuri și o buclă, care se repetă în mic la mâneci, îi dau o notă aparte.

Intreaga toiletă e pusă pe un dessous de satin lucios, de mătase neagră. **LAURA**

Dece e Mistinguett mereu tânără?

AR putea să fie bunică după vârsta, pe care o are în realitate și joacă, cu cel mai mare succes rolurile de adolescentă. Cum se face aceasta? Mistinguett a desvăluit singură puțin din secretul sau secretele, care i-au prilejuit menținerea unei tinereți quasi-veșnice.

Iată câteva din rețetele sale: nu s'a lăsat niciodată să se îngrașe. „Grăsimea — spune steaua musichallului francez" — e dușmanul cel mai neîmpăcat al tinereții. N'am mâncat de ani de zile pâine albă și carne **neagră** (adică nici un fel de carne în afară de aceea de pui sau de curcan). Dimineața iau o ceașcă de cafea cu lapte, fără zahăr și fără smântână. La amiază mănânc un pepene, pește și fructe. Imi plac salatele. Firește că ele nu sunt niciodată făcute cu untdelemn, sau cu maioneză. Se vor căuta zadarnic pe masa mea, cartofi, smântână, unt sau zahăr. La patru după amiază beau ceai cu lapte, fără zahăr, și fără să iau ceva la el. Seara puțină carne albă, pește sau legume. Imi place varza, roșiile, sparanghelul. Mazăre nu, fiindcă mazărea îngrașă".

Mistinguett mai adaugă — foarte picant amănunt — că foarte probabil nici cu această severă dietă, la care se supune, de când a început cariera sa artistică, nu și-ar fi păstrat „linia", dacă n'ar fi stat în permanent contact cu formele noui ale vieții, adică dacă ar fi avut prieteni și prietene bătrâne.

„Numai adevărata tinerețe, dă plăcerea de viață. Am avut-o mereu în anturajul meu. Am fost mereu pentru concepțiile ei, care erau bineînțeles și ale mele.

„Fiecare femeie trebue să se îngrijiască necontenit de exteriorul ei. Chipul ei nu trebue să capete niciodată sbârcituri. Cu o rochie mototolită nu ese nici o femeie, nu-i așa? Dece să eșim cu o piele boțită? Și exteriorul, o femeie și-l poate îngriji cu cel mai mare succes, până la adânci bătrânețe: numai să știe, ce să mănânce, pe cine să primească în anturajul ei ...și să arunce calendarul în colțul cel mai întunecos al podului..."

La școală

Natural, școala de azi.

Profesorul: Ionescu, unde este Amsterdam?

Ionescu: Unde a fost ultima Olimpiadă, domnule profesor!...

Toată lumea

care se interesează de radiofonie și ultimele descoperiri și perfecțiuni în această materie, așteaptă cu mare interes apariția marelui ziar **„RADIO-JURNAL".**

Luptele cu Taurii

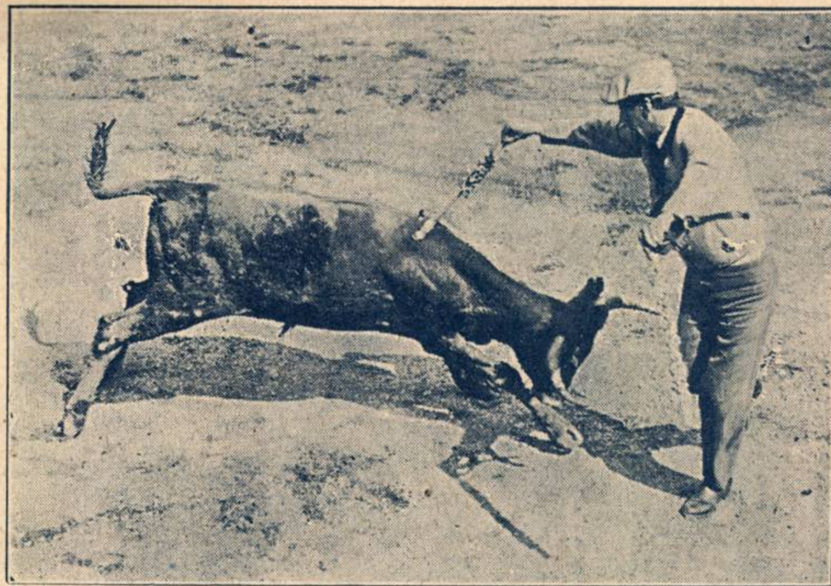
D. Richard Franasovici, asistând la „repetiţia" luptelor de tauri dela Arenele Romane, împreună cu doamna, autorităţile şi d. C. Tănase, organizatorul luptelor.

Grup de sportivi, cari au dat concurs „Aeroclubului Albastru", la serbarea dela „Tir".

Taurul se înfurie la vederea mantalei roşii

Aplicarea „banderilelor" pneumatice

Căsătoria doctorului Behounek

Radiologul Francisc Běhounek care a participat la expediţia generalului Nobile, la polul Nord, s'a căsătorit cu d-ra Felix, fiica unui profesor dela politechnica din Praga. Ilustraţia noastră înfăţişează pe căsătoriţi ieşind dela biserică.

Congresul Avocaţilor

In ziua de 8 Septembrie, s'a ţinut la Craiova congresul avocaţilor. Ilustraţia noastră înfăţişează un grup de congresişti intrând în biserica Sf. Treime, spre a asista la Te-Deum.

In fruntea grupului d-nii: Stelian Popescu (1) ministrul justiţiei, Em. Tătărescu (2) primarul Craiovei; Mitu Stoenescu (3) decanul baroului Dolj.

(Fotografie făcută de Jean Ignătescu — Craiova)

Oamenii sunt făcuți din carne

nuvelă de Jack London

5

Jim se repezise la uşe şi voia să ridice zăvorul. Matt, printr'o săritură, se interpuse şi îl îndepărtă.

„Unde te duci?"

„La o farmacie, — se văicăra Jim — la o farmacie".

„Nu, nu se poate, trebue să stai în loc. N'o să ne dăm în spectacol cu o scenă de otrăvire, pe stradă, cu toate bijuteriile alea, care se găsesc sub pernă. Pricepi? Şi dac'ai scăpa de moarte, ai ajunge pe mâna poliţiei, care ţi-ar cere sumedenie de lămuriri. Muştarul e cel mai bun împotriva otrăvii. Şi

eu sunt tot atât de rău otrăvit ca şi tine, şi am să iau şi eu muştar. In muştar există un emetic, o contra otravă, care provoacă vărsături şi pe care ţi-ar da-o şi la farmacie, în orice caz".

Dânsul împinse pe Jim în mijlocul odăii şi trase la loc zăvorul.

Mergând apoi spre dulap, îşi trecu o mână pe frunte să-şi steargă sudoarea şi broboanele erau atât de mari, încât aruncându-le la pământ, acestea se loveau cu sgomot perceptibil, pe duşumea.

Jim, în agonie, privia la Matt cum îşi lua tinicheaua de muştar şi o cană. Veni apoi spre dânsul.

Cellalt, amestecă apa dintr'o cană cu muştar mult şi o bău.

Jim îl urmărise şi căuta, cu mâna tremurătoare, după cupa goală. Matt îl împinse însă înapoi.

Amestecându-şi o a doua cupă, dânsul întrebă:

Socoţi că-mi ajunge o singură cană? Aşteaptă să termin!"

Jim se îndreptă şovăind spre uşă, dar Matt îl trase îndărăt.

„Dacă nu laşi în pace uşa ceea, am să-ţi frâng gâtul. Ai priceput? O să te las să bei, când voi termina. Şi dacă scapi, eu tot am să-ţi frâng gâtul. Nu ţi-a mai rămas nici o nădejde de-acu înainte. Ţi-am spus doar, de-atâtea ori ce te-aşteaptă dacă-mi faci vre-o porcărie."

„Dar mi-ai făcut şi tu o porcărie la fel" articulă Jim cu o sforţare grea.

Pentru începutul acestei nuvele vezi „Realitatea Ilustrată" numerile 31, 32, 33, 34 şi 35.

Matt între timp îşi pregătise a doua cană şi bău fără să-i mai răspundă.

Sudoarea se rostogoli în picuri mari peste ochii lui Jim, care de abia îşi văzu drumul până la masă, unde se îndreaptă spre a-şi lua cana lui. Dar Matt îşi pregăti şi cea de-a treia cupă şi la fel ca înainte îl împinse pe Jim îndărăt.

„Ţi-am spus s'aştepţi până ce termin" se răsti dânsul — „Nu sta în calea mea!"

Jim îşi sprijini trupul, scuturat de convulsiuni, de marginea spălătorului, în timp ce toată fiinţa lui jinduia spre substanţa galbenă, care susţinea viaţa. Carnea lui revoltată părea că vrea să-l înghită sau să-l doboare la pământ.

Matt bău şi cea de-a treia cupă şi cu multă greutate izbuti să ajungă la un scaun pe care se aşeză. Primul atac trecuse. Spasmurile de care fusese apucat, erau pe sfârşite. El atribuia muştarului şi apei acest efect plăcut. Orcum — se gândia dânsul — eu sunt salvat. Işi şterse sudoarea de pe frunte şi, în intervalul de răgaz ce i se oferise, găsi timp să petreacă. Privi la tovarăşul său.

Un spasm scuturase tinicheaua de muştar din mâna lui Jim, şi conţinutul ei, se răsturnase pe duşumea. Dânsul se aplecase să adune muştarul de jos şi să-l puie în cană, dar spasmul următor îl trânti la pământ. Matt zâmbia.

„Adună-l bine — îl îndemnă el batjocoritor — e tocmai ce-ţi trebuie. Pe mine m'a însdrăvenit".

Jim îl auzi şi întoarse spre dânsul faţa-i înspăimântată, pe care era întipărită un amestec de suferinţă şi implorare. Dar spasmurile se înteţiră şi Jim sbătându-se pe podea îşi îngălbeni faţa şi părul, mânjindu-se cu muştar.

Matt isbucni într'un râs răguşit, ca la un spectacol vesel. Râsul i se opri însă deodată în gâtlej: Un fior îi scuturase trupul. **Incepea un alt atac. El se ridică şi merse** clătinându-se spre spălător. Aci zadarnic se strădui — cu degetul arătător al mânei drepte — să ajute acţiunea muştarului. Sfârşit se ţinu de bazin, în acelaş chip în care se ţinuse şi Jim, copleşit de oroarea prăbuşirei la pământ, pe care o simţia inevitabilă.

Criza pentru celălalt trecuse şi Jim se trezi slab şi fără vlagă, prea lipsit de putere ca să se poată ridica de la pământ, cu sudoarea picurândă de pe frunte, cu buzele încărcate de-o spumă îngălbenită de muştarul prin care se tăvălise. Işi frecă ochii cu dosul mânei şi vaete plângătoare îi ieşeau din gâtlej.

„La ce plângi?" întrebă Matt, din agonia în care se sbătea. Tot ce-ai mai bun de făcut e să mori. Iar după ce vei muri, vei fi mort!"

„Eu... nu.... plâng... mă.,, ustură.,, muştarul", rosti rar cu voce înceată, suflând din greu la fiece cuvânt Jim.

A fost ultima lui încercare isbutită să vorbească. In urmă începu să articuleze cuvinte fără legătură, bătând aerul cu braţele şi tremurând până când o nouă convulsiune îl întinse pe duşumea.

Matt se luptă din răsputeri să ajungă iar la scaun şi se prăbuşi pe dânsul, strângându-şi cu disperare genunchii şi împotrivindu-se la revolta cărnurilor sale. Atacul îl lăsă slab şi cuprins de frig. Privi să vadă ce s'a făcut celălalt şi-l văzu ţeapăn. Incearcă să spună o vorbă glumeaţă să fie batjocoritor, să râdă până 'n ultima clipă, nepăsător în faţa morţii, dar buzele lui nu putură produce decât sunete incoherente. Atunci deabia îi veni în minte gândul că muştarul nu era de nici un folos şi că nu-i rămânea altceva decât să alerge la farmacie. Privi spre uşe şi se ridică în picioare. Se ţinu de scaun ca să nu cadă. Incepea un alt atac. Şi acesta îl făcu să simtă cu timpul că toate organele se desfăceau de dânsul, o luau rasna şi reveniau apoi în nişte colice ucigătoare. Agăţându-se de scaunele din cale, se târî pe duşumea, dar ultimele rămăşiţe de voinţă îl părăsiau în vreme ce ajungea la uşe. Intoarse cheia şi ridică unul din zăvoare. Zadarnic însă

bâjbâi, căutând pe-al doilea. Infrânt îşi sprijini toată greutatea trupului de uşă şi alunecă binişor în jos, până pe podea......

* * *

Fotografiile care-au ilustrat această nuvelă, au fost făcute după scene jucate în mod special pentru „Realitatea Ilustrată" de d-nii Mereanu şi Chirpan.

Cunoştinţa este pârghia vieţii

Nimeni nu ştie mai mult decât învaţă

Să ne îmbogăţim cunoştinţele

Barza, pasărea populară, se otrăveşte, fără voe, cu lăcuste africane

BARZA a fost din totdeauna o pasăre iubită de popor şi mult căutată în folklor.

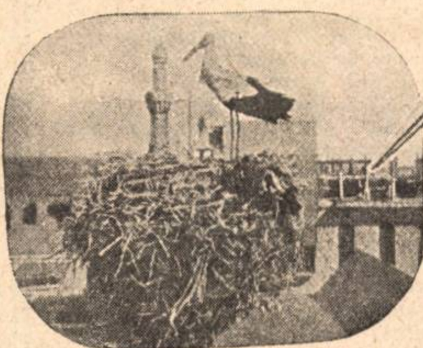
In Olanda, Danemarca, Germania şi chiar la noi, creatura aceasta, de statură impunătoare, e socotită drept pasăre sacră. E protejată de legi, tot atâta cât şi de sentimentele unanime ale popoarelor.

Cuibul unei berze, pe acoperişul unei gospodării, e socotit ca semn de noroc. In Olanda oamenii pun mereu câte un coş de răchită mai vechiu, pe acoperişurile caselor, în nădejdea că se va aciuia acolo vre-o barză şi oprindu-se, va găsi locşorul potrivit pentru construirea cuibului. Deseori se'ntâmplă, ca barza să-şi aleagă într'adevăr locul acesta şi cărând pae sau erburi, să-şi construiască un cuib, care, nu rare ori s'a văzut, că e păstrat secole dearândul.

Toamna berzele sunt cuprinse de dorul lor de ducă, şi pornesc în lungă călătorie spre ţările calde. Totdeauna însă ele se întorc la cuiburile lor.

Şi în toamna trecută, ca de obiceiu, berzele europene şi-au părăsit cuiburile de pe acoperişurile caselor, de prin stufării şi de pe bordee, dar în primăvară ele au revenit într'un număr mult mai mic. Când s'a observat că acest fenomen capătă o formă oarecare generală, o adevărată consternare a cuprins populaţiile localităţilor pe unde berzele îşi aveau cuiburile de secole. De ce oare nu s'au reîntors toate berzele?

Zoologişti reputaţi au luat problema în cercetare şi au ajuns la concluzia că berzele europene au pornit spre Africa, în anuala lor călătorie. Ajunse acolo, s'au năpustit cu lăcomie asupra lăcustelor africane, îmbucându-le pe nerăsuflate. Rapacitatea berzelor pentru lăcuste dumiri pe oamenii ştiinţei asupra dorului lor de ducă.

Continuând însă cercetările, au descoperit unele mănunte foarte interesante. Lăcusta este o distrugătoare. Lăcomia ei e neîntrecută de nici o altă insectă. Mănâncă orice verdeaţă, orice plantă.

Berzele, mâncând unele lăcuste, s'au îmbolnăvit şi au murit. S'a făcut constatarea că ele au fost otrăvite de către lăcuste, care la rândul lor au mâncat ierburi otrăvitoare, ele însăle fiind însă imunizate; astfel lăcustele erau numai purtătoare de otravă. Şi atunci s'a desvăluit întreaga dramă. Sborul berzelor din Europa spre Africa a însemnat o adevărată călătorie către o sinucidere involuntară.

Acei cari sunt interesaţi în păstrarea celor câteva specii de berze europene, lucrează acum pe capete ca să evite această nenorocire.

Fără îndoială că respectul poporului pentru această pasăre se datorează şi legendei universal cunoscută; că barza e aceea care ne aduce copiii.

Cum a luat naştere această legendă este un adevărat mister. Totuş, o teorie, care pare destul de interesantă, este aceea susţinută de celebra ornitologistă germană, d-na Annie France-Harar. Dânsa susţine, după un lung şi amănunţit studiu, că barza este un model de moralitate şi asta a fost pricina că i se acordă onoarea legendară.

In scrierile sale, d-na Harar vorbeşte de remarcabilele obiceiuri care există la această specie de pasări.

Există aspre pedepse pentru infidelitatea conjugală şi în ceeace priveşte soţiile se dă osânda cu moartea. Disgraţia şi oprobiul întregei comunităţi de berze acoperă pe cocostârc, atunci când e atins de această grozavă vină.

Epoca celor nebuni...

CURIOSITATEA omului nu cunoaşte limite şi nici precepte. Cele mai neînsemnate evenimente, datele cele mai inutile, comparaţiile pur ridicule, pentru un maniac, sunt lucruri documentare de mare valoare...

Am avut ocazia, anul acesta, să facem cunoştinţa unui individ respectabil atât ca vârstă cât şi ca poziţie socială, care, dintr'o pasiune inexplicabilă, colecţionează zilnic biletul de metropolitan eliberat de staţia Bursei dela Paris...

Deaceea nu mă surprinde faptul că un mare savant englez s'a apucat de curând să demonstreze publicului cum peste maximum trei secole, toată lumea va deveni dementă...

In 1859 — scrie îndrăzneţul născocitor al acestui pronostic — exista, în Europa un nebun la 535 de indivizi sănătoşi. In 1897, era unul la 312, iar ultima statistică, terminată anul acesta, arată o proporţie de unul la 140.

După calculele sale, în anul 1977 va trebui să existe un dement la sută, astfel că peste două sute zece ani, adică în 2139, nu va mai supravieţui în „lumea civilizată" nici o persoană teafără...

„Va fi secolul nebunilor"...

Eu mă tem că autorul acestei celebre statistici se şi socoate în anul 2139...

„Stand"-ul României, la expoziţia petroliferă din Milan.

„Rapidul" de Cernăuţi înainte de plecare. Personalul în noua uniformă

Realitatea zâmbeşte...

Interview cu Toamna

M'am întâlnit cu Toamna'n piaţă.
Era, fireşte, dimineaţă.
Ca orice bună gospodină
Şi Toamna este matinală.
Am acostat-o cu sfială.
Purta o haină de lumină,
Cu broderii de crizanteme,
La gât şi mâneci cu ajour,
Şi'n păru-i lung — căci e doar zvon
Că s'o fi tuns „a la garconne" —
Purta lucioase nestimate.
— Stimată Toamnă-ţi zic bonjour!
Te întâlnesc aşa devreme?
Ce te-a făcut să vii încoace?
— O, voi sunteţi, nişte ingrate!
Indiferent, femei, bărbaţi,
Cu toţii sunteţi doar ingraţi!
Priveşte rodul ce se coace,
Priveşte bogăţia'n jur,
Şi în declinul firii 'ntregi,
Priveşte cât de multă viaţă,
Pe care moartea tot o chiamă!
Dar, astea nu le înţelegi!
Vezi colo, frunza de aramă...
Şi dincolo cea poleită?
— Arama deci ţi-o dai pe faţă?
Ii cad în vorbă eu, grăbită;
Dar ce-i al frunzelor tezaur,
Când n'avem încă leul aur,
Şi ce-i trandafiria zare,
Când noi n'avem stabilizare!
Şi deci te'ntreb: Pe lângă nuci
Şi crizanteme şi gutui,
Stimată Toamnă, ia să-mi spui:
Vre-un împrumut nu ne aduci?
— Ei uite, n'aveam eu dreptate
Zicând că voi sunteţi ingrate?!
In loc să-mi mulţumeşti frumos,
Pentru — al naturii sfânt prinos;
In loc să urmăreşti în zbor,
Plecarea rândunelelor,
In loc să-mi ceri ca să-ţi ofer,
O stea din câte cad din cer,
Tu îmi pretinzi — de necrezut! —
Să stabilesc un împrumut!
Eu am pe lume o misiune
Să'mpodobesc ăst glob de — argilă.
Şi nu fac nici o promisiune:
Nu-l concurez pe Don' Vintilă.
— Oh, te pricep! Lăsăm povestea!
Pentru 'n poet destul de crud e
Să se ocupe cu acestea?
Dar cu chiria ce se-aude?
Se mai reduce, vreau să sper?!?
— Vai! Eşti grozav de terre-a terre!
De ce nu mă întrebi mai bine,
De măcieşi şi de gherghine,
De crocuşi sau de lăuruscă?
Imi vii cu-o întrebare bruscă!
Cum n'ai aflat din altă parte,
Dacă eu însumi nu ţi-am spus, că
Adăpostită sunt de-un veac,
In scorbura unui copac?
De capitală stau departe.
Proprietaru-i om de treabă:
Şi de chirie nu mă 'ntreabă:
— Stând în pădure, ai solie!
Cu lemnele cum o să fie?
— Natura e'n apoteoză;
Voi vă gândiţi numai la proză.
Şi vrei acum să mă descoşi
Dac 'o s 'aveţi sau ba, galoşi,
Şi-ai să te-apuci să mă înjuri,
Că nu poţi face murături.
Şi tot eu fi-voiu ghinion,
Că nu sunt roşii de bulion!
Şi'n case-i zarvă şi răscoală,
Că n'au copiii cărţi de şcoală.
Ei bine nu! M'am săturat!
Of Doamne, ce popor ingrat!
Când oiu mai da eu pe la voi,
V'aduc remanieri şi ploi,
V'aduc Bălani şi guturaiuri,
V'aduc dansante şi-alte ceaiuri,
V'aduc congrese, conferinţe
Şi gripe fără năzuinţe,
Dar n'aduc puf de pe ponoare,
Pe cer triunghiuri de cocoare;
N'aduc amurguri fermecate
Şi'n bucle n'aduc nestemate,
Şi nu aduc nici împrumut,
La revedere! Te salut!

Duduia C...dinăriţa

Profanii!..

O interesantă cursă pe 100 m. viteză. Tribunele înţesate de un numeros public. Ca de obiceiu, profanii, pentru a fi în notă împestriţează asistenţa.

Mitică asistă şi el; vede pentru prima oară o alergare pedestră. Se uită nedumerit spre linia de sosire, unde, ca de obiceiu, sfoara întinsă este ruptă de primul sosit la potou. In sfârşit, inpacientat se adresează unui prieten:

„Este minunată această cursă, admit. Ca să rupă însă un biet fir de aţă, este oare nevoe să-şi ia avânt de la 100 m. distanţă!?

Este descalificat

La ultima reuniune de box. La masa presei, nelipsitul intim prieten cu confratele X. Agarici a lovit pe Iorgulescu, în plină faţă ameninţând să-i scoată apărătoarea de cauciuc a danturei.

Specialistul nostru are prilejul să se releve:

— „Arbitruuu, fi atent, i-a căzut cauciucul din gură!"

Şi cum arbitrul nu-i acordă atenţie cunoscătorului acesta adaogă:

— „Auzi domnule, să-i scape apărătoarea, să piardă deci din greutate şi dobitocul de arbitru să nu-l descalifice imediat!"

Fără comentarii...

Se'ntorc vitejii... ...din sezon

— ...da, la Constanţa! Dar ce viaţă, dragul meu! De dimineaţă până seara, mâncare, excursii cu şalupa şi cu automobilul, polo, golf, pokeraş, concursuri de dans, expoziţii „mai un banc de maca, cinematograf, varieté-uri"...

— „Bine, bine, dar marea, plaja ??"

— „Mofturi dragă! Apă şi nisip! Nimic mai mult. Alea sunt bune pentru copilaşi sau pentru nespălaţi".

Din umorul englez

RĂSPUNSUL cel mai precaut ce se poate cita, este desigur acela al scoţianului, care'ntrebat dacă poate cânta din vioară, a răspuns degajat:

„Precis nu aş putea spune, deoarece nu am încercat niciodată".

* * *

LA un banchet dat în Philadelphia unui trib de indieni, unul din ei înghiţi deodată o lingură plină de muştar, ceea ce-l făcu să lăcrămeze.

— De ce plângi? îl întrebă vecinul lui.

— Mă gândesc la tatăl meu, care-a murit în război, răspunse celălalt, şiret.

In momentul următor şi vecinul său înghiţi din muştar, cu acelaş rezultat.

— De ce plângi? întrebă celălalt.

— De părere de rău că nu te-a omorît şi pe tine în acel război, fu răspunsul prompt al vecinului de masă.

• • •

GENERALUL întrebând pe soldaţi, după o bătălie, despre faptele lor de vitejie, unul din ei răspunse:

— Eu am tăiat piciorul unui vrăjmaş.

— Pentruce nu i-ai tăiat capul?

— Pentru că-i fusese tăiat mai demult.

DIRECTORUL unui mare ziar, a trimes doi reporteri de curând angajaţi într'un port în apropierea căruia se întâmplase un naufragiu.

El aşteptă mult timp şi neprimind nici o ştire despre naufragiu, a fost nevoit să dea gazeta la tipar fără acest reportagiu.

In ultimul moment, primeşte dela cei doi reporteri următoarea telegramă: „Am sosit aci şi am cules date asupra naufragiului. Ce trebue să facem ?"

— „Aflaţi unde este apa mai adâncă şi aruncaţi-vă într'ânsa". — le răspunse directorul tot telegrafic.

• • •

O servitoare de curând angajată, fiind trimisă de stăpânul ei să poftească un musafir la masă, îl găsi spălându-se în gură. Ea se întoarse cu următorul răspuns:

— Domnul tocmai se pregătea pentru masă, deoarece l-am găsit ascuţindu-şi dinţii.

• • •

LENEŞULE, zicea o mamă băiatului ei, nu meriţi să te vadă lumina soarelui.

— Deaceea m'am aşezat şi eu la umbră, răspunse el.

• • •

MAMA: Am ştiut c'ai să verşi ceaşca de lapte.

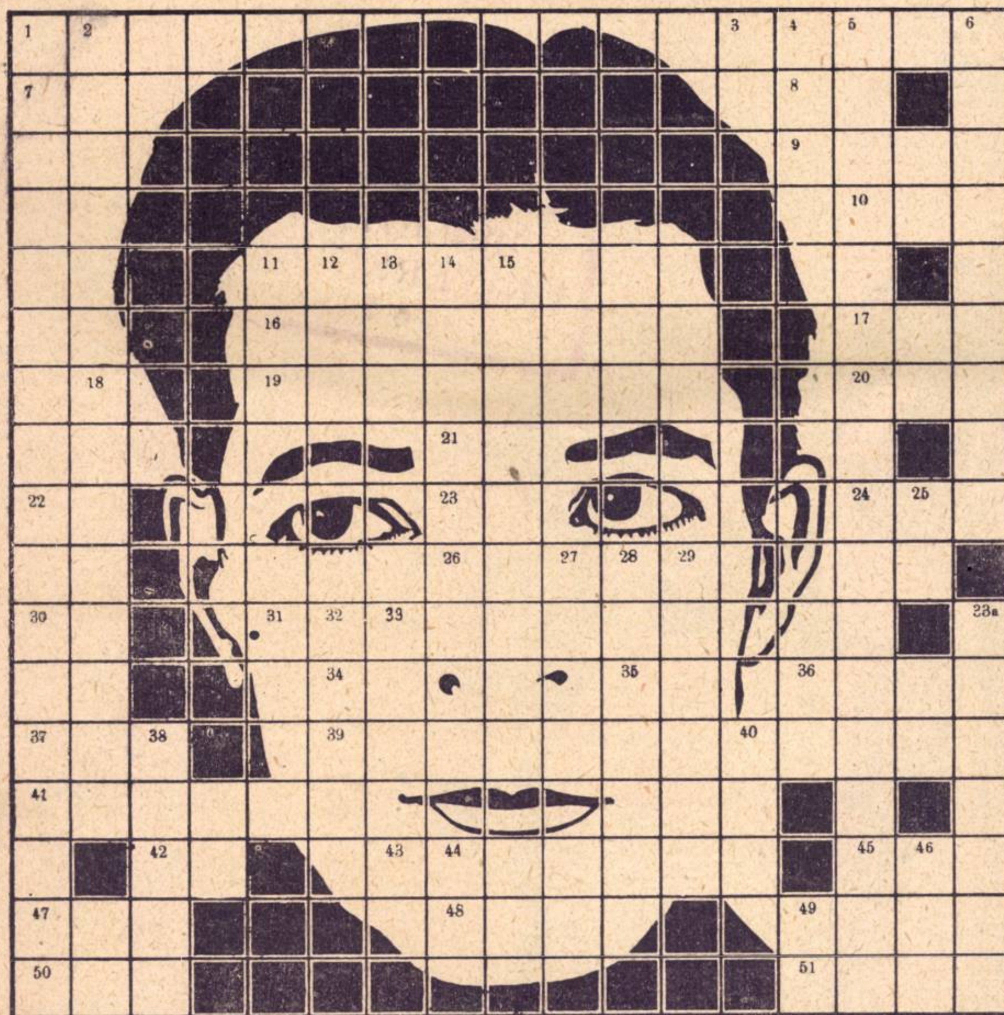
Fetiţa: Dac'ai ştiut, de ce nu mi-ai spus?

Sub conducerea d-lui **CONSTANTIN MASSU**

Joc No. 1 Cuvinte încrucișate (Ossi Oswalda)

(10 puncte)

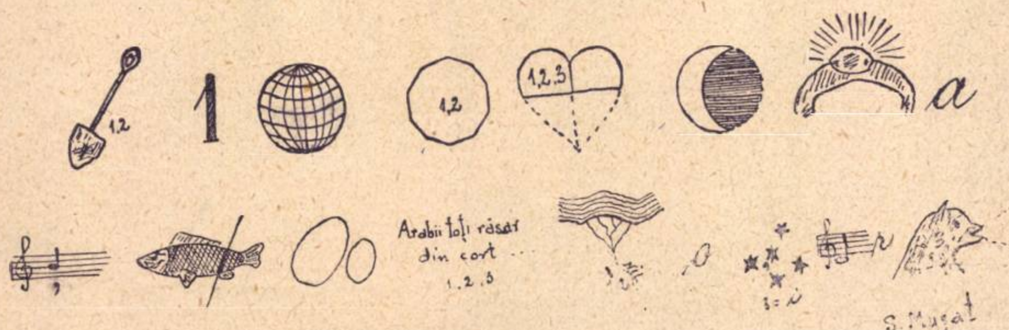

Orizontal: 1) Oraș în Peru; 3) Protecție; 7) Notă muzicală; 8) Div. de timp; 9) Fiul lui Dedal; 10) Conjucție; 11) Titlu de noblețã; 16) Protejarea; 17) Scriitor american (1809—1849); 19) Obloane; 20) Metal; 21) Plantă; 22) Măsură agrară; 23) Conjuncție; 24) Animal; 26) Pronume; 30) Notă muzicală (invers); 31) Egumenie; 34) Secol; 35) Negație; 36) Plumb mărunt; 37) Necaz, 39) Repararã; 41) Puternic (fig); 42) Gust particular; 43) Poreclă dată țiganului; 45) Balaur; 47) Armă; 48) Râu în Asia; 49) Măsură; 50) Literă grecească; 51) Subiect de tratat.

Vertical: 1) Starea celui ce nu se poate cunoaște; 2) Interjecție; 4) Paradis; 5) Caracterul celor care nu se poate împăca cu altceva; 6) Ce conține un anumit metal; 11) Provincie în Africa; 12) Stări (fig); 13) Rudă; 14) Celui ce-i place un anumit joc; 15) Rătăcitoare; 18) Improspătare (fig); 25) Râu în Franța; 27) Conjuncție; 28) Cu folos; 29) German; 32) Materii desvoltate; 33) Exclamație; 33 a) A lua totul pentru sine) 36) Șampion; 38) Localitate în Turcia; 40) Interjecție; 44) Literă grecească; 46) Votăm; 49) Interjecție.

Joc No. 2 Rebus

(5 puncte) de **S. Mușat**

Să se găsească două versuri dintr'o poezie românească

Joc No. 3 Anagramă

(5 puncte) de **N. Gh. Popescu**

— Am un cuvânt care se schimbă,
dacă'l întorc;
Privit la cap, parcă'i un porc,
Ba am credința fermă
Că-i gros la epidermă!
— De-i schimbi al literilor rând,
Obții ce nici nu-ți dă prin gând:
— Un **hoț**, un **pește** (de-i pui coadă),
Valet regesc, invenție,
Ș'acum, puțin' atenție,
Să văd: cine-l desnoadă?...

Joc No. 4 Cuvinte încrucișate

(5 puncte) de **V. Turculescu**

Se dau următoarele cuvinte:
Zapis — jurământ — utopist — minte — înțepător — muselină — criminal — coleg.

Să se găsească sinonimele lor, așa încât, inițialele citite de sus în jos, să dea un cuvânt, iar finalele citite tot de sus în jos, să dea sinonimul lui.

Joc No. 5 infinit

(5 puncte) de **V. Turculescu**

_ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
1 2 3 4 5 6 7

_ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
8 9 10 11 12

Se dau următoarele semnificațiuni:
1—3 oraș în Spania; 2—5 oraș în Franța; 4—7 insulă în Oceanul Atlantic; 6—9 provincie a Spaniei; 8—11 oraș în Rumelia; 10—12 țară în America.

Deslegările jocurilor se primesc la redacție până la 10 Oct. cor. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obține numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerile 33, 34, 35 și 36, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii șapte deslegători primesc câte un volum din operile autorilor renumiți. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Octombrie 1928.

„REALITATEA ILUSTRATĂ"
revistă săptămânală
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
București, str. Sărindar 9
Telefon 306/67

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an întreg	Lei 300
Pe o jumătate an	„ 170
Pe trei luni	„ 90

PENTRU STRĂINĂTATE

Pentru America	„ 800
Jugoslavia și Cehoslovacia	„ 500

Director redacțional
NIC. CONSTANTIN

REALITATEA ilustrată

ANUL II, No. 36
22 Septembrie 1928

20 PAGINI
Apare Sâmbătă

Cum se infiltrează o idee

George Arthur, ține cu orice preț, să bage o idee în capul amicului său, simpaticul Karl Dane, cu ajutorul cuielor filosofice

ANUL II. No. 37. — 22 Septembrie 1928 20 PAGINI Apare Sâmbătă

REALITATEA

ilustrată

Prețul 8 Lei

Citiți în acest număr:

Carnet de toamnă

M'AM pomenit în zori trăgând pătura în juru-mi, înfiorat ca un adolescent la prima întâlnire. Aşa dar, veni toamna. Aseară, în grădina cu chelneri melancolici şi cu lăutari cari cântau de inimă albastră, o frunză veştedă a căzut în paharul ce il ducem la gură.

O frunză de aramă, ca un ban de aramă pe buzele unui mort nevoiaş care, până în clipa când va plăti tributul vămilor de pe urmă, îşi maschează cu gologanul, dantura cariată.

Hu hu, veni şi toamna...

Bonjur, Madam, venişi?

Se cuvine să te întâmpinăm protocolar. Doamnă romanţioasă cu palori în obraji, cu ochi îngânduraţi, marchiza trubadurilor, cari nu erau ftizici, ar fi voit să fie. Margueritte Gauthier care, când n'ai sângerat batista cu-o garoafă din piept, ai fost totuş prezintată aşa, — căci e frumos, o, Doamnă, să punctezi cu o chintă declaraţia curtezanului sau jurământul tău.

Se cuvine să spunem bun rămas grădinilor de vară cu tarafuri exuberante, femeilor frumoase cari răspândeau în juru-le o aromă de pâine caldă proaspăt scoasă la brutărie, plimbărilor nocturne, şi cerului albastru, şi stelelor de foc, şi gadistului scandalizat de larma chefliilor la patru dimineaţa.

Hu-hu, e toamnă azi...

Să luăm din raft cartea adolescenţei, cu eroi cari trăiau cu o lacrimă 'n gene şi cari mureau cu un zâmbet pe buze. Cari iubeau frumos şi cari trădau frumos.

Werther, Manon Lescaut, Grazziella şi Dama cu cameliii, — prieteni şi prietene, noi v'am uitat de mult...

Şi, totuş, într'o vreme împărtăşeam durerea voastră, când iubita cerea altfel decât deobicei să fie servită cu un pahar cu apă, şi mureau cu voi când ea spunea: Adio.

Suferind cu voi eram curaţi ca voi şi găseam fericirea chiar în nefericire.

Hu-hu, e vânt afară...

Haide, să frunzărim romanul încântător şi trist al existenţei voastre pentru a regăsi în paginile cărţii ceva din candoarea adolescenţei noastre. Pentru a regăsi în carte nădejdile noastre, elanurile noastre, iluziile noastre.

Pentru a găsi în ea decepţiile noastre...

Domnul meu, te-am văzut astăzi mai puţin zorit, mai puţin agresiv. Nu l-ai alungat pe ceşetorul care, uituc, se oprise iarăşi la masa d-tale.

Doamna mea, ai fost astăzi mai puţin nervoasă decât deobicei.

Da, da, e toamnă, şi-aţi simţit şi voi o 'nfiorare. O frunză veştedă a lunecat, poate, şi în paharul vostru, şi aţi coborât în momentul acela în voi înşivă, şi o clipă sufletul nostru a tresărit candid şi generos ca pe vremea lecturilor cu eroi candizi şi generoşi.

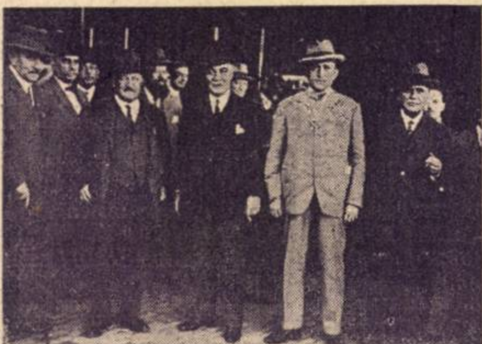
Nădejdiile voastre, elanurile voastre...

De ce-i chelnerul melancolic? De ce cântă ţiganul de inimă albastră?

A mai căzut o frunză, şi-au simţit şi ei ei o 'nfiorare, şi-au meditat şi ei.

Hu-hu, iluziile lor, decepţiile lor...

ION PAS

Două concepţii la C. F. R.: d. general Văleanu, fost ministru de comunicaţii, autorul cl. IV" şi d. Teodorescu, actualul director C. F. R., autorul „Rapidelor".

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

SITUAŢIA politică, la noi, continuă să fie agitată. Chestiunea împrumutului şi chestiunea neregulilor petrolifere, au creat o stare de spirit întru totul defavorabilă guvernului şi, împotriva comunicatelor oficioase, eventualitatea unei schimbări apropiate de regim apare tot mai evidentă.

Intrebarea e: cine vine la cârmă? Desigur, versiunile circulă şi se bat cap în cap, pornite din locuri interesate.

In spaţiul modest rezervat acestui buletin, nu se poate stărui mai mult asupra acestor versiuni, şi dealtminteri ele nu pot prezinta interes decât în măsura în care realitatea faptelor le va justifica şi le va confirma.

Deocamdată: cine vine la cârmă?

* * *

DEOCAMDATĂ e toamnă şi trebuesc făcute pregătiri pentru iarnă. Se impune aprovizionarea cu lemne şi legume pentru lunile reci, îngheţate, cu zăpadă şi viscol, pentru lunile când legumele devin o raritate.

Din păcate, gospodarii nu se pot aproviziona fiindcă totu-i scump. E extraordinar de scump, e nepermis şi scandalos de scump.

Niciodată specula nu s'a arătat mai evidentă decât în aceste vremuri, când nimic nu o îndreptăţeşte. Un ziar a făcut o anchetă şi a arătat că, de exemplu, piaţa e abondentă dar că preţurile diverselor articole sunt exorbitante.

Aceasta, pentru că speculanţii sunt lăsaţi să-şi facă de cap, nestingheriţi de nici o ordonanţă şi de nici un control.

Credem că-i timpul ca autorităţile în drept, să intervină şi să aducă la simţul realităţii, o categorie de negustori, a cărei poftă de câştig nepermis, agravează situaţia economică, şi-aşa destul de gravă.

* * *

CACI, e fapt, situaţia economică justifică serioase îngrijorări. Un complex de împrejurări asupra cărora nu putem stărui, a creiat o stare de lucruri cât se poate de tristă. Comerţul se sbate într'o criză cumplită şi zilnic presa înregistrează prăbuşiri de firme cari nu mai pot face faţă situaţiunei şi cari, deşi vechi, deşi cu prestigiu, cad învinse în marea bătălie ale cărei urmări se resfrâng asupra vieţii noastre de stat.

Curg falimentele!!!

In Bucureşti, la Iaşi, la Galaţi, la Cluj, pretutindeni se produc falimente care sporesc neliniştea, care accentuează temerea, care complică şi mai mult situaţia.

* * *

LA Geneva s'a hotărît ca, în chestiunea optanţilor, Ungaria să intre în tratative directe cu România, pentru găsirea unei posibilităţi de înţelegere. E ceeace şi România a cerut, animată de un spirit conciliant. E ceeace Ungaria refuzase, animată de un spirit de hartă care găsea, în aceastä chestiune a optanţilor, un pretext de agitaţie, cu scopuri mărturisite şi nemărturisite.

Banchetul „Fidac"-ului

După şedinţa de deschidere a congresului „Fidac", organizatorii au oferit congresiştilor un banchet, la care s'au rostit mai multe cuvântări.

Comemorarea lui Aurel Vlaicu

Duminică 16 Sept. c., a avut loc la Băneşti (Prahova), comemorarea de 15 ani de la moartea lui Aurel Vlaicu.

A asistat un public numeros şi oficialităţile.

Fotografiile noastre, reprezintă: la stânga **mătuşa eroului pionier al aviaţiei române, Anastasia Vlaicu, împreună cu nepotul aviatorului,** la dreapta: **oficialităţile în faţa** „Troiţei lui Vlaicu". *(Foto George Dincă)*

A ruginit frunza din vii ...

Misterul băețelului furat

O MAMĂ NU-ȘI MAI RECUNOAȘTE COPILUL

O stranie întâmplare pasionează la culme Statele-Unite.

Acum vreo câteva luni o doamnă Christine Collins, din Los Angeles, reclamă poliției, că fiul ei Walter, în vârstă de 9 ani, dispăruse misterios de acasă.

Cercetările poliției au rămas infructuoase până acum vreo 3 săptămâni, când micul dispărut a fost găsit în statul Illinois.

Poliția a chemat atunci imediat pe d-na Collins pentru a-și recunoaște copilul.

Senzaționalul s'a petrecut însă în sala poliției, după ce copilul declarase că îl chiamă exact ca pe cel dispărut și semăna aidoma cu fotografiile publicate în ziare.

La vederea copilului, d-na Collins a exclamat după o clipă de cercetare a trăsăturilor băețelului:

— „Nu, acesta nu poate fi Walter al meu!"

Perplexi polițiștii au întrebat atunci pe copil:

— „Nu e mama ta, doamna aceasta?

Walter care se uita zâmbind la d-na Collins până atunci se turbură și murmură:

— Ba da! Așa cred. A mai slăbit puțin, dar e mama mea!"

— Băiatul meu era mai înalt, aproape cât mine de înalt. Părul și ochii sunt ca ai copilului meu, dar nu e Walter, nu e copilul meu...

Și cu toate că i-a răspuns destul de bine la multe din întrebările, ce i le-a pus, pentru a se încredința că e fiul ei, micul Walter nu a fost recunoscut de mama lui, care a plecat acasă disperată și fără el, plângând.

Poliția caută din răsputeri să clarifice această enigmatică afacere, iar opinia publică americană urmărește cu un interes ajuns la paroxism amănuntele povestei unei mame, care nu-și recunoaște copilul după câteva luni de dispariție.

Walter Coolins, cum e acum

Walter Coolins înainte de dispariție

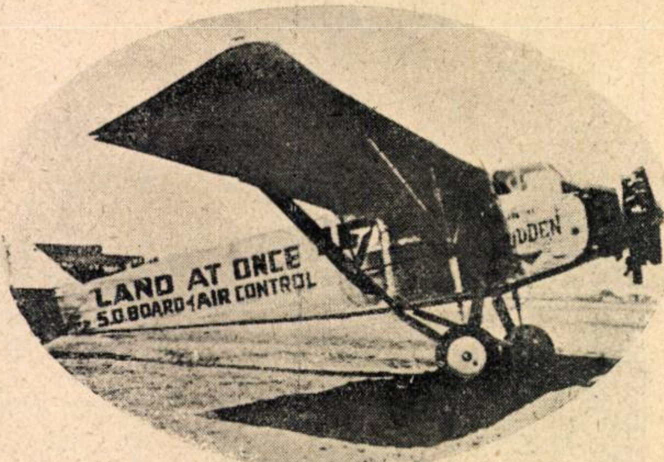
Un original album de autografe

Raimond Mc. Kee actor în compania lui Mack Sennett și cunoscut din „The Smith Comedies", are mania autografelor, binefețelese ale colegilor de cinema. Dar având mare oroare de albumul obișnuit, legat în piele, care este prea „burghez", el preferă să vadă numele artiștilor celebri pe pieptul său.

Iscăliturile foarte numeroase și diferite ca forme, de pe pieptul său ne relevează următoarele nume:

Pauline Frederick, Lon Chaney, Adolphe Menjou, Viola Dana, Johnie Walker, May Mc. Avoy, Pauline Starke, Constance și Norma Talmadge, Gloria Swanson, Charlie Chaplin, Ben Turpin, Harry Langdon, Mack Sennett, Buster Keaton și al micuții Mary Anne Jackson care nu are decât vârsta de 4 ani.

Excentricul colecționar de autografe a declarat unui ziarist curios, că dacă nu vor mai încăpea iscălituri pe piept, va pune și spinarea la dispoziție.

Un avion de vânătoare al aviației civile engleze, destinat a servi la controlul polițienesc al sborurilor. Iată dar reglementată și circulația aeriană!

„Lepădarea păcatelor"

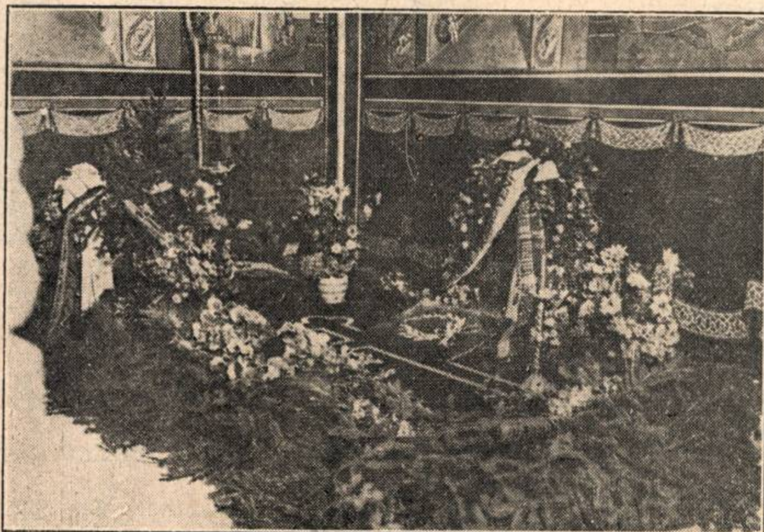
„Lepădarea păcatelor", se face la evrei, cu un ritual deosebit. Acei cari vor să se curețe de păcate, se duc pe malul unei ape, la „Rosch-Hașana" (Crăciunul) unde fac rugăciunile prescrise de lege. Instantaneele noastre, reprezintă: La stânga: **un grup izolat pe malul Dâmboviței, la oficierea rugăciunilor.** La dreapta: **Un grup mai numeros, care „se leapădă de păcate".**

Desvelirea Monumentului Eroilor la Roşiorii-de-Vede

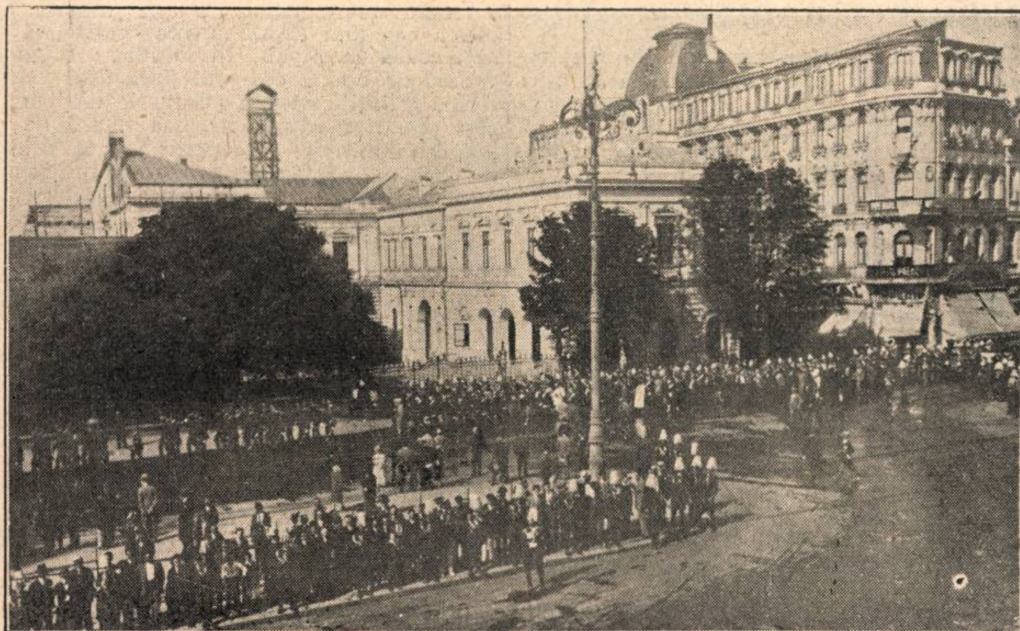
La dreapta: **M. S. Regina Maria, urmată de A. S. R. Principesa Ileana şi de oficialităţi, depune flori, pe mormintele eroilor din cimitirul oraşului.** La stânga: **Monumentul Eroilor, după desvelire.** La mijloc: **văduvele de răsboi asistând la desvelirea monumentului.**

Mormântul Regelui Ferdinand I la mânăstirea Curtea de Argeş

M. S. Regina Maria, A. S. R. Principesa Ileana şi d-nii amiral Scodrea şi prefect Slăvescu, se îmbarcă pe iachtul „Ştefan cel Mare", la T.-Măgurele, după desvelirea monumentului eroilor, la Roşiorii de Vede.

Sosirea congresiştilor „Fidac"-ului, în faţa „Fundaţiei Carol I", unde au avut loc desbaterile congresului.

Figurile ecranului

Monty Banks

MARIO BIANCHI, — cum se numea înainte, cunoscutul comic Monty Banks, — s'a născut la Casena, un mic orăşel din nordul Italiei. Primul debut pe scenă, l-a avut la vârsta de 10 ani, când a jucat într'o pantomimă, la Casena. Mai târziu îl găsim la Milano, unde reuşi să-şi creeze o situaţie, ca figurant la teatrul Verdi; dar în timpul disponibil Monty Banks lua lecţii de coreografie. In 1911—la 16 ani— Monty Banks devine dansator profesionist, în care calitate, face parte din trupa de vodeviluri „Compania Baro", dela care trece în 1917 la o altă companie engleză, care dădea reprezentaţii la „Alhambra" din Londra. Aci îşi relevează rarele sale calităţi de comic. După câţiva ani părăseşte Londra pentru New-York şi se angajează ca dansator de tango şi de specialităţi la M-lle Jeanette Garnier.

Aptitudinile sale pentru cinema au fost descoperite de Henry Lehrmann regisor la Pathé Exchange N. Y., care îl hotărî să meargă în California pentru „a face film".

Dar la primele încercări Monty se răni de câteva ori aşa de grav, că trebui să rămână în spital câteva săptămâni. Totuşi nu se descuraja şi când se restabilea, reincepea lucrul. Dintre primele lui comedii, cea mai bună a fost Casa cu mii de scandaluri, *turnată de Lehrman. Au urmat:* The Flower Wedding, His Dazzy, Bride et Groom, Peaceful Alley *şi altele.*

După aceste filme Monty Banks a devenit propriul său producător şi primul film a fost The Racing Luck. *In afară de acesta a mai turnat alte nenumarate filme, dintre cari cităm:* Play Safe, Keep Smiling, Horse Shoes, A Perfect Gentleman *şi* An Ace In The Hole. *Actualmente Monty Banks se află la Londra unde turnează pentru B. I. P. câteva filme.*

Jocul lui, este dintre cele mai interesante. Lipsit de gesturi şi sărituri vulgare, fără haine sau alte ornamentaţii caraghioase, el reuşeşte totuşi să-ţi provoace un râs sgomotos. Spirit latin, totdeauna în vervă, din care isvoresc situaţii foarte comice şi care nu frizează niciodată vulgarul, iată în câteva cuvinte cheia succeselor din ce în ce mai mari ale lui Monty Banks.

Moda câinilor

N'am dus niciodată lipsă de animale sacrificate pentru un capriciu al modei. Recenta noutate americană sunt paltoane din piei de câine. După cum vestesc ziarele americane, de câteva săptămâni se importă cantităţi enorme de piei de câine din China în America. Blana lucrată din aceste piei seamănă mult cu astrahanul. Câinii chinezi sunt deci jertfiţi în masse, pe altarul modei.

Noi filme româneşti

Cu toată lipsa de atenţie pe care statul nostru o acordă producţiilor naţionale, filmul românesc a luat în ultimul timp un avânt care deschide calea unui strălucit viitor.

In afară de cele două filme care au fost realizate la Viena, unul de d. Ion Şahigian, iar al doilea de d. Jean Mihail, vom mai asista în toamna aceasta la premiera unui al treilea film, acesta am putea zice „pur românesc". E vorba de **„Iancu Jianu"** al casei **„Clipa-film"** care a fost lucrat într'un an de zile. Subiectul acestui film cuprinde — după cum spune şi titlul — câteva episoade interesante din viaţa marelui haiduc naţional, Iancu Jianu.

Scenariul a fost compus din legende şi documente necunoscute încă de noi. Regia aparţine d-lui Horia Igirosanu, iar primii interpreţi sunt: D. Sireteanu, Stanca Alexandrescu şi Iva Dugan.

Restul distribuţiei a fost complectat cu elevii şi elevele academiei de mimodramă. Cinematografierea aparţine unui operator dela „Ufa".

Tot „Clipa-film" va mai produce şi un alt film, acesta cu caracter social, şi care se va intitula **Alcoolul.**

Scenariul a fost compus de d. colonel Petrescu şi conţine o mişcătoare acţiune dramatică. Prologul, care arată toate boalele ce bântue la sate şi oraşe, a fost scris de d. dr. Obreja. Regia revine tot d-lui Horia Igiroşanu, iar distribuţia va cuprinde toate elementele academiei de mimodramă.

Un sărut la licitaţie

INTR'UN mare hotel al unei localităţi balneare mondene, se luă iniţiativa unui festival cu scop de binefacere. In timpul serbării, pentru sporirea fondului s'a propus să se aleagă regina festivalului, iar aceasta să liciteze o sărutare. A fost aleasă cea mai frumoasă femee şi licitaţia a început. S'a remarcat că oricât se licita, un domn mai în vârstă care nici aer de Donjuan nu avea, concura mereu. Un tânăr cavaler, care văzu că sărutarea era aproape să se adjudece încăpăţânatului concurent, pentru 100 de franci, fu aţâţat şi oferi mai mult. Şi lupta începu între tânăr şi bătrân. Tânărul intrigat mereu urcă până la 300 franci şi câştigă. Urcându-se pe estradă, sărută cavalereşte mâna „reginei" şi se declară mulţumit.

— „Dar atunci de ce aţi concurat aşa de aprig" îl întrebă d-na.

— „Domnă să-ţi spun drept, am dorit să te scutesc a fi sărutată în mod mai puţin cavaleresc, de domnul cel bătrân.

— Iţi mulţumesc în orice caz, dar d-l e bărbatul meu...!

Ecouri cinematografice

O veste bună ne-a parvenit. Ion Sireteanu, artist al T. Naţional şi al soc. „Clipa-film", pentru care a interpretat rolurile principale din cele două filme ale ei, Iadeş şi Iancu Jianu, a fost angajat de marea firmă germană „Ufa".

Sperăm, ca în curând să-l admirăm pe aceeaşi treaptă cu ceilalţi compatrioţi ai noştri, cari au început să devie valori reale pe ecranele străine.

DOI reprezentanţi ai „Ufei" au sosit la Belgrad pentru a organiza o mare intreprindere de filme, căci până în prezent Jugoslavia n'a produs nici un film. Se pare că în urma convorbirii care a avut loc între d-nii Paul Martin, regisor şi Wladimir Gaidaroff — reprezentanţii „Ufei" — şi delegatul guvernului din Belgrad, s'a ajuns la un rezultat pozitiv, căci în a doua jumătate a lunii curente se va începe turnarea primului film sârb. Interpreţi principali vor fi Wladimir Gaidaroff şi soţia lui. Subiectul filmului e luat din istoria Serbiei şi va fi montat în atmosfera locală.

STATISTICE. In 1927 s'au realizat în Europa 439 de filme, repartizate astfel: 241 germane; 74 franceze; 44 engleze; 16 vieneze; 10 suedeze; 6 daneze; 4 italiene şi 44 alte ţări.

Toate aceste filme au înglobat o cheltuială de 400.000.000 franci fr., ceeace revine la 2.400.000.000 lei, calculaţi la cursul zilei.

IN cursul acestui an se va construi la Elstree Hollywood-ul englez — 3000 de locuinţe pentru personalul din industria cinematografică.

Clădirile vor fi edificate în stil modern şi vor cuprinde pentru distracţia locuitorilor o piscină, terenuri de tennis, cluburi şi un frumos cinematograf.

Poşta cinefililor

Grecu. — 1. Gennica Missirio, Gennica Athanasiu, Eliza La Porta, Maria Florescu, etc. 2. Nu. 3. Nu cred. 4. Nu-i menţionată în nici un almanach. 5. Adresa Ossiei Oswalda o găsiţi la răspunsul Alice. 6. Mary Astor: c/o The Standard Casting Directory, 616 Taft Building, Hollywood Boul., Hollywood, Calif., U. S. A. şi John Barrymore: c/o United Artists Studios Hollywood, Calif.

Dumitru Ciobanu-Iaşi. — Iată câteva adrese mai importante: Columbia Pictures Corp., 1438 No. Gower St.; Famous Players Lasky Corp., 5451, Marathon Star; Fox-film Corp., 1401 Western Ave; Tiffany Prod., 1965 S. Vermont. Toate Hollywood, Calif., U. S. A. Metro-Goldwyn-Mayer Corp., Culver City, Calif., U. S. A. First National Pictures Inc., Burbank, Calif., U. S. A. şi Pathé-Exchange Inc., 35 W. 45 th. New-York, U. S. A.

Iulia — P. Neamţ. — Ronald Colman şi Douglas Fairbanks nu sunt una şi aceeaş persoană.

Prin munţii Făgăraşului

Casa de adăpost „Negoiul" din Munţii Făgăraşului (Foto C. Naumescu).

Pe stânca dracului (Munţii Făgăraşului) Foto C. Naumescu.

„NEPOŢII, ORĂTĂNIILE ŞI FUSUL". Mărgineni (Făgăraş) Foto I. Teulea.

Lacul Călţun (Munţii Făgăraşului). Foto V. Ghica.

Valea Porumbacului (Munţii Făgăraşului). Foto V. Ghica.

„SPERANŢA VIITORULUI". Copii din Mărgineni (Făgăraş). Foto V. Ghica.

ACELE CLEOPATREI. (Alt. 2308 m.) din munţii Făgăraşului. Foto V. Ghica.

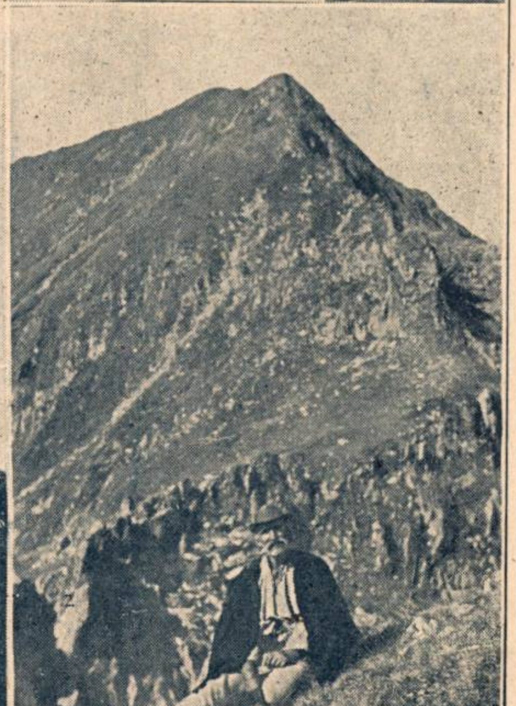

„BĂLAN, CU...... BĂLANA". Şinca Nouă-Făgăraş. Foto I. Teulea.

La Mărgineni, in Făgăraş. (Foto I. Teulea).

Lacul Urlei (Munţii Făgăraşului) Foto Rudeanu.

CONCURSUL DE FOTOGRAFII AL „REALITĂŢEI ILUSTRATE"

Muntele „Viştea Mare"-Făgăraş. Foto Rudeanu.

Mergi cu mine'n lună?

O călătorie care nu e câtuş de puţin fantastică şi pe care o vom face în anul 2000

In spaţiile interplanetare.—Astronauţii şi răul de cer.—Zece km. pe secundă.
(De autorul articolului „Extraordinarele aventuri ale lui Svante Perenius"*).

„D-nii Robert Esnault-Peletiere şi André Hirsch au fixat un premiu anual de 5.000 franci fr., care să fie dat de către societatea astronomică a Franţei, recompensă pentru cea mai bună soluţiune ştiinţifică, propusă în problema navigaţiunei interplanetare".

Nu vreau să plec singur. Mi-e teamă că-mi va fi prea urât în cele de două ori 24 ore cât va dura călătoria de aci până la lună dus şi întors. Şi pe lângă aceasta am nevoie de unul sau două ajutoare.

In defintiv, domnia-ta, iubite cititor, nu te ai plictisit străbătând în lung şi'n lat — fie numai cu imaginaţia — acest pământ prea mic?

Polul Nord şi cel Sud mai erau singurele puncte interesante de pe glob, pentrucă nu ştiam prea multe despre ele. Dar acum, Amundsen — eroul care s'a pierdut căutând expediţia lui Nobile — ne-a descris cele două ţinuturi polare! Despre Polul Nord ştim tot ce se poate şti; despre cel Sud ne va raporta aviatorul Byrd, de îndată ce se va înapoia (peste vreo doi ani) din expediţia pe care o întreprinde.

Să treci deasupra oceanelor cu avionul, să străbaţi pustiurile Africei, să te caţeri pe Cordilierii Anzi, înseamnă să calci căi de multe ori bătute. Mult mai interesant e să te avânţi în spaţiile interplanetare, să te elberezi de pe acest pământ, pe care suntem robi şi să vizitezi ţinuturi pe unde n'a călcat nici pasăre măiastră.

MERGEM IN LUNĂ

Deocamdată eu propun un drum în lună. Satelitul pământului e atât de apropiat de noi! Distanta dela locul de unde vom pleca, până la lună nu e decât de 384.000 km. (de vre-o trei sute de ori cât e drumul de fier dela Constanţa până la Sighetul Marmaţiei). Şi dacă vom alege o zi potrivită, distanţa aceasta se mai micşorează cu vreo 27 de mii de km., căci luna descriind în jurul pământului o elipsă, tot la două săptămâni se apropie de globul pământesc, până la distanţa de 356.727 km.

Spre a străbate aceşti 384.000 km., dela pământ până la lună, luminii nu-i trebue decât o secundă şi un sfert. Noi vom merge mai domol.

NU E O FANTEZIE

Trebue să precizez, scumpe tovarăşe de drum, că această călătorie pe care o întreprindem nu se aseamănă întru nimic cu toate acele poveşti fantastice ale lui Jules Verne, Wells şi alţii, care au pornit-o în lună doar pe aripile imaginaţiei lor.

Noi voim să plecăm cu tot dinadinsul, în încăperi confortabile şi de aceia, în loc de a mă extinde — aşa cum fac aceşti poeţi, asupra lucrurilor presupuse vrednice de văzut, ce s'ar afla pe satelitul nostru, mai degrabă îţi voi lămuri, pe cât mai amănunţit, felul cum va decurge călătoria şi voi descrie cum e construit motorul care ne va duce într'acolo.

PITORESCUL DIN LUNĂ

Dar ca nu cumva să-ţi tragi cuvântul înapoi, gândindu-te că luna nu merită poate oboseala călătoriei, voi înşira aci câteva din curiozităţile cu totul demne de văzut ale satelitului nostru.

Imaginaţi-vă un glob de vre-o 50 ori mai mic decât al nostru, alcătuit trei sferturi din câmpii întinse, cum e bărăganul, lipsite de apă şi de viaţă cufundate în cea mai adâncă tăcere şi brăzdate din loc în loc de prăpăstii imense.

Primii selenografi (cei cari au studiat luna) izbiţi de aspectul cenuşiu, uniform al satelitului nostru, au socotit că petele din lună erau mări, la fel cu oceanele noastre. Dar în lună nu există pic de apă după cum nu există nici aer. Noi în maşina cu care

ne vom înălţa, vom lua şampanie ca să ne potolim setea şi o rezervă de oxigen pentru r spiraţie.

După părerea lui Wells, în timpul zilei, ar exista aer în lună, dar îndată ce soarele apune, frigul devine atât de intens — temperatura se apropie de zero absolut, adică de minus 273° Celsius încât aerul se lichefiază şi apoi se solidifică, devine la fel cu ghiaţa. Astfel noaptea în lună nu există aer şi domneşte frigul cel mai groaznic ce se poate imagina, iar în timpul zilei ghiaţa de aer se topeşte se face cald ca la tropice şi câteva ore am putea respira.

Dacă de fapt pe lună nu e aer — lucru de care noi ne vom convinge (până acum n'am fost nici eu şi n'am putut constata care-i adevărul) atunci acolo nu se aude nici un sgomot: pietrele care se prăvale depe munţi, vulcanii cari uneori izbucnesc nu scot nici un sunet. In tăcerea cea mai deplină vom sosi cu vehiculul nostru, în tăcerea cea mai perfectă vom pleca de aci. Uruitul motoarelor îl vom auzi numai de dinăuntru din camera de aer în care călătorim.

Un lucru curios este că greutatea noastră în lună va scădea în mod considerabil. Acolo toate obiectele sunt de aproape 6 ori mai uşoare. Dacă te vei fi cântărit înainte de plecare şi vei fi constatat că ai 70 de kg. care nu-ţi va fi mirarea observând că în lună nu eşti mai greu ca 13 kg. Când faci un pas, trebue să ei seama — căci obişnuit cum eşti să umbli pe pământ, în lună poţi să cazi — vei sări deodată zece metri.

Dacă pornim din câmpiile în care am descins (din aşa numita mare a ploilor) şi mergem cam 100 de km. — pe lună această primblare e un fleac de drum, mult mai puţin obositoare ca din oraş la gară — vom da de munţi înalţi pe cari îi putem sui cu uşurinţă.

Priveliştea încântă ochiul prin noutatea ei: Aici nu există penumbră: intensitatea luminii e de neîndurat, parcă ar proveni dela un arc voltaic cu o coloraţiune albăstruie. Acolo însă unde nu pătrund razele soarelui, domneşte întunerecul cel mai profund, şi nu se poate distinge nimic. Nu există trecere dela alb la negru. Cele două culori intense, alb albăstrui sau negru ar încânta desigur ochiul pictorilor impresionişti.

Cerul pare un abis întunecat. E ziua mare, după cum se vede pe întinderea câmpiilor orbitoare de lumină, dar lucru straniu, pe fondul de cerneală al cerului, stelele lucesc toate ca ochi mari deschişi. Iar discul soarelui străluceşte atât de puternic, încât lumina lui e dureroasă. In jurul său se desemnează perfect vizibil flacările roşietice ale chromo-sferei, iar mai departe coroana lui de foc. Tabloul e feeric, de o frumuseţe neasemuită şi merită să fie văzut.

Deaceea socot că nu te vei răzgândi, iubite cititor, şi vei dori să fii cel dintâi, care să admiri cu adevărat spectacolul încă nevăzut de nimeni.

ASTRONAVA

Şi acum, scumpe tovarăşe de drum, vreau să-ţi descriu vehiculul nostru, ca să te convingi că vom călători destul de comod.

Desigur că nu ne putem sluji de aeroplan sau de balon ca să ajungem până'n lună. Am spus că până la satelitul care e ţinta călătoriei noastre sunt 384 mii km. Unui helicopter, dacă s'ar putea ridica drept în sus cu o viteză de 120 km. pe oră, i-ar trebui 132 de zile, cam patru luni şi jumătate, ca să ajungă până la ţintă. Şi aceasta numai în mod teoretic, căci un helicopter la fel cu avioanele obicinuite sau baloanele, nu poate naviga decât în aer.

Unui obuz, cu viteză de 900 m. pe secundă, i-ar trebui cinci zile treisprezece ore şi 30 de minute ca să ajungă în lună. Dar şi el va cădea, fără greş, înapoi pe pământ îndată ce va ajunge la câtiva km. înălţime căci *n'are iuţeala iniţială necesară*.

Ce înseamnă aceasta?

Mă explic numai decât, şi voi face fără ecuaţiuni matematice, ca să nu sperii pe nimeni.

Globul nostru, la fel cu ceilalţi aştrii, exercită asupra tuturor corpurilor o putere de atracţie, „*gravitaţiunea*". Această forţă face ca lucrurile să cadă la pământ. Voi mai spune — pentru cei cari nu cunosc acest lucru — că orice corp lăsat să cadă din infinit, nu soseşte — cum s'ar putea crede — cu o iuţeală tot mai mare, ci ajunge pe pământ, cum ar ajunge dealtfel oricare planetă cu o iuţeală determinată d-

* Vezi „Realitatea Ilustrată" No. 23, 26, 28.

11.180 metri pe secundă. Veţi înţelege acum că nici un corp nu poate scăpa de forţa de atracţiune care-l reţine pe pământ decât dacă-i asvârlit în sus cu o iuţeală de cel puţin 11 180 merti. Nu există obuz care să aibe această iuţeală.

Şi atunci vehiculul nostru?

Cu aceasta povestea stă altfel. E un soi de avion rachetă adică are un motor care funcţionează aşa fel încât îşi poate accelera mereu viteza cu care a pornit. Plecând domol de jos el va începe să meargă tot mai iute şi după vreo 25 de minute va ajunge la iuţeala de 8.180 m. pe secundă. Cu forţa cu care porneşte e calculat astfel că în acest moment se găseşte la înălţimea de 5.780 km. In acest moment noi vom înceta de a mai accelera iuţeala, deşi n'am atins încă viteza de 11 180 m pe secundă. Aceasta pentru că mergând mai departe cu 8.180 m. pe secundă chiar dacă pământul prin forţa gravităţii va căuta să ne tragă îndărăt şi se va opune ca o frână înaintării noastre în clipa când scăpăm de puterea de atracţie a pământului şi începe să se simtă forţa de gravitaţiune a lunei.

Astfel cu ajutorul unei iuţeli tot mai accelerate noi putem părăsi sfera de gravitaţie a pământului.

Imediat ce am ajuns în sfera de gravitaţie a lunei, iuţeala vehiculului nostru în-

Fotografia unei porţiuni din lună, aşa cum apare în telescop

cepe să se mărească iarăşi, căci ne atrage luna spre dânsa, cădem în lună.

Ca să nu ne izbim, căci dacă ne-am lăsa în cădere liberă, dela înălţimea la care ne aflăm (faţă de lună) noi am sosi la ţintă cu o iuţeală de 3.060 metri pe secundă şi praful s'ar alege de noi şi de racheta noastră, vom schimba imediat direcţia motorului, aşa că el să se opună căderii. Aceasta o vom face cu trei minute şi patruzeci şi saso de secunde înainte de sosire, adică pe când vom fi la 250 km. deasupra lunii.

CUM E PUSĂ IN MIŞCARE ASTRONAVA

Singură rachta e capabilă să ne ducă în spaţiile interplanetare. Ştiţi că atunci când un obuz e aruncat din ţeavă, tunul are o mişcare de recul (de mers îndărat).

Făcând să explodeze o pulbere într'o cameră specială, şi dând drumul gazelor, aparatul nostru va fi aruncat cu o mişcare analoagă.

Nu se poate întrebuinţa pulberea obişnuită, fulmicotonul şi cloratul de potasiu, căci ne-ar trebui o cantitate prea mare din aceste explozibile spre a putea transporta aparatul nostru cu iuţeala necesară.

Energia pe care o eliberează metalul radiu, prin explozia atomilor săi, ar fi potrivită, dacă am putea provoca această explozie după voie. Dar noi nu putem interveni în procesul intraatomic care se petrece şi de aceia am fost nevoiţi să recurgem la un alt izvor de energie. In rezervorul de explozibil al aparatului nostru veţi găsi o cantitate suficientă — pentru dus şi întors — de hidrogen atomic lichefăcut.

Hidrogenul e un gaz uşor, care slujeşte la umplerea baloanelor. Atomii de hidrogen, adică cele mai mici particele de materie care alcătuesc această substanţă, au tendinţa de a se uni doi câte doi spre a forma molecule de hidrogen. In stare de atomi, hidrogenul e o substanţă nestabilă extrem de explozibilă. L-am obţinut în această formă cu ajutorul unor catalizatori şi după ce l-am lichefăcut, spre a ocupa un volum cât mai mic, acum îl putem face să explodeze după voie, spre a ne sluji de energia pe care el o desvoltă.

Aparatul nostru împreună cu toate accesoriile, şi socotindu-ne şi pe noi, cântăreşte

Pământul văzut din lună (de pe munţii Alpii lunoşi)

500 de kg. Pentru călătoria dus şi întors la lună, am calculat că ne trebue 10 tone de hidrogen atomic.

Observi că vreo câteva ore vom merge relativ foarte domol cu o viteză de numai un kilometru pe secundă. Aceasta pentru că frecarea aparatului nostru cu aerul are ca efect încălzirea lui. Dacă am merge cu trei kilometri pe secundă temperatura aparatului s'ar ridica la 266 gr., iar cu zece kilometri pe secundă am atinge temperatura de 754 gr. Se înţelege că asemenea temperaturi nu le-am putea suporta.

De îndată ce vom ajunge însă la înălţimea de 200 km vom putea fără teamă să mărim viteza până la 10 km. pe secundă. Aerul la această înălţime e atât de rarechiat, încât aparatul nostru se va răci tot atât de repede pe cât de iute se încălzeşte.

Menţionez că în vidul interplanetar temperatura nu prea e suportabilă. Sunt 27: gr. de frig, adică zero absolut. La această temperatură nici o substanţă nu poate rezista: toate gazele sunt solidificate, totul e mort şi îngheţat. De aceea am construit aparatul nostru aşa încât pe o parte să fie negru, iar pe cealaltă alb lucios. Vom îndrepta spre razele solare partea neagră a aparatului, ca să absoarbe razele de căldură, atunci când ne va fi prea frig, sau partea albă şi lucioasă, care respinge razele de căldură, când ne va fi prea cald.

RAUL DE CER

O singură dificultate. Senzaţia căderii nu prea e plăcută. Şi noi, de îndată ce vom opri acceleraţia motorului nostru ne vom continua drumul în cădere liberă. Un căpitan din aviaţia americană şi-a dat drumul cu paraşuta dela 8.000 metri, hotărându-se să nu deschidă paraşuta decât atunci când nu va mai putea suporta căderea. După 600 metri, el n'a mai putut îndura senzaţia. Cum vom face noi pentru cele câteva sute de mii de kilometri? Este singurul lucru care ne va determina să mai amânăm niţel plecarea noastră. E vorba de a găsi mijlocul de a merge mereu în viteză accelerată, cu ajutorul dezagregării atomilor de radiu. In acest caz n'am mai simţi senzaţia căderii care produce „răul de cer".

ŞI ACUM

După cum vedeţi totul e pregătit. Vom lua şi colecţia „Realităţii Ilustrate", ca să ne putem distra omorând timpul cât va dura străbaterea spaţiilor interplanetare şi dacă ni se va părea destul de plăcută călătoria în lună, nimeni nu ne va opri să pleăm mai departe spre Venus sau în Marte.

Parfumul strict individual

TOTDEAUNA femeilor le-au plăcut mirezmele plăcute mirosului. Din cele mai străvechi timpuri, istoria ne spune despre obiceiurile frumoaselor vremii de a întrebuinţa parfumuri, uleiuri distilate din flori sau alte mirodenii, ca ambra, smirna, etc.

Timpurile noastre prin perfecţionarea maşinilor şi prin succesul descoperirii lor chimice, ne-au dat frumoasele parfumuri sintetice.

Se pare însă că de totdeauna dorinţa unei adevărate cochete a fost, să-şi aibe parfumul ei personal, misterios şi inepabil ca o emanaţie naturală a corpului bine îngrijit.

Pentru a ajunge la realizarea acestui deziderat feminin, cele cari au posibilitatea materială, nu s'au dat înapoi de la adevărate sacrificii băneşti pentru a-şi asigura exclusivitatea unui produs al cine ştie cărui celebru parfumier.

Lumea bună engleză, aşa numită „gentry", a găsit o ingenioasă formulă în acest sens. A hotărât să-şi aibe grădinele ei de flori, precum şi chimistul special, care să-i distileze mireazma personală. Ducesa de York, soţia celui de-al doilea fiu al perechii regale engleze, a fost prima care a dat tonul. Dânsa întrebuinţează acum un delicios parfum de „bruyere" şi „chevrefeuille", flori crescute în grădinile castelului Glamis, unde a locuit mai toată vara cu soţul ei şi cu mica principesă Elisabeta, care va fi odată regină a Angliei, dacă regalul ei unchiu, prinţul de Wales va persista până la sfârşit, în dorinţa de a nu se însura.

Lady-ile engleze au ca deviză: să nu dai nici cel mai infim strop din acest parfum prietenelor, spre a-ţi rămâne „o suavă emanaţie strict personală".

Ele au rezolvit aşa dar problema individualităţii absolute, cel puţin întrucât priveşte parfumurile...

„REALITATEA ILUSTRATĂ"
revistă săptămânală
REDACŢIA ŞI ADMINISTRATIA
Bucureşti str. Sărindar 7-9-11
Telefon 306/67

PREŢUL ABONAMENTULUI

Pe un an întreg	Lei 300
Pe o jumătate an	„ 160
Pe trei luni	„ 85

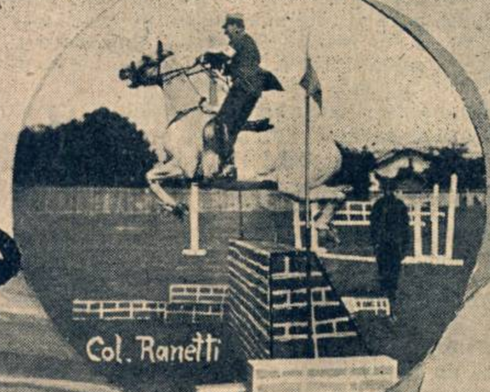
PENTRU STRĂINĂTATE

Pentru America	„ 800
Jugoslavia şi Cehoslovacia	„ 400

Director redacţional
NIC. CONSTANTIN

D-ra Sonia Poulief

Marele Concurs

Col. Ranetti

Lt. Cor

D. G. Băleanu

Lt. Popeia

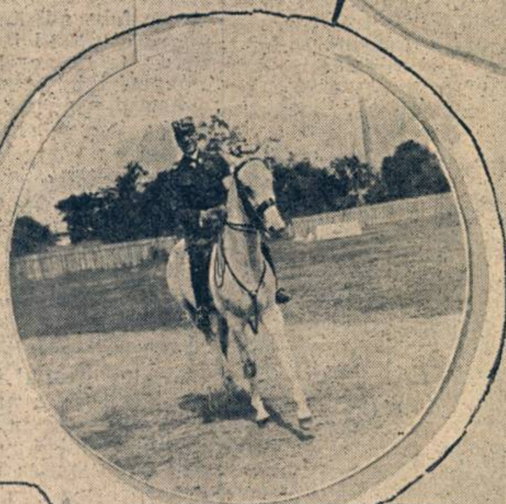

D-ra Miclescu la parcurs obișnuit de doamne.

JURIU

Dela stânga la dreapta: Colone
D-na Elena Brătianu, Dl. M. Neg
Dr. Iliescu, Principele Sou

In zilele de 8 și 9 Septembrie crt. a avut loc la Iași pe platoul regimentului 7 Roșiori al patrulea mare concurs hipic.

D-ra Petrescu

D. Colonel Ranetti la dresaj

D-ra P
la parcursul

Hippic dela Iași

Lt. Nicolescu

Lt. Gofcu

...beanu

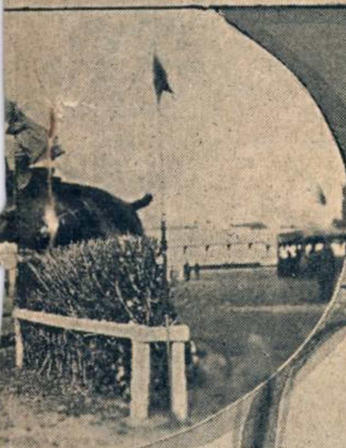

Lt. Gotcu

Lt. Corbeanu

...l Hasievici, General Portocală, ...ruzzi, Colonel Ghika, Colonel Naum, ...itzo, Lt. Paulian.

D-ra J. Giurgea-Negrilești

Fotografiile noastre trimise de dl. L. Paul—Iași reprezintă momentele cele mai interesante ale concursului. (Execuția: „Foto-Regal" Iași)

...etrescu ...de doamne.

D. Locotenent Andrei la dresaj

D-ra Miclescu

PAGINA SPORTIVĂ

Match-ul de Foot-Ball

Armata Română – Armata Polonă

2—2

PENTRU cimentarea legăturilor de prietenie, cari ne unesc cu vitejii noştri vecini de la nord, s'a angajat pentru Duminecă o întâlnire intermilitară de foot-ball. Disputa s'a desfăşurat pe *stadionul O. N. E. F.* din Capitală. Cele două armate au susţinut un match aprig. Partida s'a terminat la egalitate: 2—2.

In prima repriză, polonezii, în a căror formaţie figurează mai mulţi internaţionali reputaţi, desconcertează liniile adverse.

După numai două minute coechipierul lor Kuchar deschide scorul. Portarul român, Stroek, părăseşte rănit terenul şi este înlocuit cu *Loebel*. In minutul 34 *Taenzer* (România) marchează.

După pauză, ostaşii noştri îşi strâng rândurile. Cu toate acestea nu pot distruge perfectele atacuri adverse.

Reumann reface în minutul 12 handicapul pentru oaspeţi. In minutul 21, o învălmăşeală la poarta polonă, restabileşte situaţia.

Ca factură, jocul nu a atins nivelul unei dispute internaţionale. Ambele echipe au păcătuit prin lipsa de iniţiativă, în faţa porţei. Formaţia vecinilor a fost în schimb mult mai bine organizată. Linia de mijlocaşi a stabilit o legătură solidă între atac şi defensivă. Inaintaşii, prin combinaţii reuşite, au lăsat impresia că se antrenează de mai mult timp împreună, ceeace nu este cazul cu echipa noastră. Individual luaţi, militarii noştri sunt technicieni buni. In ansamblu nu au fost însă capabili să-şi concentreze activitatea.

Dintre toţi numai *Taenzer* s'a relevat. Remarcăm pe *Luxemburg*, *Reymann* şi *Wojcechowski* în team-ul advers.

La ordinele arbitrului s'au aliniat echipele:

POLONIA: *Szumiec, Gatecki, Olejinczak, Ptak, Wojcechowski, Deutschmann, Luxemburg, Kuchar, Reumann, Nawrot, Szaller.*

ROMANIA: *Stroeck, (Loebel), Columban, Steiner, Szabo, Steinbach, Csaika (Taco), Taenzer, Kiss, Kemeny (Toerek), Rafinski, Buza.*

Săptămâna sportivă

LA Bucureşti reprezentaţiune internaţională: matchul polono-român de care ne ocupăm în altă coloană.

Inainte de amiază, inerentele partide amicale: *Macabi* cedează *Unirei Tricolor* cu 4—2 şi *Sp. Studenţesc* este distrus de *Juventus* cu 9—2.

In campionatul promoţiei, două matchuri oficiale şi tot atâtea surprize: *Val-Vârtej* reuşeşte a termina la egalitate cu *C. A. D.* (1—1) iar *Fr. Mihai* dispune de *Belvedere* cu 7—2.

Olimpia, la Ploeşti, înfruntă pe *Tricolorul* obţinând 7—2.

IN ARDEAL, ploaia abundentă întrerupe mai multe jocuri: *Chinezul-Banatul* închee un bilanţ neterminat cu 1—0 iar *U. D. R.* şi *Fratelia* opresc matchul în stadiul de 2—1.

LA CLUJ: *R. M. S.—C. F. R.* 1—0 şi *K. A. C.—Muncitorii* 2—0.

ORADEA: *Stăruinţa—C. Sp. Salonta* 3—1.

ARAD: *Tricolorul—A. M. T. E.* 5—3 şi *C. A. A.—Voinţa* 3—1.

LUPENI: *Jiul—Gloria C. F. R.* 2—0.

* * *

BOXUL şi-a îmbrăcat haina adecuată anotimpului inaugurându-şi activitatea în sala Eforiei.

Moţi Spakow nu ne înşeală aşteptările: opus apreciatului reprezentant german *Kiausch*, care are la activ o seamă de victorii internaţionale Moţi obţine decizia la puncte, deşi în ultima repriză îşi fractureaza mâna dreaptă.

Michel Riond suferă prima-i înfrângere pe ringul românesc, fiind descalificat în faţa englezului *Young Spears* pentru lovitură nepermisă, deşi involuntară. Amatorul *Covaci*, din clubul C. F. R., campion naţional, dispune în mod ireproşabil de profesionistul *De Santo*.

* * *

IN pisicina „*Tirului*" reuniunea de închidere organizată de ziarul „Dimineaţa" obţine un succes desăvârşit. Numeroşi concurenţi se prezintă la start. *Naţi Perlmann* doboară recordul regional pe 400 m. stil brasse. *Bark*, înoată 200 m. stil liber în 3 min. 3/5.

CERNAUTII declară „forfait" în matchul de atletism care urma să-l opună la Bucureşti reprezentanţilor Capitalei.

Beneficii!

Beneficii fabuloase: 215 mii de dolari, anul trecut, adică circa... 35 milioane lei s'au încasat de cunoscuta universitate din Yale. Să nu credeţi poate că din taxele pe cari le plătesc părinţii studenţilor. Sunt sume agonisite din diferitele matchuri, disputate de aşii marei citadele universitare, la atletism, vâsle, nataţie, box, foot-ball...

Se înţelege de la sine, că numai din sportul amator.

Vedem deci, că studenţii din Yale, în loc de a învăţa carte, îndeplinesc oficiul de „cai de cursă" ai instituţiei.

Sportul toamnei vânătoarea

PESTE tot, acolo unde aristocraţia de sânge sau de bani, îşi poate permite luxul nobilului sport al vânătoarei, ea se adună acuma toamna, când frunzişul rugineşte, pentru a porni în galopul cailor peste câmpii, spre misterul pădurilor pecetluite de mâna nebiruitei morţi.

Vânătoarea fracului roşu sau **parforce,** ea îşi are obârşia în tradiţiile mândrelor case regale.

Astăzi, numai în Franţa, Anglia şi în ultimi ani, într'o măsură mai mică, şi în Germania, se mai ţin asemenea vânători de mare envergură.

Franţa are în frumuseţea marei societăţi vânătoreşti, pe bătrâna ducesă d'Uzès, decana amazoanelor franceze şi care cu toată vârsta ei înaintată, ia parte activă la toate vânătorile **parforce.**

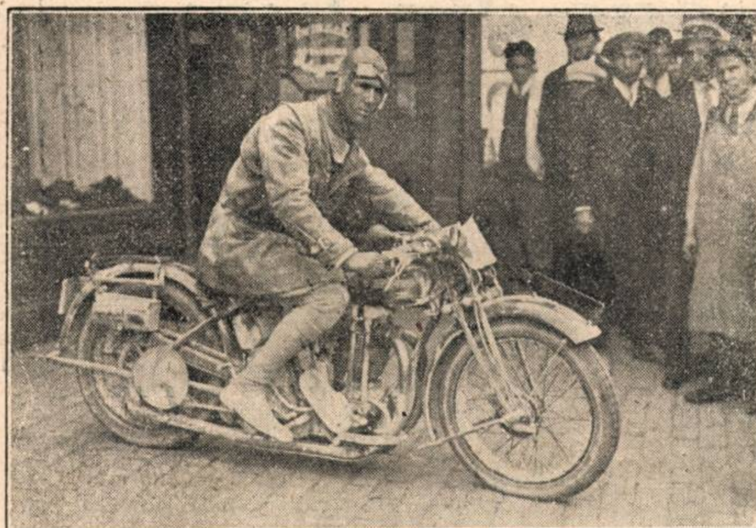
Armatele de câini, necesari unei asemenea vânători, mai sunt şi azi, în baza unei străvechi tradiţii, binecuvântaţi printr'o slujbă specială de un sobor de preoţi catolici.

Echipele adverse, sunt salutate de organizatorii militari.

Echipa poloneză

RAIDUL CUPEI „NEGEL"

București — Ploești — V. de Munte — Brașov - Bran — Rutu — Câmpu-Lung.

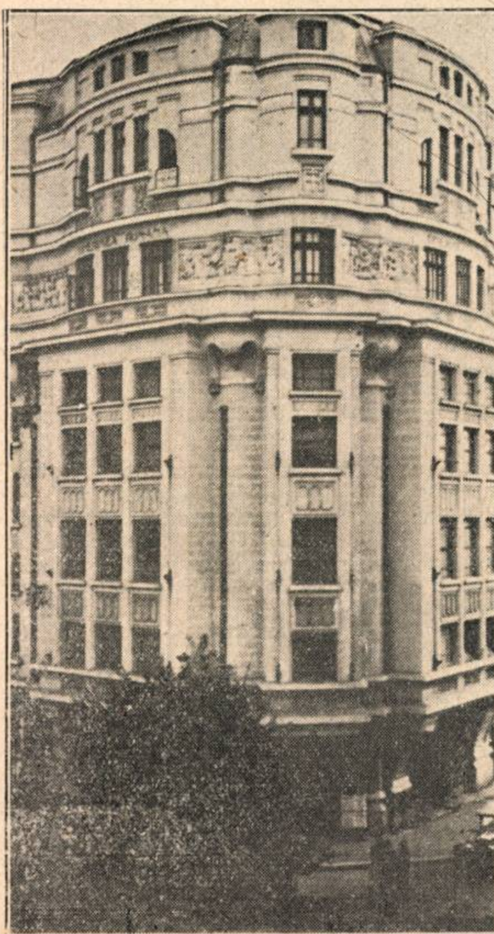
Caravana de automobile, care a străbătut Africa dela Capetown, — având ca țintă finală Stockholm — a sosit în București. Ii redăm mai sus, în fața hotelului unde au descins.

Un grup de sportivi cari au dat concurs la serbările de înnot, organizate de aeroclubul „Albastru".

Pentru a evita alunecușurile pe străzile Berlinului, municipalitatea a hotărît pavarea străzilor cu asfalt „grunjos".

TEATRUL INTIM

Inainte de stagiune

TEATRUL INTIM

Vineri 5 Octombrie are loc deschiderea noului local de spectacole: **„TEATRUL INTIM"**.

Situat pe bulevardul Schitu-Măgureanu No. 4, aproape de colțul făcut din această arteră cu bulevardul Elisabeta, noul teatru are avantajul de a fi deservit de numeroase linii de tramvai electric.

Noul local este o construcție nouă și cu totul modern **special** pentru teatru. Va cuprinde 1.400 locuri, repartizate la parter și trei balcoane.

Va fi cea mai comodă sală, nouă foaere pentru public, patru garderobe, două bufete, două scări, două ascensoare, etc. etc.

Teatrul este pus sub direcția d-lui **Costică Toneanu,** creatorul de mare succes al lui **„Moritz al II-lea"**.

In afară de d. **Costică Toneanu,** mai fac parte din compania de comedii care va juca la acest teatru, d-nele Marietta Rares, Marietta Sadoveanu, Vévé Cigallia, Sanda Țăranu, Tantzi Săndulescu, Liana Constantinescu, Suzana Pienaru, etc. și d-nii Leon Lefter, G. Carussy, Jenică Constantinescu, S. Sidery, N. Stroe, I. Brătulescu, I. Aricescu, etc.

Prima piesă, cu care se va face deschiderea, este **„Amantul de carton"**, o delicioasă comedie în 3 acte de J. Deval, tradusă de d. Ionel Țăranu și în care rolurile principale vor fi jucate de d-nii Costică Toneanu, Leon Lefter și de d-na Marietta Rareș.

Un fapt lăudabil e că s'au fixat prețuri foarte modeste. Vor fi locuri dela 10 lei până la 100 lei.

Flotteur-ul avionului „Latham", cu care au dispărut Amundsen și Guilbaud la Polul Nord.

Cel mai straniu rege din lume

Cine este regele Bwatomai. — Un ţinut cufundat în sălbăticie. — Un rege pe care-l hrănesc trei fete. — Neveste cu capetele rase. — Un sistem ingenios de telegrafie. — Pedepse îngrozitoare. — „Linguşitori" şi „bârfitori". — Ceremonii, obiceiuri curioase.

Guvernul Marei Britanii a socotit c'a sosit vremea ca să înduplece pe regele exoticului ţinut *Bunyoro* din Uganda (Africa), să-şi mai schimbe unele obiceiuri sângeroase şi să renunţe la câteva din prerogativele regale.

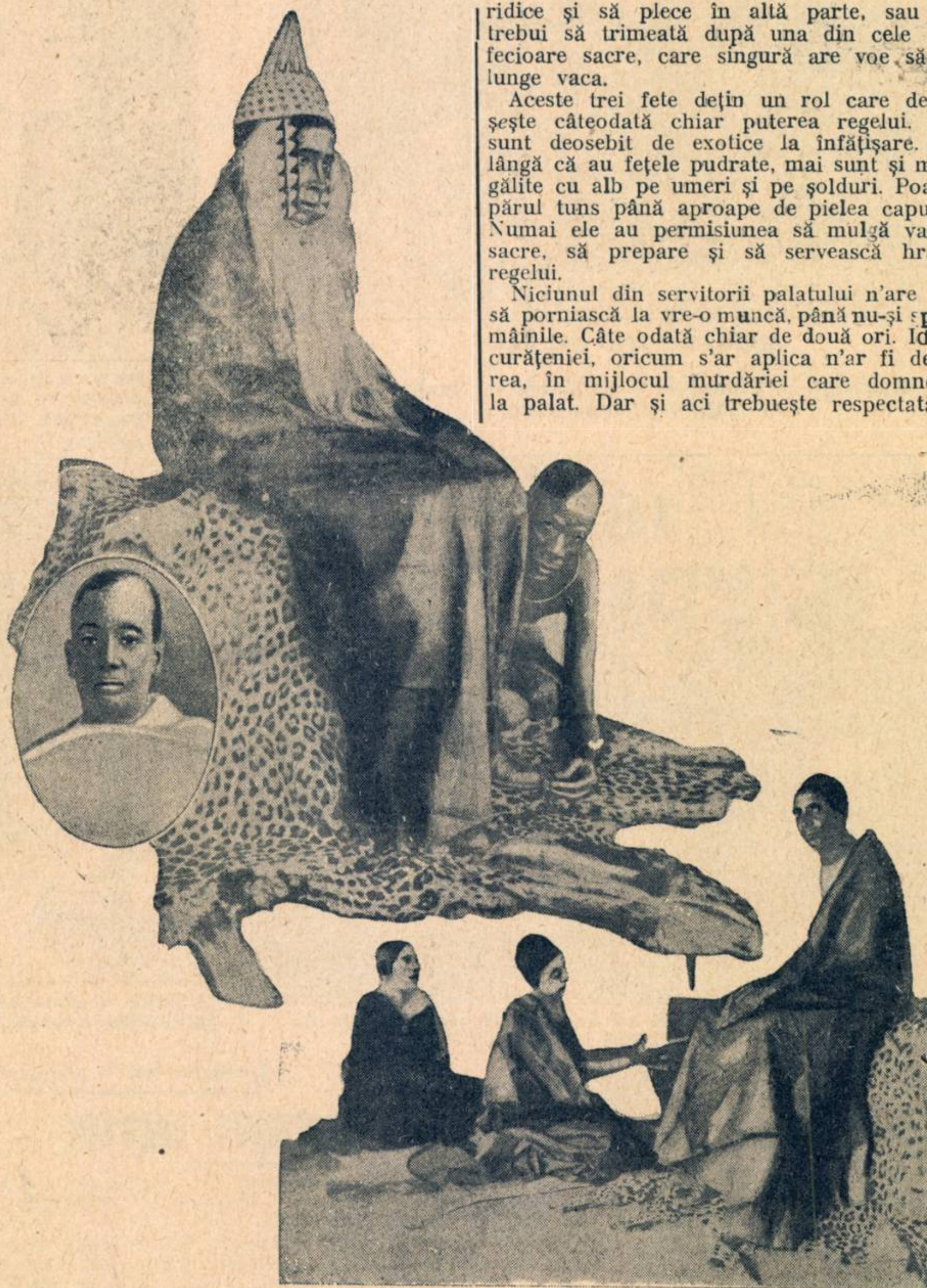
Fără îndoială, că această intervenţie va trebui făcută cu mult tact, fiindcă în Uganda, Anglia exercită doar un oarecare protectorat, neavând drepturi de proprietară.

Aşa că chestiunea se va desbate în mod prietenesc, între regele George al Angliei de o parte şi confratele său, monarh al Ugandei, de cealaltă. Va trebui în special să-l sfătuiască că nu poate şi nu trebue să mai continue cu obiceiuri cum sunt acelea de a tăia urechile muzicanţilor, cari nu cântă tocmai pe placul melomanului suveran. Sau să tae mâinile telegrafiştilor tribului, atunci când fac greşeli în transmisiunea importantelor comunicări regale.

Bineînţeles că nimeni nu se aşteaptă ca sfaturile regelui George să fie pe placul monarhului negru, se speră totuş că acesta va da ascultare, pentrucă a aflat poate că George al Angliei a câştigat, nu de mult, un mare război şi că dispune de un imens număr de luptători. Se crede că va fi destul de inteligent ca să nu dea loc armatei engleze să-şi vâre nasul în petecul lui de regat sau să-i smulgă umbrela regală, aşa cum luptătorii reginei Victoria, au făcut unuia din predecesorii lui.

Ţinutul Bunyora este situat la Nord-Vestul Ugandi şi cuprinde pădurile din Budongo şi Bugoma, păduri cu adevărat virgine, ele neputând încă fi exploatate.

In aceste păduri abundă cimpanzeii şi o anumită specie de elefanţi, extraordinar de sălbateci, cari fac regiunea vestită. Se spune că pe porţiunea din nord-estul ţinutului s'ar găsit aur. Aceasta însemnează că nu va trece multă vreme şi omul alb va veni şi a pune stăpânire pe aceste meleaguri. M i însemnează însă că ac st f p' va aduc neplăceri Angliei, căci călători „umanitarişti" vor denunţa Marea Britanie drept continuatoarea omuciderilor.

* * *

Palatul regelui Bwatomai ca şi întreaga sa capitală, se mută, după fantezia acestuia. Dar, fantezia se dovedeşte, întâmplător de folos, pentrucă oamenii din Koyoro cu cât stau mai mult într'un loc, cu atât se bălăcesc în mai mare murdărie. Cele trei vaci sfinte, care sunt mulse numai de către cele trei fete sacre, au permisiunea să se plimbe chiar prin încăperile palatului bordei al regelui. E considerat un adevărat sacrilegiu dacă cineva fie chiar şi regele — atinge cele trei vaci miraculoase. Dacă, din întâmplare vreuna din ele se va tolăni pe culcuşul Majestăţii Sale, acesta nu va putea face nimic şi va trebui să aştepte până când vaca va binevoi să se ridice şi să plece în altă parte, sau va trebui să trimeată după una din cele trei fecioare sacre, care singură are voe să alunge vaca.

Aceste trei fete deţin un rol care depăşeşte câteodată chiar puterea regelui. Ele sunt deosebit de exotice la înfăţişare. Pe lângă că au feţele pudrate, mai sunt şi mâsgălite cu alb pe umeri şi pe şolduri. Poartă părul tuns până aproape de pielea capului. Numai ele au permisiunea să mulgă vacile sacre, să prepare şi să servească hrana regelui.

Niciunul din servitorii palatului n'are voe să pornească la vre-o muncă, până nu-şi spală mâinile. Câte odată chiar de două ori. Ideea curăţeniei, oricum s'ar aplica n'ar fi deloc rea, în mijlocul murdăriei care domneşte la palat. Dar şi aci trebueşte respectată o anume tradiţie: numai cele trei fete au dreptul să toarne apa pentru spălat...

Dacă cumva se abate nenorocirea pe capul tribului şi se întâmplă ca una din fecioare să moară, atunci se fac ceremonii de purificare care ţin luni de zile, şi la terminarea lor se alege o succesoare.

Dacă vre-un bărbat tânăr va uita cu totul ce-l aşteaptă — şi lucrul s'a întâmplat — declarând dragoste uneia dintre cele trei fete, mai întâiu dânsa va deveni nevrednică pentru funcţiunea importantă pe care o are, aceea de mulgătoare şi hrănitoare a regelui. Chestiunea este însă extrem de serioasă pentru tânăr chiar dacă e observat că a zâmbit doar fetelor, va plăti sacrilegiul cu viaţa sa. Deobiceiu, dacă se ivesc asemenea nefericiţi, dânşii fug şi dispar pentru totdeauna, prin pădurile învecinate. Majestatea sa e foarte zelos pentru respectarea virtuţii celor trei fete sacre ale sale.

Faptul acesta dă naştere câteodată la o adevărată teroare pe care nevestele o exercită împotriva bărbaţilor lor. Căci, dacă

vre-un bărbat nu se poartă uneori destul de atent față de consoartă-sa va fi deajuns ca dânsa să-l amenințe cu înfricoșătoarea acuzare că „*se gândește*" la dragoste cu vreuna din fetele sacre și veți vedea cum Don Juanul cel negru va cădea îndată în genunchi, implorând îndurare. Acuzarea aceasta e absolut identică cu retezarea sigură a capului celui învinuit. Regele nu știe ce însemnează judecată sau milă. Aceste foarte dese execuții au determinat pe britanici ca însfârșit să intervie.

Va fi însă foarte greu să se desbare tribul de obiceiurile acestea, care datează desigur din întunericul vremurilor trecute, pentru motive religioase a căror urmă s'a pierdut pe vecie.

Deși Anglia e o monarhie liberă totuș, dacă vre-odată se va rătăci o vacă prin Castelul Windsor și va ajunge chiar la patul regal, nimic nu va justifica, ca nepoftita

PALATUL REGAL

să nu fie lovită și alungată chiar de regele George. Nici măcar societatea pentru protecția animalelor, nu va avea nimic de zis. Se speră că dacă se va da această pildă regelui Bwatomai, mândria națională îl va determina poate să se dezbare de exoticul obiceiu.

* * *

Bărbile albe false au o mare importanță ceremonială la curtea din Bunyoro. Atât regele cât și sfetnicii săi și le atârnă pe față, oricând discută chestiuni naționale sau dau sentințe de moarte.

Călăul umblă tot timpul în preajma regelui. Și dânsul poartă o lungă barbă falsă. Ar fi cu totul anticonstituțional dac' ar proceda la vre-o execuție fără să poarte barba.

Din fericire obiceiul bărbii nu are nevoe să fie reformat, pentru bunul motiv că și în Anglia există curiosul obiceiu ca judecătorii să-și îmbrace imaculate peruci albe.

* * *

Muzicanții din Bunyora sunt de două feluri: toboșarii și suflătorii din cornuri, cari scot sunete asemănătoare saxofonului. Dacă regelui nu-i place vre-un concert al muzicanților, dânsul ordonă să li se tae urechile.

Călăul își îmbracă barba și execută ordinul pe loc.

In țările civilizate, dacă telegraful transmite vre-o depeșă, cu unele greșeli, sau dacă unele litere lipsesc, cel păgubit nu poate să facă mare lucru împotriva faptului acesta. La Konyoro însă, lucrurile se prezintă cu totul altfel. Când vreun telegrafist — și veți vedea anume, mai la vale, ce însemnează la ei „telegrafist" — de-ai lui Bwatomai face o greșeală, mâna care a greșit trebue să cadă. E foarte severă pedeapsă, dar din fericire se dă destul de rar, pentrucă „telegrafiștii" la Konyora sunt foarte atenți.

Telegraful african e o afacere cu unde care lucrează cu eficacitate surprinzătore, după principiul resonanței sunetelor. Se fabrică, cu mare băgare de seamă, niște bețe pentru tobă, care lovite, produc un sunet ce poate fi auzit la o depărtare de 10—12 mile. In timpul nopților liniștite. Sunetul va fi auzit de un al doilea toboșar care va prinde înțelesul bătăilor și va transmite mesagiul mai departe. Nu e de mirare când, în nopți cu totul liniștite, asemenea comunicări se execută dealungul unui drum de 1000 mile, prin locurile acestea sălbatice.

Deși penalitatea unei erori a telegrafiștilor e foarte aspră, totuș slujba e una dintre cele mai disputate; fiindcă privilegiile ce se acordă sunt de mare importanță.

* * *

Regele se poate distra cu oricâte neveste ar dori. Actualul monarh se mulțumește totuș numai cu două.

Și ele sunt creaturi cu capetele rase, frumuseți negre înzorzonate. Regele va fi mai clement cu acela care i-ar fura una din neveste, decât cu nemernicul care-ar îndrăzni să flirteze cu vre-una din cele trei fecioare.

Sunt, fără îndoială și mai multe alte neveste neoficiale, care vin și pleacă dela palatul regal, după plăcerea Majestății-Sale. Deși viața asta familiară este nițel cam neregulată, totuș Anglia nu se va amesteca și aici.

Două alte curioase instituțiuni au fost observate la Bonyoro, și în vre-o alte două centre necivilizate din Africa, sunt „lingușitorii" și „bârfitorii" regali. Lingușitorul exercită funcțiunea unui fel de deșteptător agreabil. Vine în cortul regelui, înainte de se ivesc zorile și-l deșteaptă cu rugi și prosternări umile, lăudându-l că ar fi cel mai mare, mai bun și mai binecuvântat suveran, ce-a existat vre-odată. Oricine pătrunde mai întâiu în cort exercită această funcțiune. Răsplata e în legătură cu dispoziția pe care o are regele când se trezește. De multe ori nu acordă nici un fel de răsplată.

Bârfitorul regal ocupă însă o slujbă din cele mai importante și mai lucrative. Slujba e păstrată din tată în fiu. După masa de dimineață, când lingușitorul și-a văzut de drum, e rândul bârfitorului. Acesta vine și spune Suveranului, în ton provocător, că e un păcătos grav și leneș, cel mai netrebnic rege pe care l-a avut vreodată Konyoro. După această introducere, bârfitorul vorbește despre rănile care fac să sângereze tribul și despre mijloacele ce s'ar cuveni să le ia un rege adevărat.

Majestatea-Sa trebue să asculte toate acestea fără să crâcnească și n'are dreptul să ordone călăului ca să se atingă măcar de-un fir de păr al bârfitorului, căci persoana criticului e sacră. Călăul veghiază însă dacă cineva din grupul auditorilor desfătați de cele spuse face vre-un gest de aprobare. In acest caz bârfitorul poate înjura surugește pe acel care aprobă, iar călăul să-i facă de petrecanie.

Regele își primește hrana

* * *

Când moare regele, trupul său e uscat la soare până devine mumie. Maxilarul inferior e desrădăcinat și păstrat împreună cu maxilarele predecesorilor săi.

Să așteptăm să vedem ce roade vor produce „sfaturile prietenești" ale regelui George al Angliei.

(din englezește de N. L. ROTEANU)

Realitatea zâmbeşte...

Dragostea şi durerea de măsele

M. G. SAPHIR

Dragostea şi durerea de măsele!

Două dureri de nesuferit, pentru acei cari le simt; două lucruri neînsemnate pentru acei cari nu le simt.

— Ce ai?

— Sunt amorezat... Sau:

— Am durere de măsele!

— Dacă e numai atâta, nu-i nimic!

Acestea sunt părerile obicinuite despre dragoste şi durere de măsele.

Dacă într'o casă suferă cineva de dragoste şi durere de măsele, fiecare membru al familiei, ştie alt mijloc de vindecare. Tata zice:

— E reumatism, asta trece dela sine.

Unchiul zice:

— E răceală; să stai lângă foc.

Guvernanta zice:

— Cel mai bun lucru e, nici să nu te gândeşti la ea.

Verişoara zice:

— Scoate măseaua şi pune alta'n loc.

Un vecin înţelept zice:

— Astupă-ţi urechile, că-ţi trece.

Scurt şi cuprinzător: nu-i nici un om pe lume, oricât de prost ar fi, să nu ştie vreun mijloc în contra dragostei şi a durerii de măsele.

Cele mai multe leacuri le cunosc matroanele, care de multe măsele pierdute şi de multă dragoste pierdută, au rămas fără dinte în gură şi fără inimă în piept.

Toţi oamenii, cari şi-au pierdut şi şi-au găurit măselele cu dulciuri şi inima prin plăceri, nu cred în durerea măselelor bune, fiindcă bineînţeles, n'o mai pot simţi nici în inimă, nici în măsele.

Dragostea şi durerea de măsele au particularitatea comună, că durerea lor ne cuprinde mai ales noaptea şi ne zăpăceşte atât de mult, că o luăm razna, cu ochii la lună, ca somnambulii.

Dar care e mai puternică: dragostea ori durerea de măsele? Dacă ne îmbolnăvim odată de amândouă, pe care din ele le simţim mai puternic?

Voyons!

In catul I al unei case din Berlin, locuia un poet înamorat şi acela eram eu.

Ea era fata unui avocat. Şi era şi ea înamorată. Asta e tot ce pot destăinui cititorilor, din relaţiunile noastre personale. Pot să mai spun încă atât: era foarte cochetă şi foarte geloasă; asta e partea istorică şi de aceea o istorisesc şi eu. Cochetăria e ca un păun: cu cât îmbătrâneşte, cu atât slăbeşte; gelozia e însă ca un crocodil: cu cât îmbătrâneşte cu atât prinde puteri.

Care dintre ele e cea mai puternică: cochetăria ori gelozia, când se unesc la unul şi acelaş individ?

Voyons!

. . . .

Vis-à-vis de fereastra mea, pe colţul celălalt al străzii, erau lipite toate afişele de teatru şi de concert.

Ea se plimba de obiceiu, în fiecare dimineaţă cu mamă-sa şi amândouă se opreau în colţ, să citească afişele de teatru. Când se oprea, ca şi când ar fi vrut să arate mamei sale ceva, şi când arăta cu degetul locul unde era scris:

„Inceputul la ora 8",

eu, care stam după perdele cu binoclul la ochi, ştiam că ora hotărîtă era opt.

Când ridica apoi un deget în sus, aşa ca din întâmplare, ştiam că-i mai trebue un ceas şi că era hotărâtă ora nouă, etc., etc.

Toate le puteam ghici după deget.

Dragostea născoceşte de toate!

Era ora opt, stam la locul ştiut şi aşteptam. **Aşteptai; ea nu veni; aşteptai încă; ea se încăpăţâna să nu vie şi aş fi mai aş**teptat mult şi bine, dacă un elev de şcoală n'ar fi trecut pe lângă mine, aruncând o nucă la picioarele mele, dispărând apoi.

O ridicai; era o nucă găunoasă, dar nu era goală, fiindcă avea un bileţel în ea:

„Nu pot veni. Celebra Anatolia (aşa se numia cea mai mare modistă), s'a întors azi dela Paris şi trebue să mă duc la ea, până nu vinde tot. Adio, dulcele meu iubit".

Desigur că în contra modistei, dragostea luptă zadarnic! Eu, dulcele, simţii că sufletul mi-e acru şi plecai amărît acasă.

După două zile, mă apucă durera de măsele. Par'că mă înţepa cu ace. Obrazul mi se umflase şi-mi închidea ochiul stâng; semănam cu un măr, roş pe o parte.

Tocmai atunci se opri şi ea în colţ, puse degetul pe:

„Inceputul la ora 8",

şi se depărtă, însoţită de mama sa.

Chemai îndată dentistul şi-i spusei:

— O afacere grabnică mă sileşte să es. El mă povăţui să nu es la aer, altfel voi căpăta o roşeaţă pe obraz.

Eram desnădăjduit şi mă hotărâi să-i scriu.

Ii descrisei îndoita mea durere şi simpla mea disperare, în culorile cele mai înflăcărate; îi descrisei focul dragostei mele şi a obrazului meu stâng şi o rugai să mă ierte. Apoi trimisei scrisoarea...

Eram pierdut! Ar fi trebuit să mă duc! Ar fi trebuit să-i pun la picioare obrazul meu umflat; ar fi trebuit să mă duc, chiar de aş fi ştiut că o să mă întorc mort!

In ziua următoare, primii o sticluţă, care era însoţită de un bileţel roz:

Poete plin de simţire!

Desigur că durerea de măsele e mai puternică decât dragostea! Ce-i mai fierbinte, decât un obraz aprins? Ce-i o inimă aprinsă, pe lângă o buză fierbinte? Când cineva iubeşte astfel şi-l doare măseaua atât de tare, trebuie să nesocotească tot, afară de balsamul pe care ţi-l trimit şi care doresc să-ţi aline toate durerile. Unge cu el scrisoarea d-tale de dragoste, leagă-te cu ea peste obrazul umflat şi după aceea freacă-te pe cap, cu scrisoarea, flaconul şi toate jurămintele pe cari mi le-ai făcut şi dă-ţi foc, căci nu meriţi altceva.

In flacon, era.. benzină. N. N.

Cronică matrimonială

> Inginer, avere trei milioane, doreşte căsătorie cu dotă corespunzătoare.

(Mica publicitate a unui ziar)

De gusturi nu prea se discută
Când este vorba de cucoane.
X moare dup'o fată slută,
Iar Z. trăeşte cu vădane.
Sunt unii ce vor doar blondine,
Sau vor soţii cu caracter.
Preferă alţii, gospodine...
Dar d-ta, fiind inginer,
Faci o invenţie sublimă:
(Progresul tehnicii, ce vreţi?!)
Nevasta-i fleac şi se suprimă
Căci numai dota are preţ.
Când de soţie 'ţi este silă
Şi ceasu 'nsurătoarei sună,
Iei zestrea la starea civilă.
Te însori cu ea, şi pace bună!
Urează nouei căsnicii,
Un unchiu, sau altă rudă-avută:
„Să vă 'nmulţiţi, iubiţi copii,
Cu douăzeci şi cinci la sută."
In suflet tu nu-ţi ţii nevasta,
Când eşti un june 'nsurăţel..
Ce importanţă are asta,
Când poţi s'o ţii în portofel?
Aştept acum cu nerăbdare
La nuntă ca să mă invitţi
Sub forma:

> *Inginer Cutare,*
> *Lei 3.000.000*
> *Logodiţi*

DUDUIA GRĂDINĂRIŢA

LA TEORIE

Instructorul: Ce condiţii trebue să îndeplinească cineva, spre a fi immormântat cu onoruri militare?

Recrutul: Să fie mort.

AGITATORUL

Dubla existenţă a unei americane

ZIUA STUDENTĂ, IAR NOAPTEA DANSATOARE

TÂNĂRA Miss Joan Kent din Baltimore, ar fi continuat să-şi ducă mai departe, în taină, dubla ei existenţă, dacă n'ar fi invitat câteva colege studente dela universitatea Columbia din New-York, să meargă împreună să vadă câteva spectacole.

Miss Kent, studiază la această universitate, urmând cursurile facultăţilor de psichologie şi ştiinţe economice. Dar colegele au descoperit că dânsa duce o dublă existenţă şi anume că face parte, în calitate de dansatoare binişor cotată, din personalul artistic al unui mare teatru de reviste din metropolă.

Când s'a făcut vâlvă în jurul acestei descoperiri, Miss Kent se credea foarte nenorocită. Dar repede şi-a revenit împăcându-se cu universitatea, pe când direcţiunea teatrului, bucuroasă de publicitatea ce s'a făcut în jurul cazului, i-a mărit de îndată salariul.

Probabil că această dublă existenţă n'a fost decât o aplicare practică a învăţăturilor economice pe care le căpătase Miss Kent la universitate. Ea se datoreşte însă şi faptului că studenta era înzestrată cu un talent coreografic.

Când Miss Kent a venit din Baltimore la New-York, ca să urmeze facultatea, dânsa îşi dădu seama că viaţa în marele oraş necesită fonduri apreciabile, pe care dânsa nu le avea. Aflând că se găseşte un loc vacant într'o revistă, dânsa se prezintă direcţiunei şi fu angajată ca figurantă. Curând

însă a fost remarcată şi i se încredinţă un rol mai important, avansând încet, dar totuş avansând.

După fiecare spectacol venea acasă şi se apuca să-şi prepare cursurile, stând şi învăţând până noaptea târziu. In zilele când la teatru erau matineuri, dânsa lipsea dela cursuri.

Intr'o seară, mai multe prietene ale ei, dintre care dânsa se desprinse, au venit întâmplător să vadă revista, unde juca şi Miss Kent şi astfel se făcu descoperirea. Când voi să părăsească teatrul, Miss Kent fu întâmpinată de colege şi nemai având încotro, mărturisi complet dubla ei existenţă.

Epilogul a fost un dineu de onoare, pe care i l-au oferit studentele colege. Iar dubla existenţă o continuă şi astăzi.

Primul dirijor de orchestră femeie d-ra Gertrud Hrdlitzka, a fost numită dirijoare a orchestrei de operă la teatrul municipal din Augsburg.

Cine are voe să facă masagii faciale?

MARE fierbere la Viena, în rândurile marilor case de coafură şi institutelor de înfrumuseţare. Patronii sunt furioşi, de oarece sunt pe cale de a-şi pierde cea mai mare parte din clientelă: doamnele de ...o anumită vârstă, care cer „figaro"-ului modern, în afară de aranjarea sau tunderea părului lor, împodobit cu ondulaţiuni mai mult sau mai puţin permanente şi stergerea ...insultelor, (altă dată ireparabile!) ale vârstei, prin delicate şi complicate masagii faciale.

Şi dece anume? Fiindcă o parte din medicii dermatologi, s'au sezizat de faptul, că asemenea operaţiuni depind de meseria lor, mai mult decât de cea a coaforilor.

Corpul medical vienez, a şi început demersurile necesare, pentruca doleanţele lor să fie ascultat şi să li se facă dreptate.

Motivul principal, pe care îşi bazează această plângere, este acela, că un coafor neavând cunoştiinţe de structura anatomică a muşchilor faciali, riscă să-şi desfigureze prea increzătoarele lor cliente.

Evident, aci au dreptate. Totuşi nu se poate nega nici realitatea, aşa cum există şi anume: prin exerciţiul, pe care ...specialiştii dermatologi, lucrând la institutele de înfrumuseţare, prin experienţa şi prin practica zilnică făcută de ani de zile, au ajuns adevăraţi maeştrii în arta lor.

Şi doar ştim, că în toate meseriile şi profesiunile practice, rutina — dacă vreţi!— nu e nici ea de lepădat!

Totuş lupta dela Viena, — fără să facem pronosticuri prea sigure, — credem, că se va încheia printr'un compromis, semnat de amândouă taberele.

Vienezele nu vor avea însă nimic de pierdut. Dimpotrivă, această ceartă va duce sigur la o stimulaţie strălucită, şi unii şi ceilalţi, căutând prin perfecţiunea „lucrărilor", să le convingă, că medicii, sau că ceilalţi, sunt mai tari, în redresarea muşchilor faciali!

Lorgnetele în onoare la Londra

ULTIMA modă londoneză şi care nu durează decât de vreo două săptămâni, e lorgneta, utensilul cochetelor, cu vederea mai mult sau mai puţin scurtă, şi care nu se mai „purta" de la moartea reginei Victoria.

In sala faimosului Berkeley — Restaurant, unde iau masa câte-odată chiar membrii familiei regale, acum vre-o săptămână, într'o seară, a fost un adevărat match de lorgnete. Unele mai frumoase decât celelalte, nu existau două doamne în întreaga sală, care să nu arboreze o lorgnetă de baga, smălţuită în rubine sau smaralde.

Unele erau lucrate în întregime în platină, atârnate de gât, cu lănţişoare fine, ori de platină.

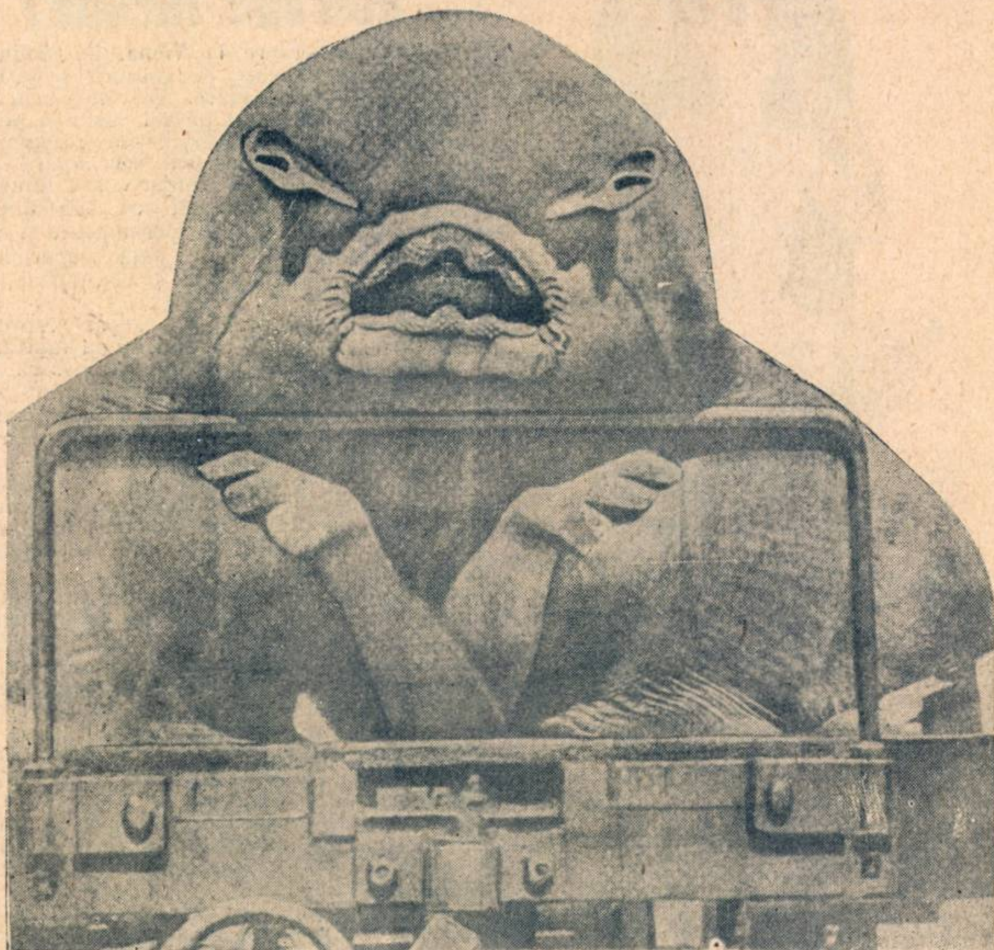
Aspectul sălii, din cauza acestei vogi neaşteptate, era cu adevărat inedit şi amuzant.

Azorică, după ce a luat câteva lecţii de conducere, va concura la campinatul de bicicletă al regiunei Bucureşti. Are toate şansele... să rămână pe jos.

Un peşte moloch care cântăreşte două tone

UNUL dintre cei mai stranii peşti ce au fost vreodată capturaţi pe mări sau pe oceane, e fără îndoială peştele diavol care a fost pescuit de curând în marea dela nordvestul Australiei. Greutatea acestui peşte trece de multe ori de 2 tone şi când a fost încărcat pentru expediere, a ocupat spaţiul complet al unui vagon de cale ferată. Avea un aspect sinistru şi, după cum se poate vedea şi din fotografia pe care o reproducem, acest peşte diavol are o asemănare izbitoare cu idolul numit zeul „Moloch" şi în cinstea căruia vechii fenicieni, îşi sacrificau copiii, pentru a fi arşi în cuptorul care ardea zi şi noapte, reprezentând stomacul zeului.

Strania creatură marină, a fost prinsă de un grup numeros de pescari profesionişti, cari se ocupă mai ales cu pescuirea monştrilor marini, abundenţi prin mările Australiei.

Când monştrii înnoată liniştiţi la suprafaţa apei, apar ca nişte sirene legendare. Pescarii iscuţiţi lovesc cu căngile şi nu fără greutate, reuşesc să-i tragă la ţărm.

Numele ştiinţific al peştelui diavol încă nu a fost găsit, dar oamenii de ştiinţă, sunt preocupaţi cu studierea acestor monştrii.

Când peştele a fost pescuit, pescarii credeau că au de-aface cu un rechin uriaş, dar apropiindu-se de pradă, şi-au dat seama, că au în faţa lor un specimen cu totul necunoscut. Când ajunseră aproape de tot au putut auzi cum peştele scotea sunete stridente, asemănătoare ţipetelor unui copil rănit.

Peştele diavol e mult mai mare şi mai greu decât cel mai mare rechin. Are o gură enormă şi două braţe scurte cari sunt încrucişate pe un piept de mărime colosală.

Deşi de o putere extraordinară ,totuşi peştele n'a opus o prea mare rezistenţă şi a fost tras pe ţărm fără multe dificultăţi.

Molochul a fost ţinut mai multe zile pe ţărm în care timp a fost studiat în amănunţime de specialişti. In urmă a fost încărcat şi expediat unui muzeu australian, unde va fi împăiat şi expus.

Se spune că prin apele unde s'a făcut această captură, s'ar găsi şi alte animale marine cari oferă subiecte de legende fanteziste. Astfel unii marinari afirmă că au întâlnit pe acolo peşti imenşi, cari cântă întocmai ca şi oamenii. Se crede că aceştia nu sunt altceva decât sirenele clasice din vremea lui Ulysse.

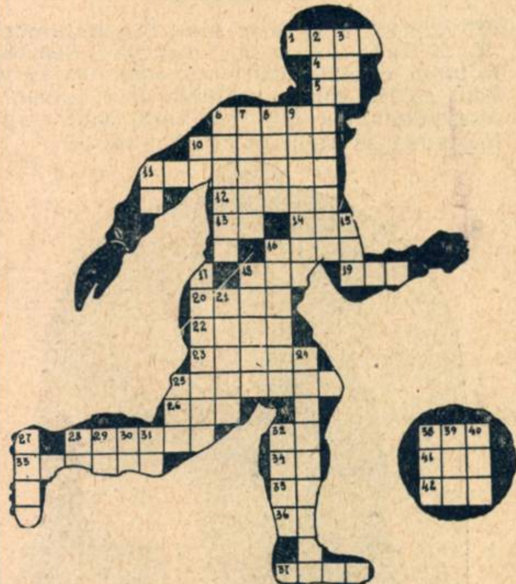
Prin mările acestea, se găsesc tigrii şi lupii de mare şi fundul este centrul pescuitului de perle. Dar coastele sunt foarte greu de atins şi de-aceea expediţiile de pescari sunt rare şi întâmpină nenumărate primejdii.

Deslegările jocurilor se primesc la redacţie până la 10 Oct. cor. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obţine numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerile 33, 34 35 şi 36, va primi un premiu de 1000 lei Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii şapte deslegători primesc câte un volum din operile autorilor renumiţi. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Octombrie 1928.

Joc No. 1 „Olimpic"

Cuvinte încrucişate
de **VASILE TURCULESCU, Craiova**
(10 puncte)

Orizontal: 1) Filozof german (1742-1804),

4) Notă muzicală, 5) Pronume, 6) Metal, 10) Provincie a Spaniei, 11) Vechiu oraş în Sicilia, 12) Regină a Angliei (1515-1558), 13) Literă slavonă, 14) Monedă (inv.), 16) Păzitor, 18) Broască (Tr.), 19) General polonez (1795-1850), 20) Matematic norvegian (1802-1829), 22) Vacă cu un uger, 23) Promontoriu în Grecia veche, 25) Rege al Herulilor (493), 26) Domn al Munteniei (1446-1452), 28) Oraş în Rusia, 32) Adverb, 33) Provincie a Spaniei, 34) Conjuncţie, 35) Notă muzicală, 36) Fluviu în Europa, 37) Poet spaniol (1562-1635), 38) Oraş în Europa, 41) Animal, 42) Rang de boer.

Vertical: 2) Oraş în Spania, 3) Nume masculine, 6) Geniu rău la Perşi; 7) Amânare, 8) Sprinten, 9) Bastiment de războiu, 10) Măsură, 11) Fluviu în Europa, 15) Pasionat (fig.), 16) Oraş în România, 17) Oraş în Persia, 18) Oraş în Jugo-Slavia, 21) Alchimist şi filozof englez (1214-1294), 24) Zână, 25) Poemă, 27) Principe troian., 28) Secol, 29) Zeu, 30) Unguent, 31) Verb, 32) Teolog şi istoric englez (673-735), 38) Literă grecească, 39) Preot la Perşi, 40) Oraş în Europa.

Joc No. 2 Cuvinte încrucişate

de **VASILE TURCULESCU, Craiova**
(10 puncte)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10								
11								
12		■	13			■	14	
15		16	■		■	17		
18			19	■	20			
21		■	22	23		■	24	
25		26				27		
28.								

Vertical: 1) Table astronomice, 2) Nebunatic, 3) Adverb, 4 Actori la Romani, 5) Distins, 6) Nume femenin, 7) Fir, 8) Obligator, 9) Neutre, 16) Posed, 17) Conjuncţie, 19) Şiruri de note, 20) Filozof antic sec. VI a. Cr.), 23) Trei litere din: Campion, 26 Două litere din: Cama, 27) Pronume.

Orizontal: 1) Poet şi filozof grec, 10) Inesnit, 11) Suprimate, 12 Pronume, 13) Plan fig.), 14) Conjuncţie, 15) Personaj biblic, 17) Posesiune spaniolă 18) Divinitate indiană, 20) Bastiment, 21) Pronume (iad), 22) Paradis, 24) Pronume, 25) Pânză de bumbac, 28) Intunecare.

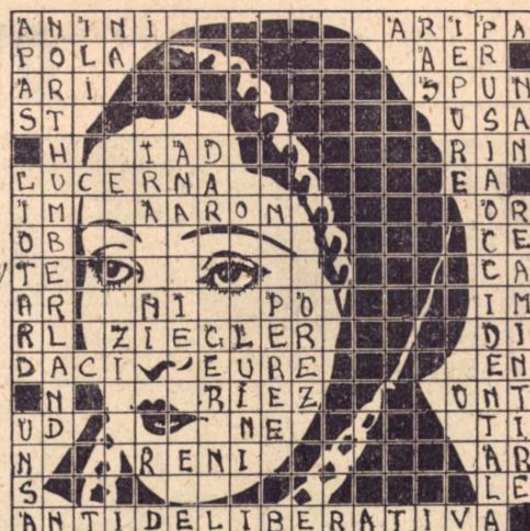
Jocurile „Realităţii Ilustrate"

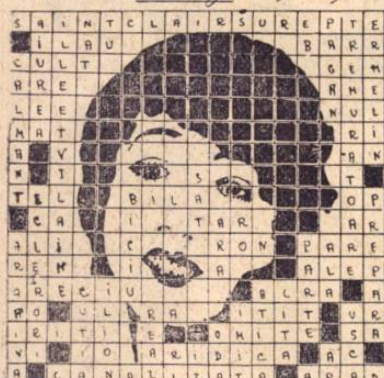
Sub conducerea d-lui CONSTANTIN MASSU

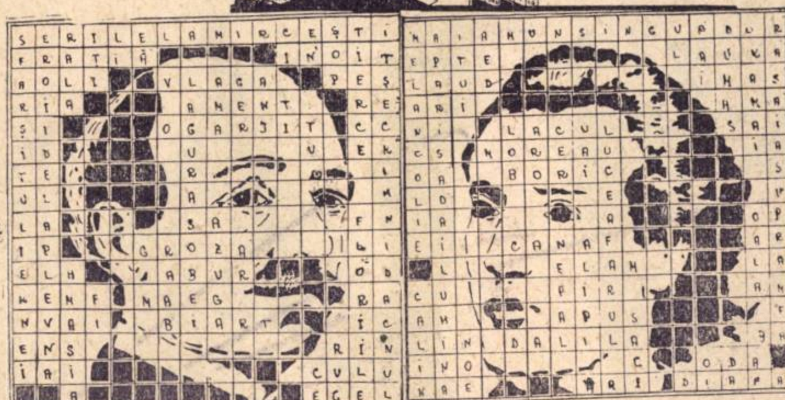

Joc Nr 5 Golf de cuvinte: CIRTO, CIRTA, SIRTA, SIRIA, SORIA, SONIA

Joc Nr 4 Enigma: ARON

Joc Nr 5 Enigma: MASSE-NET

Joc Nr 3 Anagramă: BURSA, CURSA, MURSA, SURSA

Joc Nr 3 Cuvinte antonime: AFUND, PACE, RUP, OBIECTIVA, PROMULGATOR, IRIT, ASEMENEA, TABIET — Apropiat-Depărtat

Joc Nr 4 Cuvinte sinonime: SCUTIT, ODAIE, LAGUM, INAMICITIE, DOMNI, IMPORTUN, TAMADUITI, ATAC, TAINICI, EROARE — SOLIDITATE – TEMEINICIE

Joc Nr 5 Enigma: IO-NATAN

Joc Nr 3 Logogrif: CERCELAR, CERCELA, CERCEL, CERCE, CERC, CER, CE

Joc Nr 4 Logogrif: COMOARA, OMOARA, MOARA, ARA, RA, A

Joc Nr 4 Metagramă: LORD, BORD, HORDI, NORD, NORD, CORD, FORD, HORD

Joc Nr 6 Şarada: ANA-NAS

Deslegătorii pe luna August

Au întrunit numărul cel mai mare de puncte (165), rezolvând exact toate jocurile următorii trei:

Emil Teodorescu-Piteşti, câştigătorul premiului de 1000 lei; Virgina Gabor-Timişoara, câştigătorul premiului de 500 lei; Ionel Pietraru-Iaşi, câştigătorul premiului de 300 lei.

Au câştigat câte o carte:

Titi Ghiţescu 155 puncte, Bucureşti; George Caiserliu 145 puncte, Bacău; Ionel D'Ally 145 puncte, Buzău; Paul Enescu 145 puncte, Craiova; Elena Stoiculescu 145 puncte, Craiova; Gheorghe N. Roman 145 puncte, Ţăndărei-Ialomiţa; Const P. Horjea 145 puncte, Câmpina.

Albota-Argeş: Ştefan Ştefănescu 120.

Arad: Ionescu I. Constantin 110. Alexandru Iasomie 75. Rusescu Gh. 85. Mandache Ion 80. Urziceanu Vasile 100. Urzeanu Camelia 75.

Bacău: Gheorghe Caiserliu 145. Const. Palade 120.

Bacău-Dărmăneşti: Stoian Popovici 125. Bercu Enghelberg 100.

Bacău-Schineni: Const. Mardare 70.

Bacău-Valea Rea: David Solomon 10. Gh. Mihalcea 10.

Balint-Banat: Mircea Petrescu 100. Linica Petrescu 100.

Bârlad: Alexandru Dobrinescu 15. Ella Căpitan Zamfir 15.

Bazargic: Gh. Dumitru 110. Bozniac Alexandru 115.

Botoşani: Albert Gross 100. Cohn Samuil 95.

Bistriţa: Aurel Moldoveanu 50.

Bistriţa-Năsăud: Zoe Buţureanu 135.

Brăila: Maria Trandafirescu 70, I. Carol 110, Eustaţiu Galatis 55. Arthur Popescu 95, Theodor Stamate 130.

Braşov: Alexandru N. Ivan 105. M. Abramovici 100. Bubi Schäfler 85. Paraschivescu Dumitru 97. Alecu Popescu 110.

Bucureşti: Vasilescu Ivan 95. Mardale Gh. Lucia 25. Maria Itu 25. Ionel Wittner 50. Emilian Wittner 50. Socrate Panaitescu 35. Traian Perieţeanu 125. Gică Ionescu 137, I. D. Răducanu 35. Mişu Tevi 105. Pantelie Romanitoiu 105. Nicu Gheorghiu 130. Gică Gheorghiu 130. Jeana Ionescu 135. Titi Ghiţescu 155. Alexandru Pârvulescu 130.

Buşteni: Ionel Munteanu 100.

Buzău: Trăienel Gh. Roman 130. Ionel D'Ally 145. Nicu Zamfirescu 75. Romeo Schneidero 95.

Călăraşi N. N. Dumitrescu 105.

Caliacra: Bunescu Ovid 100. Dănescu Niculae 75.

Câmpina: Mioara Maxim Constantin 25, Nicu Slavu 135. Gh. D. Ionescu 120. Cernătescu Petre 97. Const. P.. Horjea 145.

Chişinău: Aurora Popovici 135, Panaitescu S. 100.

Cluj: Puia Magda 75. Costescu Alexandru 100.

Constanţa: Chiril Economu 130. Ananel Salvator 135.

Craiova: Corneliu Puţureanu 145. Constantin Diaconescu 135. Bică Pisoski 130 Tudorică Nicolau 115. Mircea Trestianu 125. Paul Brădişteanu 130, Elena Stoiculescu 145. Paul Enescu 145. Aurel Enescu 145. C. Georgescu 100. Oscar Tell 110.

Focşani: Niculae Iliescu 135. Constantin Cojean 150. Nicolae T. Nicolau 135. I. Petrică 120.

Galaţi: Heinrich Herşcovici 120. I. Popescu 130. Apostol Dănilă 115. A. Iacob 120. Nicolai I. Dumitriu 135. Auflessungen 135. Cicerone A. T. Palade 135. Moses Fender 100. Constantin Stoian 85. Anton Logo-

Giurgiu: Carmen Dragoş 10.

Iaşi: P. Turcanu 15. N. Reisman 15.

Mizil: Horia Virgil Georgescu 75.

Ochiuri-Dâmboviţa: Bădulescu I. Dumitru 45.

Ocna Sibiului: Emil Albu 130.

Odobeşti-Putna: Iancu Avram 135 şi Iosif Avram 135.

Oradea Mare: Deprin Andreescu 135.

Piteşti: Vasilescu Dumitru 95. Haralam-Polizu 130.

Li Meranzis 95. Popescu Constantin 110, Ion

Ploeşti: Lia Popescu 50, Milu Marsohn 90. Alexandru Marinescu 90. Mărgăritescu Valeriu 90.

R.-Vâlcea: Grigore Lebădă 55. Mircea Lebădă 55. Gicu Arsenescu 120. Puica Drăguşanu 100. Titi Rădulescu 75.

Roman: Plut. Bucătariu 30. Marioara Bonta 105. Corneliu Bonta 105.

Roman-Gherăeşti: Ionel Gheri 60. Vladimir Gheri 60.

Romanaţi-Ogoga: Traianus N. Gagiu 100, Ghiţă Cojoacă 86 şi Florea Ioaniţescu 75.

Trg. Mureş: Mircea Berindei 115.

Tr. Ocna: Mauriciu Herşcovici 120. Enghelberg Natan 115. Gusti Segal 75.

Ţăndăreni-Ialomiţa: Gheorghe N. Roman 145.

Teleorman: Bubi Popper 120. Mitică Popescu 75. Onică Popescu 75.

Timişoara: Isăceanu Constantin 85.

Tulcea: Zamfiriţa V. Anghelescu 20.

Slatina: Ionel Theodoreanu 110. Polichroniade 65.

T.-Severin: Potopeanu Romulus 140. G. Gh. Mircea 130. Olimp 55. Constantin Oateş 115.

Vâlcea Drăgăşani: Guţa Erdely 115. Etta Erdely 115. Ungurel Aragon 135.

Vălcea Dăeşti: Dimitraşcu Nicu 120.

REALITATEA ilustrată

ANUL II, No. 37
29 Septembrie 1928

20 PAGINI
Apare Sâmbătă

O scenă din „Iancu Jianu", film românesc, realizat de Horia Igiroşanu pentru „Clipa-film"
(Iancu Jianu—D. Dumitru Sireteanu şi *Sultana* - D-ra Iva Dugan). (Foto Romanacher)

REALITATEA ilustrată

ANUL II, No. 38
6 Octombrie 1928

20 PAGINI
Apare Sâmbătă

Lya Mara și Fred Louis Lerch în marele film „MARY LOU"

MONOPOL „MERCUR" FILM

„Novidades"

CERUL Madridului a fost săptămâna trecută învăpăiat, de flacările care împresuraseră și care au nimicit cel mai mare, mai vechiu și mai insalubru teatru, din țara serenadelor și a luptelor cu tauri. Un spectacol sublim și tragic...

Am citit zile dearândul, amănuntele tot mai groaznice, oferite de agențiile telegrafice, și ne-am cutremurat. Au fost acolo scene înfiorătoare, care copleșesc închipuirea și care arată încă odată că deasupra capului nostru fâlfâie neîncetat aripa îndoliată a Destinului orb și crud.

Au căzut pe capul omenirii, în anii din urmă, atâtea lovituri și am înregistrat atâtea mari dezastre, încât o nouă nenorocire nu poate fi decât o lovitură dureroasă.

Omul rămâne tot o jucărie a fatalității, care-l poate menține de-asupra împrejurărilor, dar care deasemeni, îl poate da la fund. Iluzia puterei și a siguranței o are și insecta: din greșeală sau dinadins, talpa omului o strivește. Iluzia aceasta o are și omul, care totuș, insectă în momentul când se crede mai sigur de el și când e mai plin de încredere în steaua sa este strivit de greutatea destinului.

Nu, fără teama struțului: suntem morți în concediu. Ungurul din anecdotă, care se mira că tată-său a dat ortul popii, în chip neașteptat, (mâncat bine, culcat bine, dimineața sculat mort) *era, fără îndoială, un prost și ca el sunt și alții cari uită că, mai mult decât orice, e relativă existența umană.*

Un fapt care trebue reținut cu prilejul dezastrului de la teatrul „Novidades" din Madrid, este și acela că numărul victimelor nu ar fi fost așa de mare, dacă panica nu ar fi cuprins într'un vârtej dement, publicul spectator. S'au produs scene care te înfioară și te dezgustă, scene care arată că, împotriva aparențelor civilizate, omul a rămas încă fiara, în a cărei structură mai predomină, sălbatec, instictul conservării.

Au fost copii striviți, au fost femei călcate în picioare. Sauve qui peut...

Cei slabi, au fost zdrobiți, pentruca peste ei, să treacă, dezmetici, dezbrăcați de orice atribut omenesc, cei cu brațe vânjoase.

Eroismul uman e un rezultat al gândirii și al voinței noastre, câtă vreme suntem stăpâni pe ele. Eroismul uman, e de multe ori, o expresie goală. E o minciună.

In fond, ținem, fără să ne dăm seama și chiar fără să vrem, la pielea noastră. Nu punem preț pe viață decât în clipele de panică grozavă. Ești pregătit să renunți la ea fără păreri de rău, s'o jertfești de dragul unei femei frumoase ori pentru izbânda unei idei, câtă vreme ești conștient de tine.

Strigă-i celui care a săvârșit un act de eroism, sau care ar putea să facă orice jertfă: „Păzea!", — și omul va veni deaberbeleacul, fricos fără pricină.

Tragedia de la Madrid confirmă adevărul că omul nu e o ființă eroică. E o ființă lașă.

ION PAS

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

DESBATERILE procesului Găetan s'au sfârșit, prin condamnarea tristului erou, al urâtei drame din str. Romei. *Vox populi, vox Dei...* Nici un comentariu pe marginea verdictului juraților.

Câteva reflexii se pot face, însă acum, când cortina s'a lăsat peste ultimul act. A fost un spectacol pasionant și trist. S'au desfășurat atâtea lucruri urâte la bară, încât ești cuprins de un sentiment de revoltă și de unul de profundă tristeță. Se petrec atâtea scârboșenii într'un anume mediu social, încât mediul acesta îți pare o baltă cu apă verzuie, otrăvită.

Găetan n'a ieșit din proces mai curat. Dar s'a desprins din desbateri o certitudine: că el nu era unicul exemplar detestabil și că, prin urmare i se făcuse o nedreptate, atunci când fulgerele indignării obștești se îndreptaseră numai asupra lui.

Nici alții nu sunt mai buni ca el. In desfrâu nu s'a bălăcit numai el, și deaceea el nu merita *ni cet excès d'honneur, ni cette indignité.*

Condamnarea lui Găetan, are desigur, semnificația osândirei întregii societăți din care el a făcut parte; achitarea lui, ar fi trebuit să însemne deasemeni contopirea întregii societăți mondene în ansamblul de fapte ce i s'au imputat.

Dar poate că aceste intenții au și determinat verdictul.

* * *

CAPUL lui Bălan a fost adus la București și expus în galantarul Morgei, alături de alte câteva capete de nenorociți a căror existență a durat cât durează un anotimp: câteva luni de tâlhării și de crime, la drumul mare, după care glonțul jandarmului și-a croit drum în pieptul răzvrătitului.

* * *

NICI în acest an rezultatele examenelor pentru bacalaureat, n'au fost îmbucurătoare.

Procentul celor căzuți e și acum prea mare. Nu e locul să insistăm asupra cauzelor care determină aceste deplorabile rezultate dar se poate formula dezideratul unei mai largi înțelegeri, din partea dascălilor examinatori.

* * *

INTRE timp, se apropie Sf. Dumitru, dată fatală pentru cei cari, vorba poetului, „în scurtul popas al vieții ei sunt chiriași trecători".

Sunt case libere. Cercetați „Mica Publicitate" sau priviți biletele „De închiriat" puse pe atâtea imobile. Dar locuințele libere sunt în majoritatea lor, imobile prea mari, nu atât pentru necesitățile, cât pentru posibilitățile materiale, ale majorității chiriașilor.

Fapt e, că avem locuințe libere, dar că ele sunt sortite să rămână tot libere, deoarece proprietarii țin la preț și chiriașii nu l pot oferi.

* * *

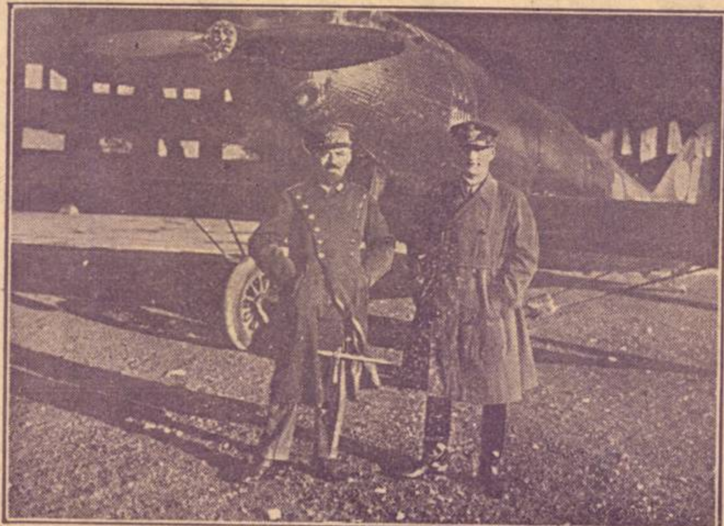
MAREȘALUL Pilsudsky, șeful guvernului polonez a fost primit oficial de guvernul și autoritățile noastre.

Excelența sa, a făcut câte-va vizite oficiale, a depus o coroană la mormântul Eroului necunoscut și a luat parte la câte-va recepții și banchete, organizate în onoarea D-sale.

Această vizită, este un nou inel la lanțul solid al amiciției polono-române, chezășia păcei în Orient.

Tristul erou Gh. GAETAN

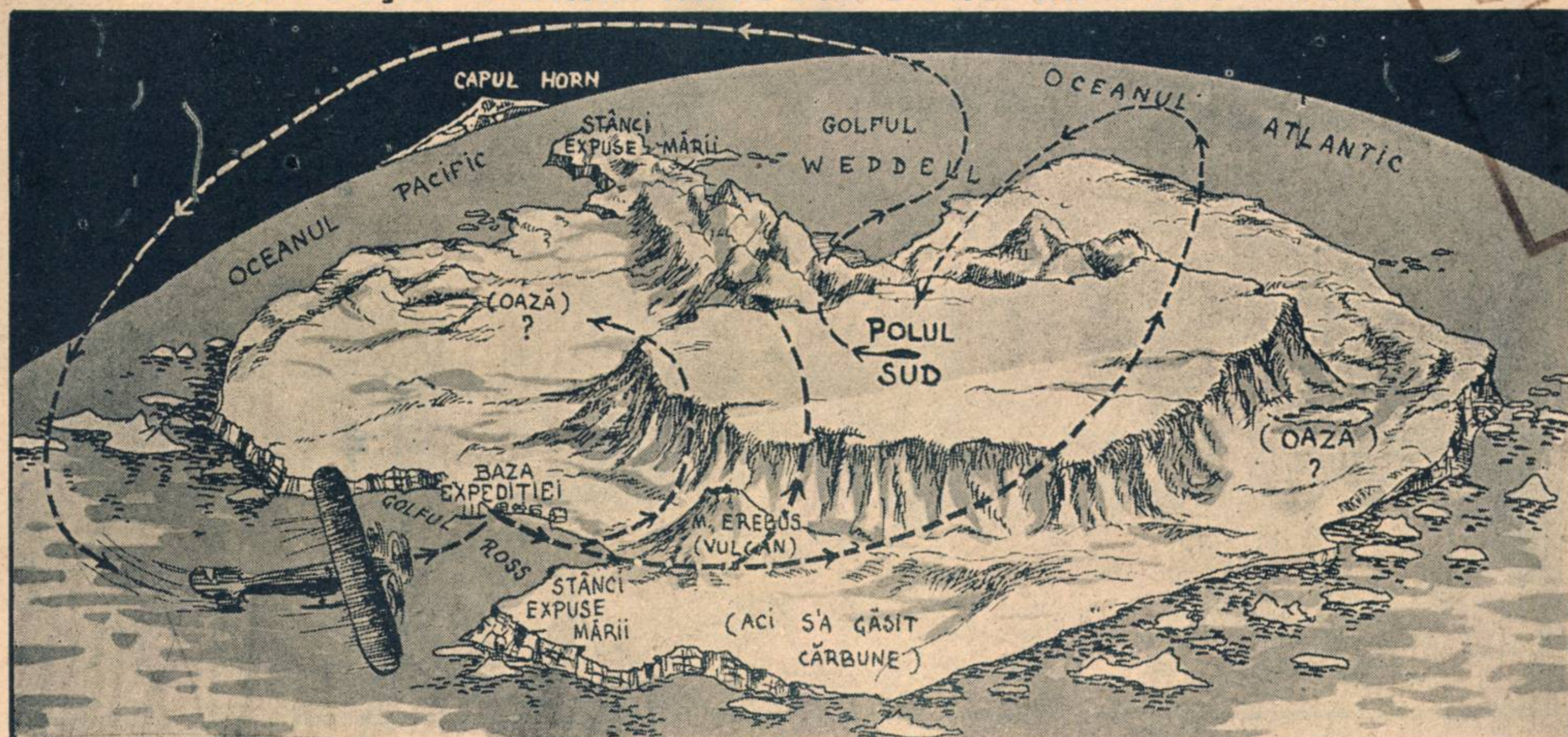

Aviatorii români, cari au pornit în raidul București-Varșovia.

Echipa poloneză de foot-ball, la mormântul Eroului Necunoscut.

EXPEDIŢIA COMANDANTULUI BYRD LA POLUL SUD

HARTA POLULUI SUD

ÎNTR'UN număr trecut al revistei noastre am publicat un foarte interesant articol, în care arătam în linii generale care sunt scopul şi rezultatele ce se aşteaptă de pe urma expediţiei comandantului Byrd la Polul Sud.

Cum este şi logic, articolul nostru a stârnit interesul general întrucât am fost prima publicaţie românească, care am anunţat la timp şi în mod detailat această mare expediţie ştiinţifică.

Ziarele străine şi telegramele primite anunţă pornirea expediţiei compusă exclusiv din personalităţi cunoscute şi îndestul de apreciate în lumea savanţilor şi a ştiinţei moderne.

La 24 Septembrie a. c. expediţia s'a pus în mişcare pornind din portul New-York pe o corabie puternică transformată după ultimele cerinţe moderne în spărgător de ghiaţă. Pe bordul vasului s'au încărcat alimente, articole de îmbrăcăminte, medicamente şi combustibil care asigură expediţiei posibilitatea de a rămâne în regiunile antarctice mai bine de trei ani.

Aparatele ştiinţifice care au fost încredinţate exploratorilor, de cele mai importante fabrici de specialitate, sunt — dupe afirmaţiile cunoscătorilor — de o preciziune extraordinară şi se crede că graţie lor, savanţii vor putea controla şi stabili în amănunţime extraordinarele fenomene magnetice, electrice şi atmosferice, stabilite până acuma în mod prezumtoriu la Polul Sud.

Expediţia are ataşate la bord două avioane trimotoare, lucrate special de o mare firmă americană, cu care se vor face explorările spre centrul continentului antarctic. Expediţia a pornit sub cele mai bune auspicii şi se crede că datorită climei sudice vasul va ajunge fără prea multe greutăţi în punctele explorate până acum.

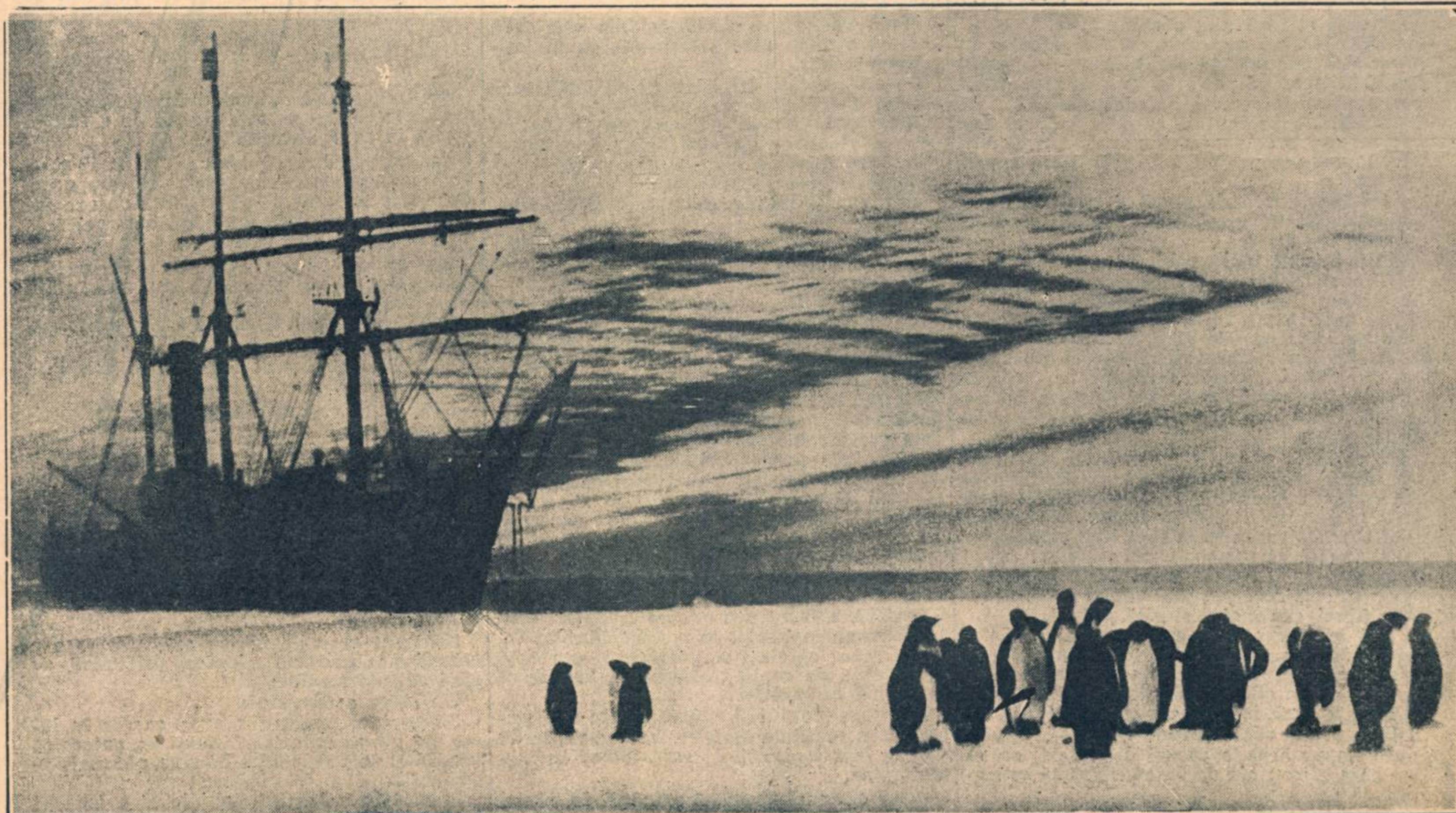
Inainte de plecare, comandantul Byrd a declarat că îşi leagă toate speranţele de această expediţie, pe care o consideră drept cea mai temerară, din toate întreprinderile sale.

Aşa cum expediţia generalului Nobile, la Polul Nord, a stârnit interesul întregei omeniri, tot aşa şi marea expediţie a comandantului Byrd, promite să devină centrul de atracţie al interesului general, pe cel puţin doi ani.

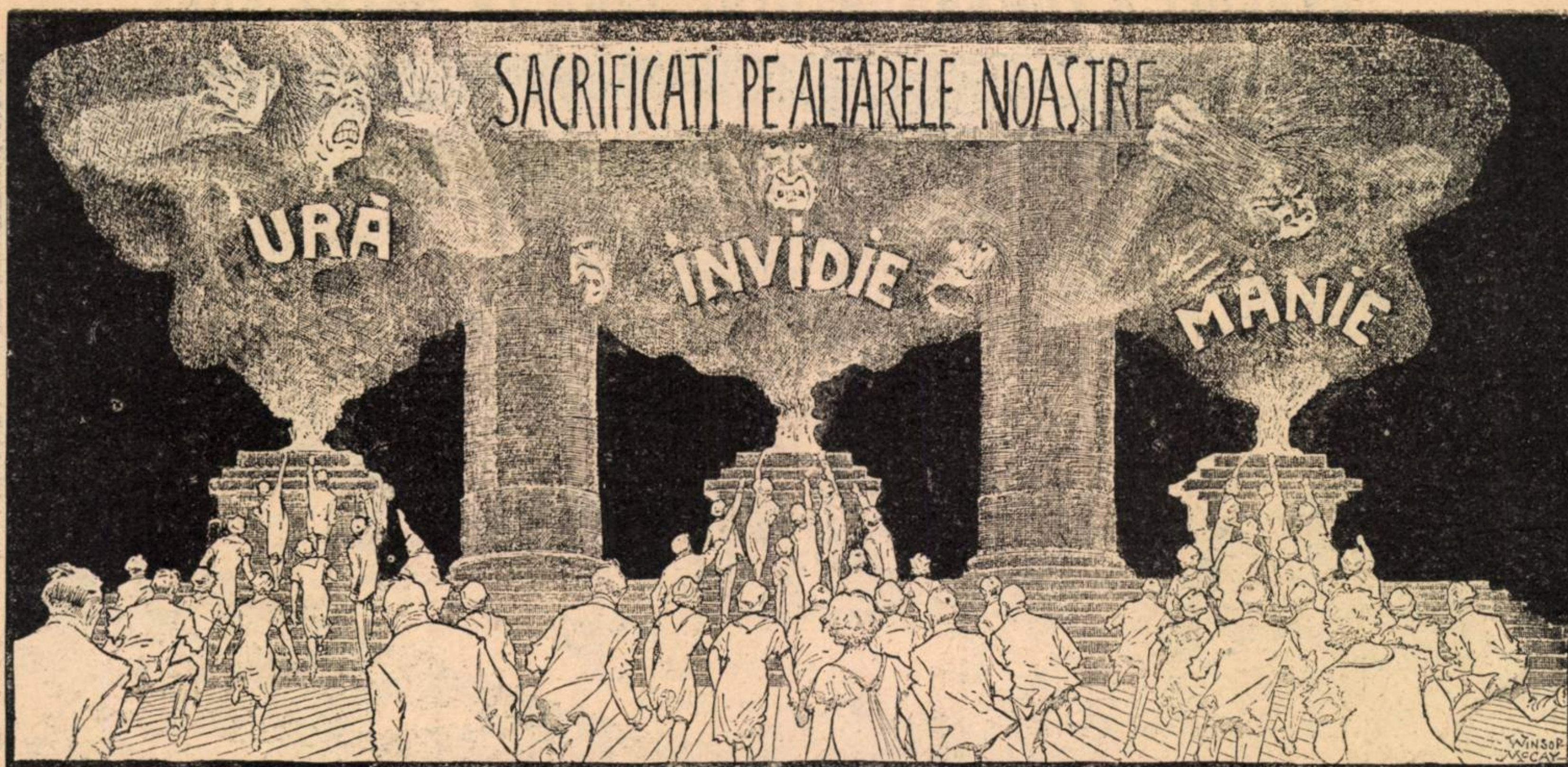
Sperăm însă, că eruditul savant şi îndrăzneţ explorator, a ştiut graţie mijloacelor care i s'au pus la dispoziţie, să pună la adăpost de orice surpriză, vieţile omeneşti şi speranţele, care s'au pus în această expediţie, pentru ca omenirea să nu mai arboreze doliul şi să nu se sbată în nesiguranţă ca în ultima expediţie polară.

Savanţii români precum şi întreg publicul românesc vor urmări, desigur, cu cea mai mare atenţiune, peripeţiile prin care vor trece acei ce pleacă prin ţinuturi încă necălcate de picior omenesc, iar rezultatele expediţiei, ne vor interesa în acelaş grad ca şi pe celelalte naţiuni.

Omenirea aşteaptă!...

Vasul expediţiei, face cunoştinţa pinguinilor.

Cei trei aprigi dușmani ai noștri

Mai bine de jumătate din specia omenească aduce jertfe pe altarul celor trei divinități hidoase: URA, INVIDIA și MÂNIA.

Acestea au supraviețuit in mintea omenească încă din vremurile intunecate, când omul ura pe cel mai apropiat de dânsul. Din ură se născu mânia și aceasta a dus la înverșunatele lupte dintre oameni; când puterea, a dat naștere invidiei.

Foarte mulți oameni săraci s'ar simți fericiți sufletește și materialicește, dac'ar fi în stare să recapete tot ce-au jertfit pe cele trei altare.

Eliminați ura din mintea voastră și aceasta va deveni limpede.

Desbrăcați-vă sufletele de invidie și problemele voastre vor deveni mai simple, mai ușoare.

Inăbușiți-vă mânia și veți căpăta intâietate față de potrivnicii voștri.

DUȘMANII CEI MAI APRIGI, II PURTAM IN NOI INȘINE.

DUȘMANII noștri cei mai aprigi se găsesc în noi inșine. Ei luptă împotriva noastră, ne îndeamnă la rău, ne influențează spre căi greșite și duc spre ruină milioane de vieți omenești.

Și, când vorbim de „individ" ne raportăm și la „națiune".

E deajuns, pentru aceasta, să vă gândiți la dușmanii dinăuntru și dinafară ai unei națiuni.

In desenul pe care-l reproducem mai sus, autorul zugrăvește in chip admirabil, cele trei simțiminte dăunătoare.

URA e arătată așa cum a fost totdeauna: furioasă și fără nici o cumpănire.

INVIDIA un monstru cu trei capete, cu trei fețe crispate de amărăciune, toate privind și iscodind peste tot pentru mai multă alimentare totdeauna neîndestulată.

MÂNIA e prezentată ca o tortură de sine rozătoare, smulgându-și părul, mușcându-se, lovindu-se pe sine însuși, în lipsa aproapelui.

Cu foarte reduse excepții, mai toți am adus jertfe pe unul, două, sau chiar toate aceste trei altare.

PE altarul URII, oamenii și-au jertfit liniștea sufletească. Și, ce-i mai rău, au sacrificat liniștea și nevinovăția.

Pe acest altar, focul ce arde neincetat, a distrus milioane de vieți, prin certurile religioase. Ura religioasă, e cea mai groaznică dintre uri. A distrus milioane de oameni în certuri de rasă, prin ură de rasă. La oamenii înapoiați, semi-sălbateci, ura de rasă este eternă.

INVIDIEI, oamenii i-au jertfit independența cheltuind ceeace nu puteau obține în comparație cu sforțările altora. Au jertfit liniștea spiritului și odihna minții. Un suflet invidios nu se împacă nici cu sine însuși și nici cu lumea inconjurătoare.

Impotriva invidiei, profetul Moise a scris printre cele zece porunci aduse de pe muntele Sinai, cea mai deslușită poveță:

„Să nu râvnești la casa vecinului, să nu râvnești la femeia lui, nici la bărbatul care-l slujește, nici la femeia care-i aduce foloase; nici la oile sale și nici la asinul său".

Povața sună într'adevăr cam ciudat în zilele noastre, căci n'avem decât să privim spre nenumăratele cazuri de divorț, ca să ne dăm seama cât de desconsiderată este acum.

Cetățeanul de astăzi, nu mai râvneștee la asinul sau oile vecinului, ci la casa mai frumoasă și mai mare a acestuia. Râvnește la luxosul său automobil, la bogățiile în care se desfată, sau la înalta poziție socială pe care o ocupă.

Modă veche sau nouă, invidia este însă aceeași otravă, care sălășluește în majoritatea minților.

Pe altarul invidiei, bărbații au jertfit prietenia, oportunitatea și succesul.

Invidiând pe alții, oamenii au pierdut oportunitatea de a înfăptui lucruri folositoare.

Invidia, întocmai urii și mâniei, otrăvește judecata și frânge puterea.

Dar, ura și invidia pot totuși să fie combătute.

In acest scop, ar fi nevoe de o încordare a voinții și punerea în funcțiune a puterei autocriticei.

Peste o serie de ani, noi, acei cari invidiem și urâm, nu vom mai fi pe această lume și nici lucrurile sau ființele invidiate sau urâte. Ce mare deșertăciune și mânie se găsesc în cheltuirea acestor două energii! Mult mai lesne putem căpăta un lucru dorit, dacă muncim pentru el, decât dacă ne pierdem vremea invidiindu-l.

IN ceeace privește MÂNIA, foarte mulți se simt mândri când spun că li-e rușine de dânsa.

MÂNIA e o molimă care apare pe neașteptate și seceră tot ce-i ese în cale.

MÂNIA a determinat pe Cain să-și ucidă fratele și a împins pe Alexandru cel Mare să-și omoare cel mai bun prieten.

MÂNIA a făcut din om un trădător, pentru care au fost înălțate spânzurătorile. Tot ea e aceea căreia i se datorează purtarea crudă față de copii, tratamentul barbar ce se aplică animalelor.

I se pare omului că mânia îl face mai puternic. In realitate însă, ea face să-și piardă poziția avantagioasă, descoperindu-l în fața unui atac.

Orice om consecvent și stăpânit de păreri de rău, se ferește de mânie și face neincetate eforturi ca să se lepede de dânsa.

Thomas Jefferson a zis: „Când te'nfurii, numără mai întâi până la 10 și apoi vorbește. Dar când te înfurii rău de tot, nu strică să numeri chiar până la o sută.

„Mânia" a spus Jeremy Taylor, „e totdeauna groaznică sau ridicolă".

Autorul desenului nostru nu exagerează câtuși de puțin dacă a conceput Mânia mușcându-se ea însăși și smulgându-și propriile plete.

Mânia este pasiunea cea mai neputincioasă ce întovărășește mintea omului. Nu atinge de fel ținta către care e asmuțită; lovește mai curând omul care e robit de dânsa, decât pe acela către care a fost îndreptată.

Nu trebuește însă confundată ura cu îndreptățita opunere, față de tot ce e rău și greșit, în acest univers.

Un om poate foarte bine să „urască" sclavia, nedreptatea, fățărnicia și aroganța. Asta este tot atât de diferit față de ura individuală, cum este un gând abstract față de o mușcătură de câine.

Invidia nu trebue asemuită cu ambiția. Acea emoție care inspiră pe om spre înfăptuiri mai înalte, să fie mai bun **și să-și îmbunătățească locul și tot ce a reușit să acumuleze prin muncă cinstită.**

Invidia **e tot una cu neputința.** Ambiția **e nobilul avânt.**

Ura, invidia și mânia, au consumat și risipit mai multă energie decât toată munca folositoare pe care a înfăptuit-o făptura omenească. Și, din nenorocire, una stimulează pe cealaltă.

Socotim că e bine să reamintim cuvintele lui Balzac:

„Ura este viciul de care suferă sufletele strâmte. Acestea o simt în micimea lor și o arborează ca pretext pentru exercitarea unor tiranii josnice".

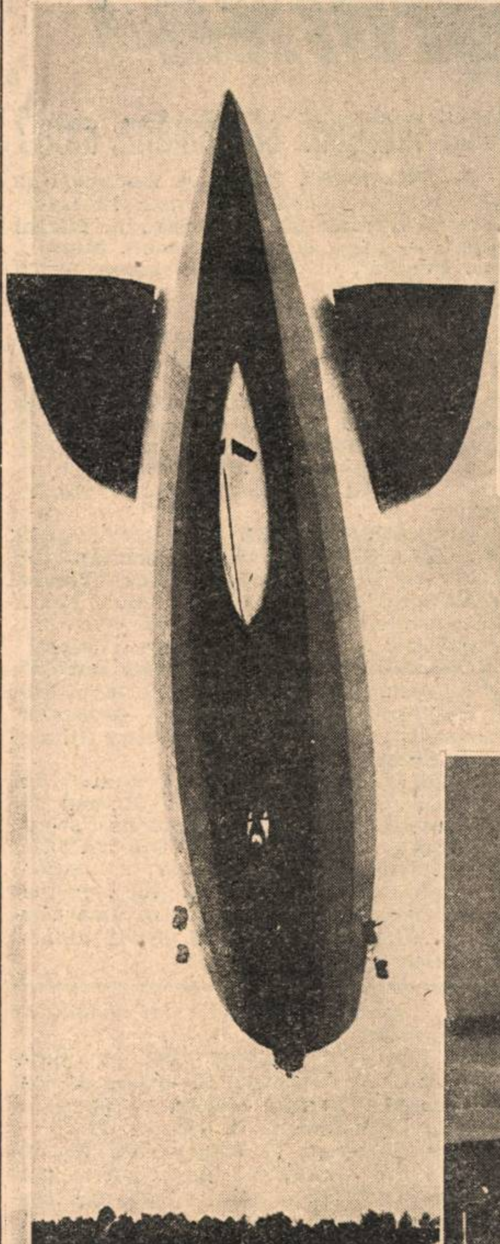
Cea mai greu de învins este ura care e bazată pe fanatism religios, prejudicii de rasă sau de familie.

Un lucru e adevărat:

Că oamenii, pentru a avea succes în lume, au nevoe de orice fărâmă de putere ce posedă și de o stăpânire de sine, cât mai desăvârșită.

Lepădați-vă de ură, invidie **și** mânie **și veți avea în mână balanța mintală, singura care vă poate fi de folos în viață.**

OAMENI FAPTE ŞI IDEI

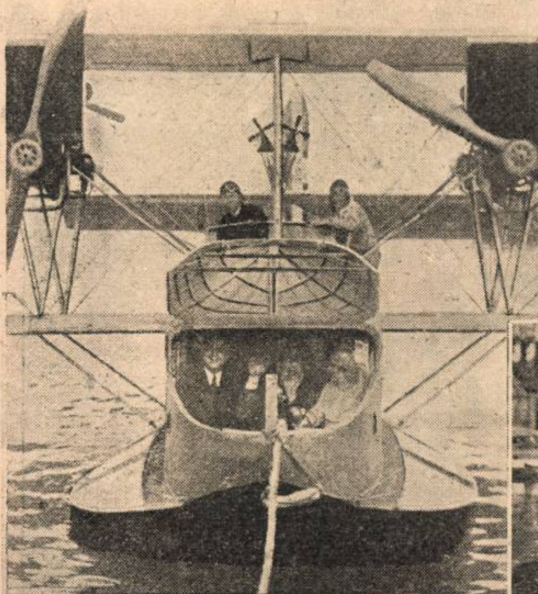
La stânga: **Primul zbor al noului dirijabil** „Graf Zeppelin", **care va zbura in America, iar in primăvara viitoare la Polul Nord.**

La dreapta: **DIPLOMAŢIA CAPITALISMULUI, aşa cum este caricaturizată, pe străzile Moscovei. Tipul reprezentativ, — de regulă generală, — Sir** Austen Chamberlain, **ministrul de externe al Angliei.**

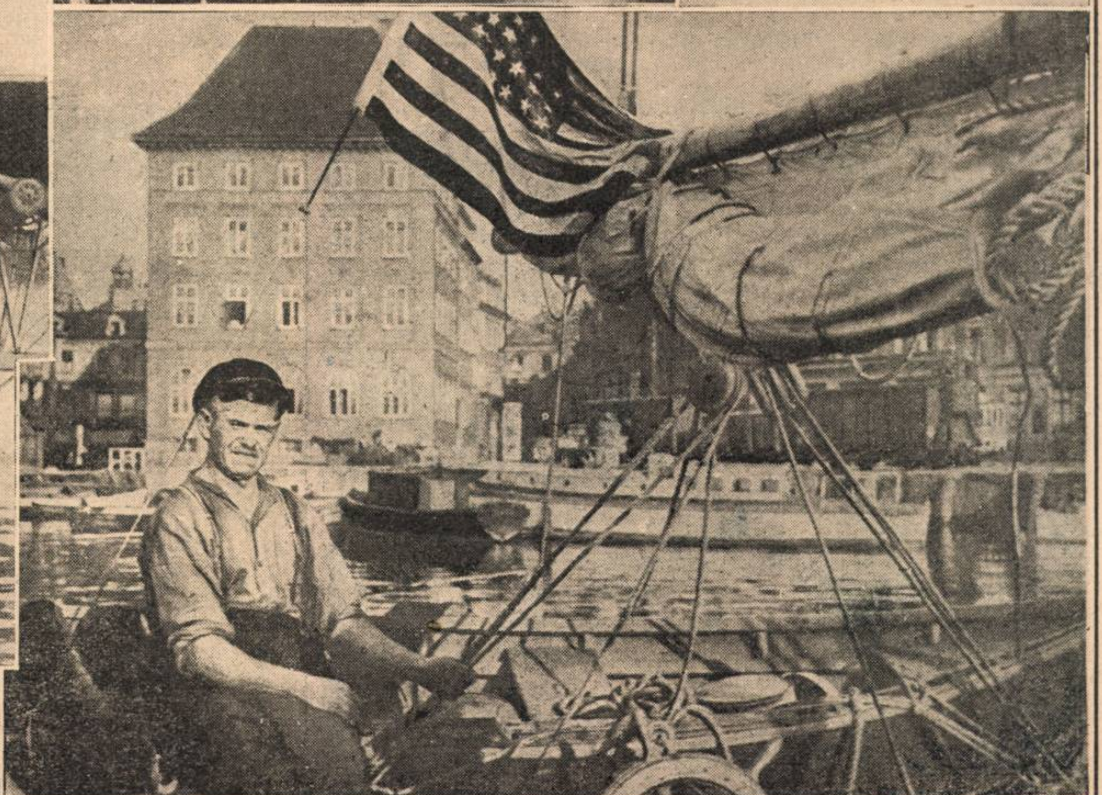

La stânga: TOM MIX, **celebrul interpret al cowboy-lor, a fost tradus in faţa judecăţii, deoarece a... bătut dintr'o glumă, pe colegul său de studio,** MORISSON.

Jos: **Căpitanul** JOHN CRACKE **din marina americană, care in trei ani, a străbătut toate mările principale, intr'o barcă uşoară cu pânze. Pe drum, şi-a format, o splendidă colecţie de scoici, bureţi şi plante marine, uscate.**

Noul avion pentru transporturi rapide de pasageri, intre Dower şi Calais.

Rubrica Cinematografică

Inceput de sezon

Toamna şi capriciile ei, strânge în calde săli de spectacol în faţa ecranelor luminate de magice lanterne, pe toţi acei ce vor să uite o clipă de frământările de toate zilele.

Toamna, se luminează ecranele; sălile se îmbracă în haine de gală; un vânt de nelinişte prinde a bate între pereţii chinuiţi de lungă aşteptare, în timpul verii.

Toamna e sezonul şi reazămul artei tăcute.

O bună parte din săli, au deschis stagiunea, vestigiu glorios al sălilor de teatru. Cinematograful, nou venit, susţinut din **nou** şi prin **nou,** ar fi trebuit să găsească altă expresie, pentru deschidere de stagiune. Spiritul nou cere o formă nouă.Dar pentru că nimeni nu s'a obosit s'o găsească, o acceptăm.

Deci, se deschide stagiunea cinematografică.

Ordinea de bătae este încă un secret. Am admirat până acum doar, **Moulin-Rouge,** film realizat de E. A. Dupont, cu Olga Tchekova, în sala Odeon; **Manon** cu John Barrymore şi Dolores Costello la Capitol; **Grădina lui Allah** cu Alice Terry şi Ivan Petrovici, la Cercul Militar. Să socotim deschisă stagiunea la Trianon cu **dr. Schaeffer,** ginecolog sau cu **Mireasa răpită,** în care vedem pe delicioasa Billie Dove ?

Lux, Lipscani, Palace, Eforia.

De aici, pentru cei 100.000 de cititori ai revistei, vom căuta să urmărim tot ce trebue să fie relevat din lumea vastă a cinematografiei.

De aici, vom inzista asupra artei veacului, asupra cinematografului, atât de hulit, atât de admirat, continuând să se desfăşoare în ciuda atâtor dificultăţi ce-i stau în cale.

Cei 100.000 de cititori ai **„Realităţii"** care ne vor urmări, vor avea satisfacţia de a fi la curent cu tot ce poate interesa, vor fi în constantă legătură cu noi care le rămânem la dispoziţie pentru tot ce îi leagă şi au nevoe de lămurire din cinematograf. Iar directorilor de săli, cât şi celor ai caselor de locaţiune, le cerem să urmărească această rubrică, unde vor găsi ecoul miilor de cititori dornici să cunoască frumuseţile ecranului.

Pentru specialişti, rămânem deasemeni la dispoziţie şi coloanele noastre, le sunt larg deschise.

MÉNALQUE

Ecouri cinematografice

MARION DAVIES cunoscuta vedetă americana, a vizitat acum câteva săptămâni Parisul. Cu această ocazie, d. Herriot, ministrul de instrucţie Publica i-a acordat prin d. Philippe Berthelot, panglica de ofiţer a acestui departament, drept omagiu pentru talentul său. Panglica i-a fost înmanată cu următoarele citaţiuni: „Pentru perfecţiunea sa în arta cinematografică; politeţei sale fără margini şi drept mulţumire pentru serviciile pe care le-a adus artei franceze.

* * *

A MURIT Georges Dureau cunoscutul ziarist cinematografic francez, care a fondat *Ciné-Journal.*

La mormântul lui au vorbit d-nii Henry Coutant şi E. L. Pouguet, cari au evidenţiat meritele marelui dispărut. Georges Dureau a decedat în vârstă de 55 ani, după o lungă şi chinuitoare boală.

* * *

HAROLD LLOYD a început realizarea primului său film vorbitor. E inutil de a mai comenta această ştire.

* * *

PANAIT ISTRATI, scriitorul de origină română, care a obţinut mari succese la Paris, cu romanele sale originale, a fost angajat de marea firmă sovietică „Wufku" ca scenarist. Dealtfel unul din primele sale romane *Kira Kiralina,* a cărui acţiune se petrece prin împrejurimile Brăilei, a fost realizat de „Wufku" şi actualmente, se proiectează pe ecranele sovietice.

Unde mergem săptămâna asta?

LA **„TRIANON",** frumoasa şi moderna sală de cinematograf, din Bd. Elisabeta, se reprezintă: **„Montmartre... la miezul nopţei",** — după superbul roman, **Minuit... place Pigalle",** de Maurice Dekobra, — cu **Nikolas Rimsky.**

In regia lui Renée Hérvil, filmul este de o adâncă umanitate şi acompaniat de orchestra specială, va fi un adevărat eveniment.

CINEMA **„CAPITOL",** prezintă **„Vraja Parisului"** cu **Lil Dagover, Gaston Jaquet, Leon Barry,** etc. Un film, care evocă lupta sufletească a unei femei, care iubeşte mai mult arta, decât căminul său liniştit.

CINEMATOGRAFELE **„SELECT"** şi **„BULEVARD-PALACE", reprezintă:** „Căi **greşite"** cu **Brigitte Helm** şi **Jack Trevor.**

Admirabilă realizare, a regisorului Pabst, care a evidenţiat încă odată, ce efecte superbe se pot scoate, din „mişcare şi linişte".

O**DEON-UL,** prezintă **„Misiunea secretă",** un film, care redă admirabil, lupta dintre emigranţii ruşi şi emisarii sovietelor. Protagoniştii: **Suzy Vernon, Walter Rilla** şi **Henry Stuart.**

CINEMA **„ELITE",** (fost „Frascati") din calea Victoriei, prezintă: **„Primul păcat"** care atrage un public numeros şi select.

CINEMA **„MARIOARA VOICULESCU"** (Cercul Militar) prezintă zguduitoarea dramă: **„Râzi paiaţă!"** Rolul principal este interpretat de marele artist **Lon Chaney.** Un film, care va atrage pe toţi amatorii de artă veritabilă.

Poşta Cinefililor

Mihai Sipos. — Douglas Fairbanks: Douglas Fairbanks studio, Hollywood, Calif., U. S. A. N'am cunoştiinţa nici unei reviste româneşti din New-York.

Ketty. — Altă adresă mai exactă a lui Willy Fritsch n'am.

Nanu. — Irene Rich şi Conway Tearle: c/o The Standard Casting Directory: 616 studio, 7200 Santa Monica Blod. Hollywood, Calif., U. S. A. Lillian Harvey: Berlin Duesseldorferstrasse, 41. Hary Liedtke are 40 de ani, iar Wilma Banky 25.

Ninon de Vrţ. — Francesca Bertini 34 de ani, Jean Angelo 40, iar Wladimir Gaidaroff 39.

Tom Rex. — 1) Soremar-film, str. Bateriilor, 22. 2) Ar fi nimerit să urmaţi o şcoală de cinema. Pentru aceasta vă puteţi adresa la Clipa-film, C. A. Rosetti, 2.

Fleure D'Orange. — Nici o casă fie din ţară, fie din străinătate nu primeşte manuscrise, astfel că e inutil să vă mai răspund şi la celelalte puncte.

Un cititor. — Maria Paudler: Berlin, Halensee, Albrechtachillestr. 59.

Nicu Reiss. — Harry Piel, Berlin W. 15, Konstanzerstrasse, 7.

Pallas Athena. — Ivan Petrovitch are 30 de ani,iar Evelyne Holt, 22.

Anna Sten, **în marele film rusesc** „Condicuţa galbenă".

Marele artist Lon Chancy, în cea mai recentă travestire

Cinematograful trece printr'o nouă fază

Panica ce s'a stârnit la Hollywod este oare justificată?

Ce cred specialiştii despre filmul vorbitor

CINEMATOGRAFIA a intrat într'o nouă fază de copilărie. Şi asta se întâmplă tocmai într'o vreme când se credea că atinsese o maturitate destul de fericită. Pe neaşteptate această artă se vede însă trântită înapoi, spre o nouă copilărie, spre o nouă epocă de desvoltare.

După dibuiri care au ţinut ani dearândul, filmul a început în sfârşit să capete o formă bine definită. Inceputurile nu însemnau decât nişte fotografii animate, care arătau clowni ce făceau tumbe, oameni ce alergau de colo până colo şi aşa mai departe. Incetul cu încetul, fotografiile animate au îmbrăcat o formă de artă. O anume technică se desvoltase. Directori de scenă şi regisori, actori şi actriţe, au început să se familiarizeze cu limbajiul tacit al fotografiei cinetice. Dar acum, toate aceste harnice albine vor fi nevoite s'o ia dela capăt, învăţând cum să... vorbească.

In evoluţia de până astăzi, o parte esenţială, era desvoltarea ce o luase arta jocului de scenă. La început artiştii cinematografici nu erau alţii decât acei cari jucau teatru pe scenele obşnuite. Stilul în care jucau pentru film nu era deosebit de acela pe care-l întrebuinţau pe scenă. Filmul urma exact metoda şi construcţia scenei de teatru. Actorii jucau dramă mută.

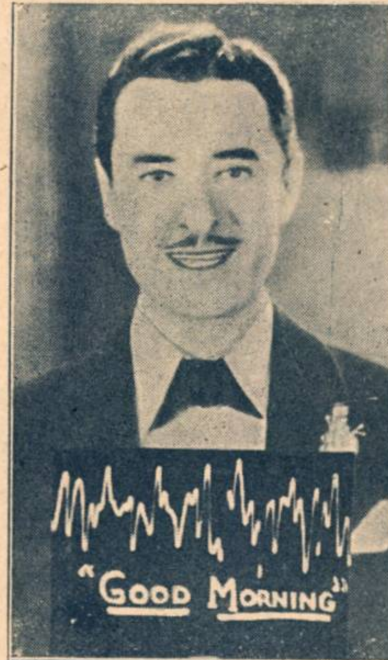

GRETA GARBO

Insă acest film a căzut şi la orizont şi-a făcut apariţia interpretarea adevărată, necesară pentru cinematograf. In America **Mary Pikford, William S. Hart, Charlie Chaplin, Douglas Fairbanks** şi alţii, au fost printre primii ca-i au demonstrat cum trebue să se joace pentru film. Era jocul mut al expresivităţii. Şi nu ceva stereotip; fiecare dintr'înşii avea maniera sa personală — pentru exprimarea lucrurilor, cu faţa, braţele, umerii şi picioarele.

Cinematograful deveni din ce în ce mai popular, iar publicul, gustând prezentările ce i se făceau, începu să aştepte noutăţi. **Norma Talmadge, Clara Kimball Young** şi alte stele, apărură pe firmament şi lumea începu să aprecieze şi frumuseţea fizică a actorilor şi actriţelor.

Şi cu cât se scurgea vremea, cu atât jocul pe ecran căpăta o retuşare mai desluşită. Printre favoritele de astăzi sunt: **Collen Moore, Clara Bow, Norma Shearer, Norma Talmadge, Vilma Banky, Gloria Swanson** şi **Lilian Gish.** Printre bărbaţii cei mai populari pot fi citaţi **Ronald Colman, John Barrymore, John Gilbert, Richard Barthelmess, Lon Chaney, Tom Mix, Wallace Beery, Emil Janings, Harold Lloyd** şi neperitorul **Charlie Chaplin.** Aceştia sunt numai câteva pilde. Fiecare dintre ei reprezintă câte o variată personailtate a ecranului. Şi nu toţii sunt frumoşi. De pildă, **Emil Janings, Lon Chaney, Wallace Beery,** ating uneori culmi de urâţenie, totuşi hidoşenia pe care o imprimă personagilor ce interpretează, nu displace şi nu desgustă. Secretul succesului trebuie căutat în felul natural şi expresiv cum întrupează rolurile. Aruncă depe ecran un fel de punte de unire sufletească între ei şi public — ne smulg lacrimile cu aceeaş uşurinţă cu care ne fac să râdem cu hohote.

JOHN GILBERT

* * *

LA Hollywood se găsesc o mulţime de femei frumoase, car au fost nevoite să renunţe pentru totdeauna la cinematograf. Pricina este că nu pot da o bună fotografie. Artişti capabili au trebuit să părăsească studiourile pentrucă aparatul fotografic nu reuşia să le prindă toate modulările de expresie ale feţelor.

LON CHANEY

Se ştie că fotografia este de fapt un fel de scris al luminei. Textul obrazului cuiva gradul în care reflectă razele de lumină, determină calitatea apariţiei pe ecran. Fotogenia este tot atât de esenţială pentru steaua unui film caşi tratamentul cinematografic ce se acordă unei povestiri. E cea mai importantă probă a putinţii de a face cinematograf. Multe artiste de mâna întâia, dela teatrele obişnuite, n'au putut păşi spre cinematograf, fiindcă faţa lor nu este fotogenică.

Acum, întreaga lume a filmului e revoluţionată. Hollywoodul e în panică. Nimeni nu ştie ce se va întâmpla, dar fiecare pare a fi turburat. Directori de scenă, regisori, scriitori de scenarii caută cu toţii să se acomodeze nouilor condiţiuni. Căci deşi până azi nu s'au făcut decât câteva filme vorbitoare mai mari, companiile producătoare anunţă totuşi planuri de producţie în măsură largă. Dacă vor aduce aceste planuri la înfăptuire sau dacă le anunţă pur şi simplu ca să nu le-o ia alţii înainte, aceasta e o întrebare.

Fără îndoială însă, că problema filmului grăit pluteşte astăzi asupra Hollywoodului întocmai cum plutea nu demult pe cerul său una din acele faimoase cete, din sudul Califorinei.

Trebuie să se facă o distincţie între filmul vorbitor şi filmul însoţit de suplimente de muzică sau imitaţii de sunete. Când s'au adăugat filmelor de artă acompaniamente de orchestră şi sgomote, ca acelea ale sirenelor de fabrică, clopotele săniilor, pocnete de revolvere, şi tot ce se putea imita pentru reliefarea filmului, nimeni nu a fost alarmat. Era un adaus şi alt nimic.

NORMA SHEARER

Dar dacă actorii de cinema au început să grăiască **întreaga artă mută e sdruncinată.** Deodată, actorii cari stăteau departe de lumea filmului, cu dicţiuni frumoase, au tresărit ca la o comandă şi se pregătesc să invadeze cinematograful.

Ceeace aflăm, după rapoarte sosite din Hollywood, e într'adevăr menit să provoace senzaţie. Acolo, cultivarea vocală a devenit exerciţiul de căpetenie. Se spune c'au apărut instructori vocali, întocmai cum apar florile în bătaia soarelui primăvăratec. Şi probabil că nu toţii sunt competenţi. Şarlatanii vor face desigur afaceri bune, cel puţin o bucată de vreme. Aşa e situaţia la Hollywood.

Adevărul este că multe din stelele actuale n'au dicţiune convenabilă. Numai acele câteva care au obţinut mai întâiu succese în teatru, sunt gata să păşiască curagioase în faţa maşinilor de înregistrare a sunetelor. Ce se va face însă marea majoritate care s'a înălţat doar între pereţii studiou-

rilor? Se pare că legea veche a compensațiilor a renăscut...

* * *

LA Hollywood se găsește și un număr de actori europeni. Cea mai mare parte dintr'înșii vorbesc cu accent german sau suedez. Vor avea și aceștia mari neplăceri. Va putea oare o **Pola Negri** sau un **Emil Janings** să interpreteze roluri în care sunetele vor face parte din film? Așa dar, problema foarte desbătută astăzi este aceea: ce se vor face acești mari actori, în fața cuceririlor filmului vorbitor? Și încă o chestiune e aceea de a se cunoaște cam ce fel de tip de actor cinematografic se va desvolta în vitor.

Pentru răspunsul la chestiunea din urmă, unii privesc cu încredere spre teatre. Speranța acestora pare oarecum justifictă. Vom asista poate la un marș al actorilor de teatru spre studiouri. Se spune chiar, că mai mulți „manageri" americani sunt acum foarte ocupați cu repetiții și angajamente pentru vitor.

Dacă filmul vorbitor se va generaliza, o nouă școală a cinematografiei se va desvolta. Va fi una mult mai grea decât aceea de până acum. Dansatorul și frumoasa vânzătoare de magazin, cu farmece fizice și talente naturale pentru mimică, nu vor putea baza numai pe aceste elemente. Fiecare va trebui să aibe și câte un laringe serviabil. Dar nici laringele singur nu va fi hotăritor. In această privință ,notăm declarația lui **Monta Bell,** conducător al studioului din Long Island City, al Companiei **Paramout-Famous Lasky Corporation :**

„Actori de teatru — spune dânsul — cari n'au putut urma cariera cinematografului, pentrucă probele de film îi arătau incapabili, să nu se aștepte că vor triumfa acum cu organele lor vocale".

Robert Harris, în compania **Metro-Goldwyn-Mayer,** spune :

„Nu va fi un exod al artiștilor de teatru, spre film. Acei cari vor veni vor trebui să aibe experiență în fața aparatului de fotografiat. Nu cred că filmul grăit va căuta să imite producțiile teatrale. Principalul la noi rămâne fotografia."

După aceste declarații și încă altele, se pare că alarmarea stelelor e prematură.

Hary M. Warner, din firma **Warner Bros,** scoate încă un lucru principal în evidență. Anume, că ar trebui să treacă cel puțin trei ani, pentruca majoritatea sălilor de cinematograf să se poată amenaja cu aparatele necesare filmului vorbitor. Mașinile acestea continuă să fie în stadiul de experimentare. S'a ajuns într'adevăr la mari progrese, dar nici o companie nu va da un asalt general cu mașini, care peste noapte se pot transforma și perfecționa.

* * *

CUVINTE liniștitoare vin și din partea altor mari producători. **Irving D. Rossheim,** președintele lui **First National Pictures,** declară:

„Stelele de astăzi nu-și vor pierde importanța, în filmul vorbitor de mâine. Noi am încercat vocile și dicțiunea stelelor noastre și-am ajuns la convingerea, că după oarecari exerciții, pe ici colo, vor putea pronunța frumos și clar cuvintele, în fața aparatului de înregistrare."

P. A. Powers, o altă personalitate de seamă, din lumea filmului, zice:

„O stea reprezintă pentru noi o mare investiție. Și-a dovedit valoarea pe ecran. Producătorii nu-și vor putea permite luxul abandonărei unui astfel de material. Le vom pune la învățătură și le vom scoate, sunt convins de aceasta, artiste admirabile, pentru filmul vorbitor."

Mr. Warner adaugă:

„Nu credeți că publicul se va revolta dacă vom scoate din circulație vreuna din simpatiile, care i-au cucerit afecțiunea? Lumea nu va respinge pe actrița care a câștigat milioane de inimi, pentru motivul ridicol că nu are o voce teatrală."

* * *

DUPĂ cum se vede, producătorii de filme nu se vor decide atât de lesne să renunțe la costisitoarele lor stele. Prin studii insistente vor căuta să-și apere investițiile.

Dar asta nu înseamnează că nu se va desvolta în vitor o nouă școală de cinematografie. E neîndoelnic că se va desvolta, în măsura în care filmul vorbitor se va generaliza.

Fetele frumoase, care abundă astăzi în studiouri, și aveau încredere în frumoasa lor aparență, se uită desiluzionate în viitorul învolburat. Mai grea însă și mai dureroasă apare la orizont situația stelelor cu reputații stabilite, dar cu insuficiențe vocale.

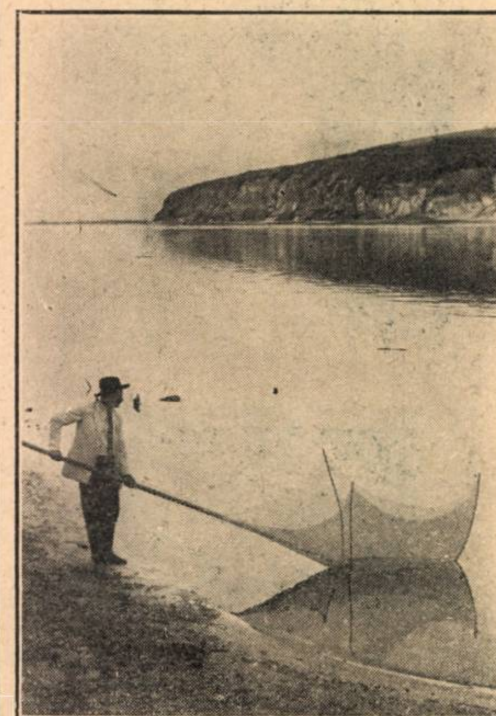
Etapele prin care trece o transformare. Fotografii luate într'o garderobă a unui studio din Holywood.

Tradiții vechi

Govedic, cobzarul bătrân, veteranul breslei.
Foto Al. Colfescu-Alexandria

A început sezonul vânătoarei

Pescuit cu plasa, pe malul Dunărei

Cel mai popular suveran

...e fără nici-o îndoială, regele Gustav al Suediei, care a împlinit nu de mult 70 ani. Fiind un pasionat jucător de tennis, face în fiecare zi partide lungi, partenerul lui favorit fiind un tânăr droghist din Stockholm. Șeful acestuia — stăpânul drogueriei — e destul de necăjit din această pricină, deoarece salariatul său lipsește, — pentru a juca tennis — prea mult de la droguerie.

— Dar, — spune el oftând —, ce să fac! Nu se poate refuza nimic simpaticului domn bătrân!

Pentru locuitorii din Stockholm nu mai e de mult o surpriză, văzându-și regele în tramvai, — de preferință afară pe platformă, citind ziarul și din când în când salutând.

Optimismul și buna dispoziție a suedezilor a fost însă întunecată în ultimul timp de tragedia polară unde și-au pierdut pe scumpul lor Amundsen.

Ziarele de stânga, constată și ele, că regele nu a mai jucat tennis de câtva timp și că pare adânc afectat.